RAPORT O STANIE OŚWIATY

kwiecień 2012

I. Realizacja zadań oświatowych przez Miasto Bełchatów

I.1 Podstawy prawne realizacji zadań oświatowych przez Miasto Bełchatów

Zadania gminy z zakresu edukacji publicznej, co do zasady, nie uległy zmianie od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty tj. od 25 października 1991 roku. Od tej daty do zadań gminy należy prowadzenie publicznych przedszkoli, szkół podstawowych, a od roku 1999 również gimnazjów.

Wprowadzenie, z dniem 1 stycznia 1999 roku, art. 5b dało gminie, podobnie jak pozostałym jednostkom samorządu terytorialnego, możliwość zakładania i prowadzenia innych typów szkół niż wynika to bezpośrednio z ustawy o systemie oświaty. Porozumienie między jednostkami samorządu terytorialnego w tej sprawie stało się wymagalne od dnia 23 lutego 2000 roku.

Na mocy porozumienia z dnia 27 kwietnia 1999 roku zawartego z Powiatem Bełchatowskim Miasto Bełchatów przejęło do prowadzenia szkołę ponadgimnazjalną – III Liceum Ogólnokształcące.

W obecnym stanie prawnym swe zadania oświatowe gmina może realizować samodzielnie, prowadząc szkoły i przedszkola lub też przez inne podmioty - dotując ich działalność jako organów prowadzących. Zauważyć należy, że zagadnieniom dotowania publicznych i niepublicznych szkół i przedszkoli prowadzonych przez organy inne niż gmina poświęcone są artykuły 80 i 90 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty. W Mieście Bełchatów doprecyzowuje je uchwała nr XLIII/313/09 Rady Miejskiej w Bełchatowie z dnia 29 października 2009 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji przez szkoły i przedszkola niepubliczne oraz publiczne prowadzone przez podmioty inne niż Miasto Bełchatów.

Realizując prawa i obowiązki wynikające z ustawy o systemie oświaty Miasto Bełchatów prowadzi dziewięć przedszkoli publicznych , osiem szkół podstawowych, pięć gimnazjów i jedno liceum (III Liceum Ogólnokształcące), przy czym Przedszkole Samorządowe nr 9 i Szkoła Podstawowa nr 9 od dnia 1 listopada 2011 r. tworzą Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9, a Publiczne Gimnazjum nr 2 i III Liceum Ogólnokształcące od dnia 1 września 1999 r. tworzą Samorządowy Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Bełchatowie.

Jednostki te rozmieszczone są na terenie miasta w sposób gwarantujący spełnianie wymagań określonych w art. 17 ust. 2 wspomnianej już ustawy o systemie oświaty czyli taki, w którym droga dziecka z domu do szkoły w przypadku uczniów klas I – IV szkół podstawowych nie przekracza 3 km, a w przypadku uczniów klas V-VI szkół podstawowych i uczniów gimnazjów nie przekracza 4 km.

Poniżej podane zostały pełne nazwy, adresy poszczególnych jednostek oświatowych prowadzonych przez Miasto Bełchatów oraz ich nazwy skrócone, którymi są one określane w dalszej części tego opracowania.

Samorządowe Przedszkole nr 1 „Pod Topolą”, ul. 1 Maja 4a	-	PS1
Samorządowe Przedszkole nr 2 „ Akademia Bolka i Lolka”,ul. Paderewskiego 3	-	PS2
Integracyjne Przedszkole Samorządowe nr 3, os. Okrzei 15a	-	IPS3
Samorządowe Przedszkole nr 4, os. 1 Maja 8	-	PS4
Samorządowe Przedszkole nr 5 im. Jana Brzechwy, os. Dolnośląskie 222a	-	PS5
Samorządowe Przedszkole nr 6 im. Marii Kownackiej, ul. W. Budryka 12	-	PS6
Samorządowe Przedszkole nr 7 im. Krasnala Hałabały, ul. Edwardów 31	-	PS7
Samorządowe Przedszkole nr 8, ul. Szkolna 14	-	PS8

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Stanisława Jachowicza, ul. Dąbrowskiego 11 - SP1
Szkoła Podstawowa nr 3 im. Żołnierzy POW, ul. Sienkiewicza 25 - SP3
Szkoła Podstawowa nr 4 im. Stefana Żeromskiego, ul. Lipowa 11 - SP4
Szkoła Podstawowa nr 5 im. Żołnierzy Wojska Polskiego, ul. Szkolna 10 - SP5
Szkoła Podstawowa nr 8 im. Jana Brzechwy, os. Dolnośląskie 112a - SP8
Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 9, os. Dolnośląskie 204a - ZSP9
Szkoła Podstawowa nr 12 im. Kornela Makuszyńskiego, ul. W. Budryka 7 - SP12
Szkoła Podstawowa nr 13 im. UNICEF, ul. Słowackiego 8 - SP13

Publiczne Gimnazjum nr 1 im. Szarych Szeregów, ul. Dąbrowskiego 11 - PG1
Publiczne Gimnazjum nr 3 im. Włodzimierza Puchalskiego, ul. Edwardów 5 - PG3
Publiczne Gimnazjum nr 4 im. K. K. Baczyńskiego, ul. W. Budryka 7 - PG4
Publiczne Gimnazjum nr 5 im. Mikołaja Kopernika, ul. Słowackiego 8 - PG5
Samorządowy Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 (PG 2 oraz III LO)
im. Adama Mickiewicza, ul. Czyżewskiego 7 - SZSO2

Na mocy uchwały XX/154/12 z dnia 26 stycznia 2012 roku w sprawie ustalenia sieci szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez Miasto Bełchatów i ich obwodów oraz sieci przedszkoli prowadzonych przez Miasto Bełchatów, a także zmiany niektórych uchwał Zespół ten z dniem 1 września 2012 roku rozpocznie swą działalność na ul. Edwardów 5.

Oświatową mapę Bełchatowa dopełniają przedszkola i szkoły niepubliczne i publiczne prowadzone przez organy inne niż Miasto Bełchatów.
Do dotowanych jednostek należą:

1. Przedszkole Niepubliczne Akademia Przedszkolaka JABŁUSZKO, ul. Nehrebeckiego 25;
2. Przedszkole Niepubliczne Klub Malucha BABY TOWN, ul. Armii Krajowej 18;
3. Publiczne Gimnazjum nr 7 im. Zbigniewa Herberta, ul. Fabryczna 6;
4. Gimnazjum dla Dorosłych, ul. Edwardów 5.

I.2 **Sytuacja demograficzna w Bełchatowie**

Przeniesienie zadań własnych gminny w zakresie edukacji publicznej na lata rozwoju człowieka wskazuje, że gmina ma obowiązek zapewnienia warunków nauczania, wychowania i opieki dla dzieci w wieku od trzeciego do szesnastego roku życia, zamieszkałych na jej terenie. W bieżącym roku są to dzieci urodzone w latach 1996 – 2009, które stanowią grupę liczącą 8084 osób. Ich liczbę w rozbiciu na poszczególne roczniki, w porównaniu z rocznikami urodzonymi w latach 1994, 1995, 2010, 2011, pokazuje wykres nr I.1

Wykres nr I.1 Liczba dzieci urodzonych w latach 1994-2011, zamieszkałych w Bełchatowie

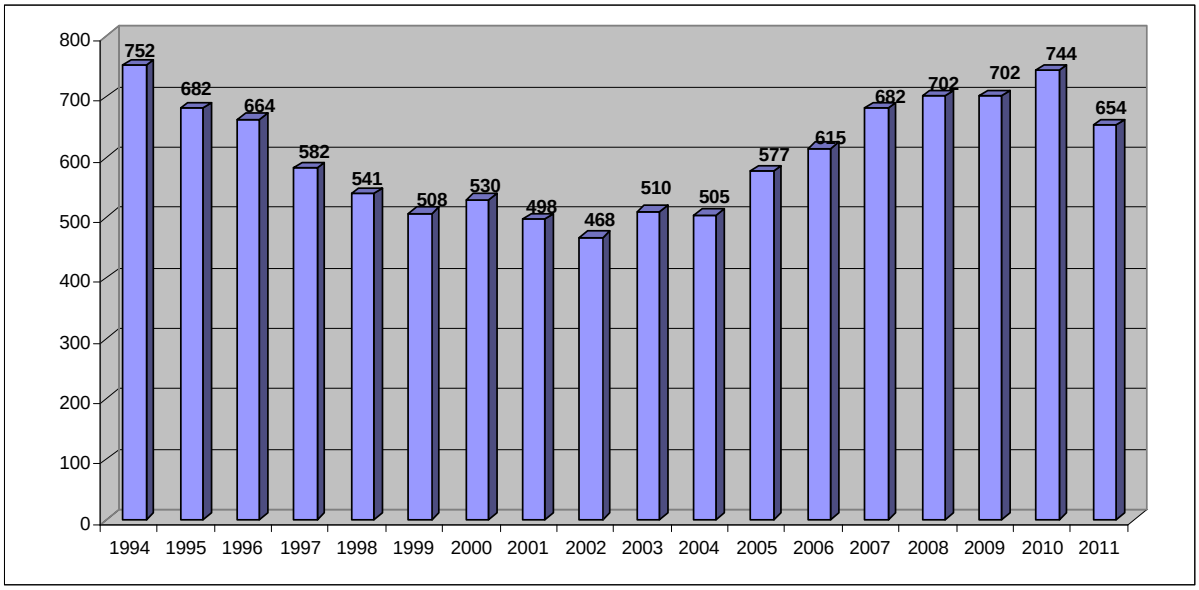

Wykres ten oraz dane demograficzne z lat wcześniejszych potwierdzają nieustanne zmiany liczbowe populacji mieszkańców Bełchatowa w wieku 3-16 lat. W 2004 roku Bełchatów zamieszkiwało 11305 dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym, w 2007 roku – 8909, a w 2008 roku -8693. Od roku 2009 liczba ta waha się w granicach 8100 i wynosi: w roku 2009 – 8085, w roku 2010 – 8178, w roku 2011 – 8105 dzieci. Wielkości populacji dzieci w wieku 3-16 lat w poszczególnych latach pokazuje wykres nr I.2

Wykres nr I.2 Liczba dzieci w wieku 3-16 lat zamieszkałych w Bełchatowie w roku 2004, 2007, 2009, 2010, 2011, 2012

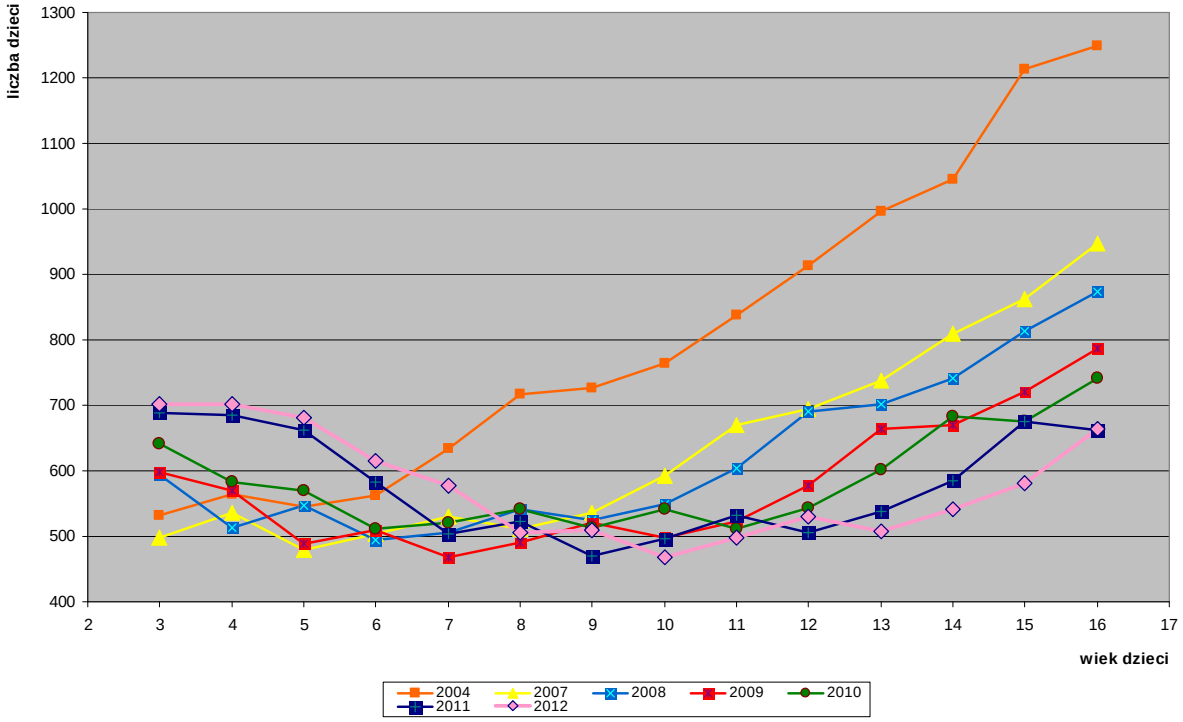

Warto jednak zauważyć, że trwająca od 2009 roku stabilizacja liczbowa populacji dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym utrzymywana jest dzięki wzrostowi liczby dzieci w wieku przedszkolnym przy jednoczesnym spadku liczby uczniów gimnazjów. Wykresy nr I.1 i I.2 potwierdzają występowanie niżu demograficznego w gimnazjach jeszcze przez najbliższe cztery lata, czyli do momentu, gdy dla klas I gimnazjów pójdą dzisiejsi uczniowie klas drugich szkół podstawowych tj. dzieci urodzone w roku 2003 i w roku 2004. Z wykresów tych wynika również, że w ciągu najbliższych pięciu lat do szkół podstawowych będzie chodziło coraz więcej uczniów. Liczba wychowanków przedszkoli pozostanie zaś na poziomie zbliżonym do obecnego. Dla zapewnienia dobrych warunków realizacji obowiązku szkolnego Miasto ustalając sieć szkół określiło, zgodnie z ustawą o systemie oświaty, obwody szkół. Uczniowie zamieszkali w obwodach poszczególnych szkół mają w nich zapewnione miejsce do nauki. Do szkół spoza obwodu uczniowie ci mogą być przyjęci, jeżeli spełnią warunki określone w statutach a szkoła dysponować będzie wolnymi miejscami. Sposób realizacji obowiązku szkolnego przez uczniów bełchatowskich szkół podstawowych i gimnazjów w ostatnich trzech latach szkolnych opisuje poniższa tabela nr I.1

Tabela nr I.1 Miejsce realizacji obowiązku szkolnego przez uczniów bełchatowskich szkół podstawowych i gimnazjów [w % uczniów zamieszkałych w obwodzie danej szkoły].

Szkoła	Dzieci i młodzież podlegająca obowiązkowi szkolnemu								
	2009/2010			2010/2011			2011/2012		
	Miejsce realizacji obowiązku szkolnego			Miejsce realizacji obowiązku szkolnego			Miejsce realizacji obowiązku szkolnego		
	w szkole, w obwodzie której uczeń mieszka	w innej szkole	przez uczęszczanie do szkoły w innym kraju lub poza szkołą	w szkole, w obwodzie której uczeń mieszka	w innej szkole	przez uczęszczanie do szkoły w innym kraju lub poza szkołą	w szkole, w obwodzie której uczeń mieszka	w innej szkole	przez uczęszczanie do szkoły w innym kraju lub poza szkołą
SP 1	81%	15%	4%	72%	24%	4%	86%	11%	3%
SP 3	67%	31%	2%	67%	31%	2%	72%	25%	3%
SP 4	52%	44%	4%	57%	39%	4%	59%	36%	5%
SP 5	72%	28%	0%	74%	26%	0%	72%	28%	0%
SP 8	77%	22%	1%	81%	15%	4%	79%	15%	6%
SP 9	59%	41%	0%	57%	43%	0%	65%	35%	0%
SP 12	85%	15%	0%	81%	19%	0%	81%	19%	0%
SP 13	80%	19%	1%	80%	20%	0%	76%	23%	1%
PG 1	72%	25%	3%	70%	27%	3%	76%	21%	3%
PG 2	57%	43%	0%	59%	41%	0%	61%	39%	0%
PG 3	55%	44%	1%	53%	46%	1%	50%	49%	1%
PG 4	85%	15%	0%	81%	19%	0%	80%	20%	0%
PG 5	79%	21%	0%	73%	25%	2%	75%	24%	1%

Z powyższego zestawienia wynika, że najchętniej realizują obowiązek szkolny w „swojej" szkole uczniowie SP1, SP8, SP12, SP13, PG4. Najczęściej do szkoły spoza obwodu idą uczniowie SP4, PG3, PG2, SP9 chociaż w przypadku tych dwóch ostatnich widoczny jest, podobnie jak w przypadku SP3, wzrost zainteresowania „swoją" szkołą.

I.3 Realizacja obowiązku szkolnego

W roku szkolnym 2011/2012 do szkół podstawowych Miasta Bełchatowa uczęszcza 3732 dzieci, do gimnazjów – 1900 uczniów, do III Liceum Ogólnokształcącego – 276 uczniów. W grupie dzieci uczęszczających do szkół podstawowych wyróżnić należy uczniów klas I – VI w liczbie 3006 osób i dzieci realizujące roczne przygotowanie przedszkolne w tzw. klasach „0" w liczbie 726 osób.
Zamieszczone poniżej tabele i wykresy pokazują zmiany w liczebności dzieci – uczniów oraz w liczbie oddziałów w szkołach prowadzonych przez Miasto Bełchatów w ostatnich trzech latach szkolnych:
Tabela nr I.2 i wykresy nr I.3 i nr I.4 – zmiany w obrębie szkół podstawowych,
Tabela nr I.3 i wykresy nr I.5 i nr I.6 – zmiany w obrębie gimnazjów ,
Tabela nr I.4 i wykresy nr I.7 i nr I.8 – sytuację w III LO.

Tabela nr I.2 Liczba uczniów i liczba oddziałów w ostatnich trzech latach szkolnych w szkołach podstawowych Miasta Bełchatowa

Szkoły	2009/2010						2010/2011						2011/2012					
	Uczniowie			Oddziały			Uczniowie			Oddziały			Uczniowie			Oddziały		
	Ogółem	kl. "0"	kl. I-VI	Ogółem	kl. "0"	kl. I-VI	Ogółem	kl. "0"	kl. I-VI	Ogółem	kl. "0"	kl. I-VI	Ogółem	kl. "0"	kl. I-VI	Ogółem	kl. "0"	kl. I-VI
SP1	746	78	668	30	3	27	742	79	663	30	3	27	767	118	649	31	4	27
SP3	535	71	464	22	3	19	556	75	481	22	3	19	584	112	472	24	5	19
SP4	335	49	286	16	2	14	337	59	278	16	3	13	331	58	273	15	3	12
SP5	205	39	166	9	2	7	206	28	178	9	1	8	202	31	171	9	1	8
SP8	482	66	416	23	3	20	497	105	392	24	5	19	524	113	411	26	5	21
SP9	425	69	356	21	3	18	422	84	338	21	4	17	487	144	343	21	5	16
SP12	379	42	337	19	2	17	349	39	310	17	2	15	357	44	313	17	2	15
SP13	476	69	407	22	3	19	479	53	426	23	3	20	480	106	374	22	4	18
Ogółem:	**3583**	**483**	**3100**	**162**	**21**	**141**	**3588**	**522**	**3066**	**162**	**24**	**138**	**3732**	**726**	**3006**	**165**	**29**	**136**

Wykres nr I.3 Liczba uczniów w szkołach podstawowych Miasta Bełchatowa

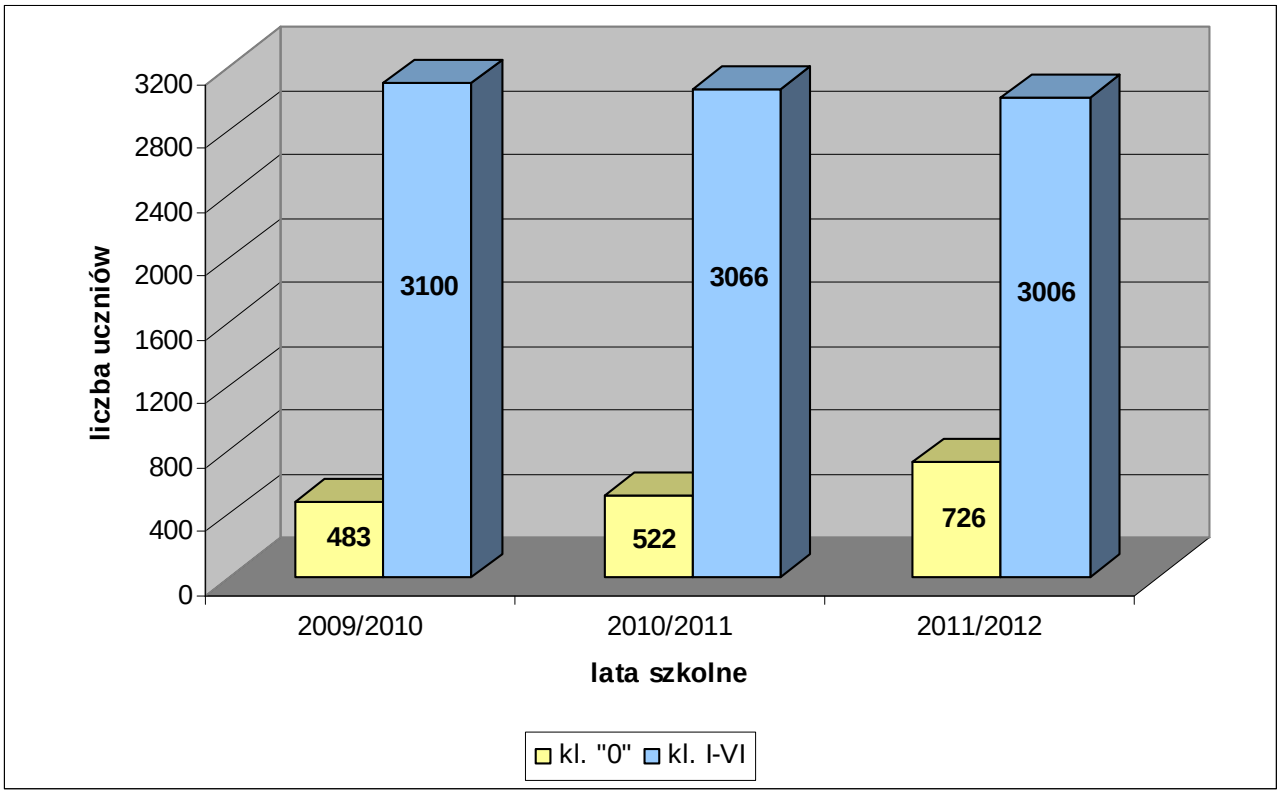

Wykres nr I.4 Liczba oddziałów w szkołach podstawowych Miasta Bełchatowa

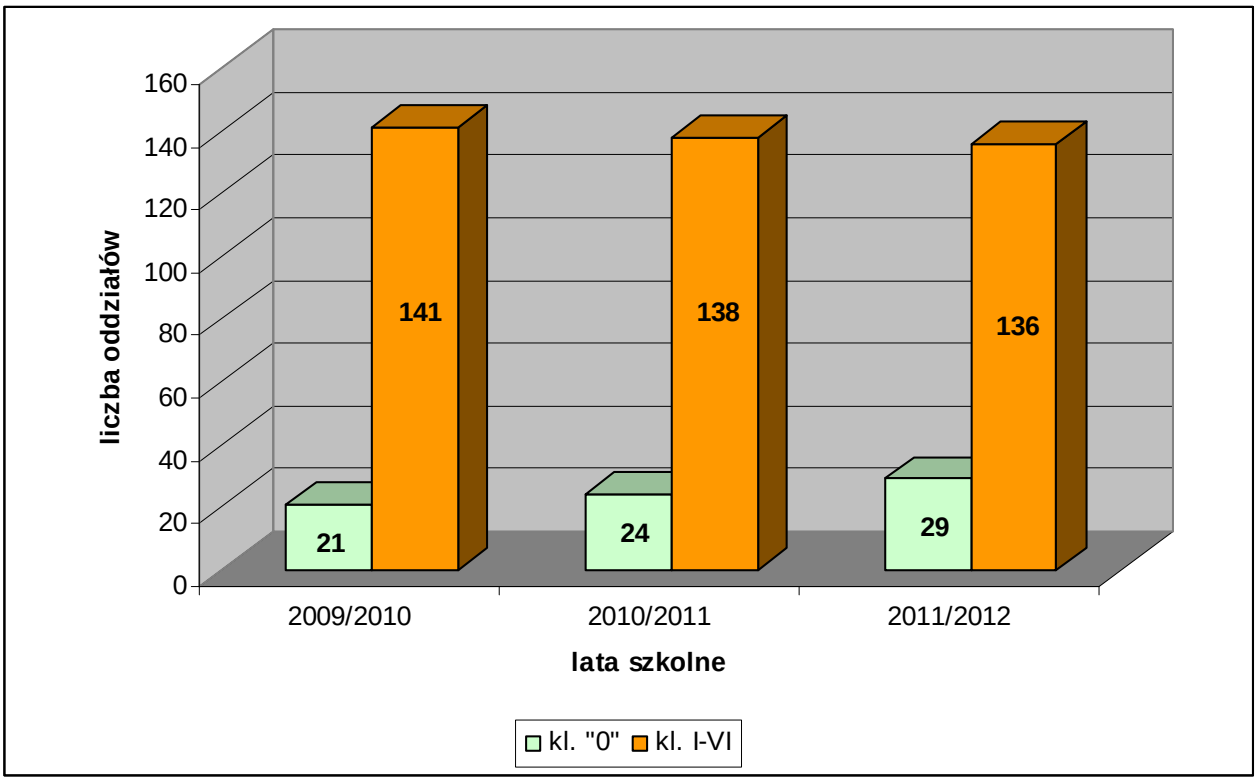

Tabela nr I.3 Liczba uczniów i liczba oddziałów w ostatnich trzech latach szkolnych w gimnazjach Miasta Bełchatowa

Szkoły	2009/2010		2010/2011		2011/2012	
	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały
PG1	506	20	461	19	414	17
PG2	358	15	361	16	292	13
PG3	646	29	599	29	485	24
PG4	387	17	371	16	328	14
PG5	468	19	414	17	381	16
Ogółem:	**2365**	**100**	**2206**	**97**	**1900**	**84**

Wykres nr I.5 Liczba uczniów w gimnazjach Miasta Bełchatowa

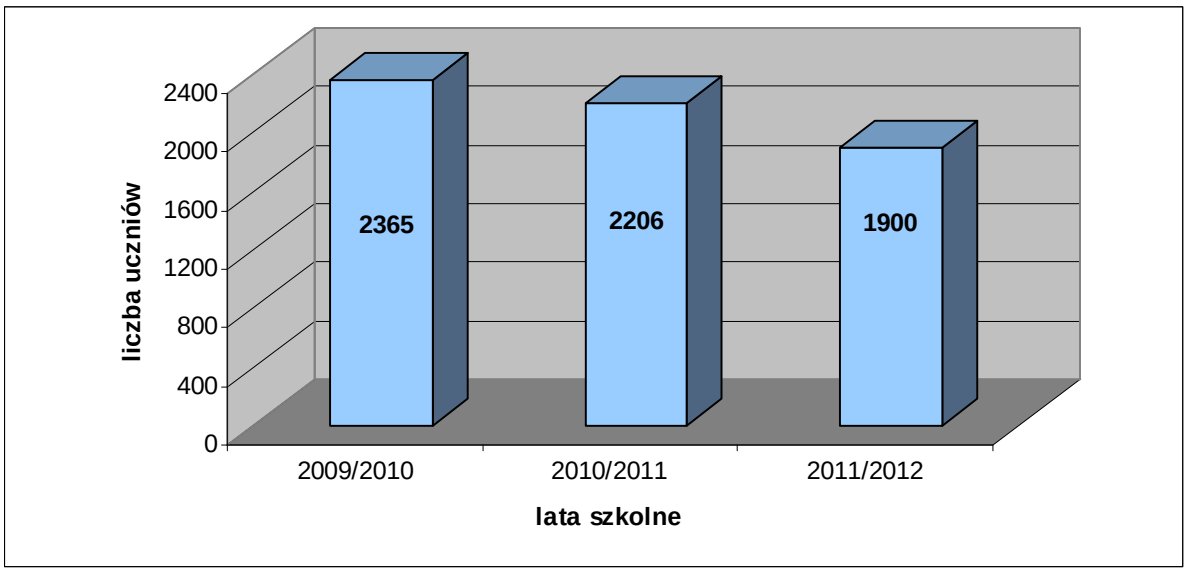

Wykres nr I.6 Liczba oddziałów w gimnazjach Miasta Bełchatowa

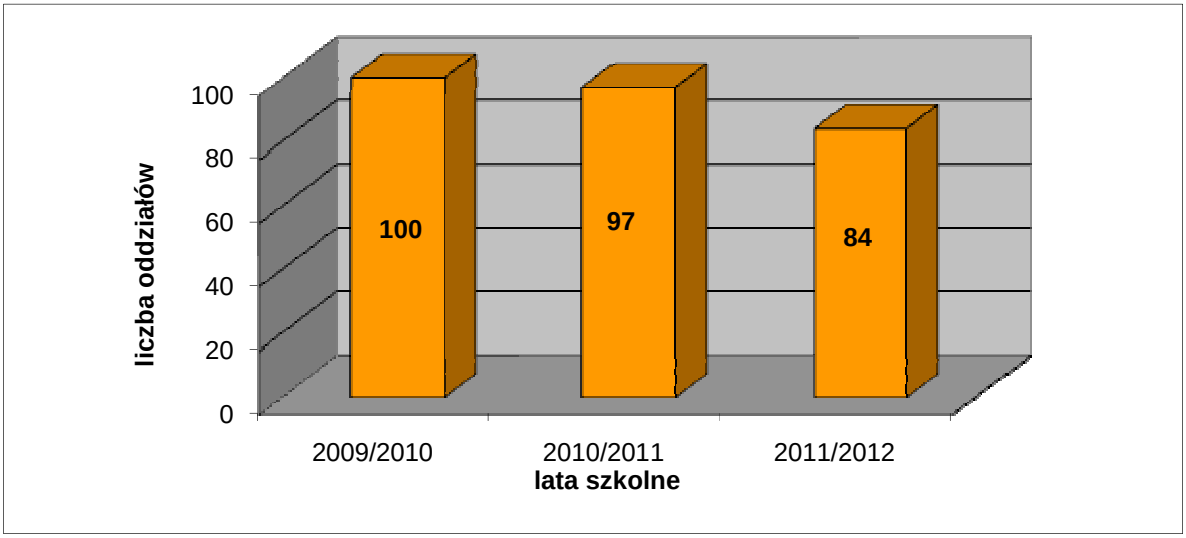

Tabela nr I.4 Liczba uczniów i liczba oddziałów w ostatnich trzech latach szkolnych w III Liceum Ogólnokształcącym

Szkoła	2009/2010		2010/2011		2011/2012	
	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały
III LO	284	11	280	11	276	12

Wykres nr I.7 Liczba uczniów w III Liceum Ogólnokształcącym

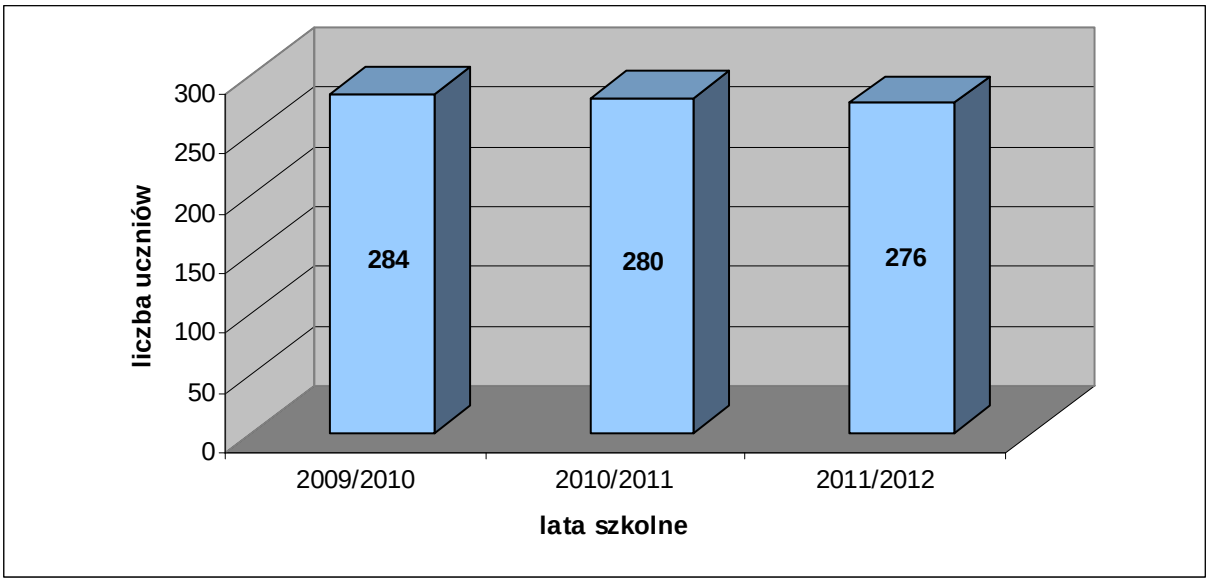

Wykres nr I.8 Liczba oddziałów w III Liceum Ogólnokształcącym

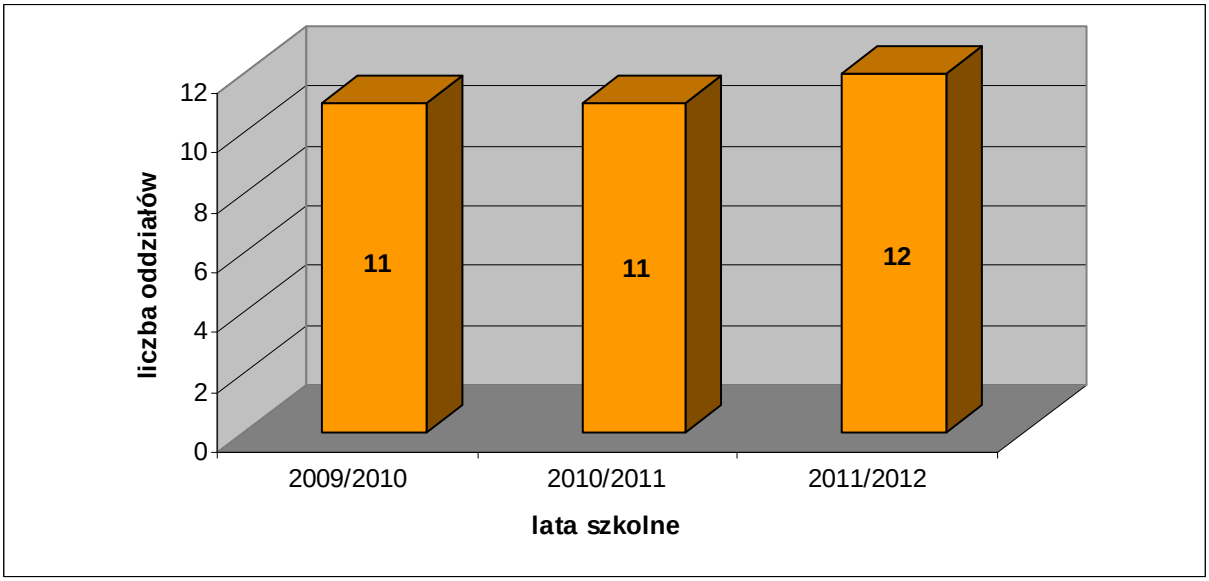

Dane zawarte w tabeli nr I.2 i na wykresach nr I.3 i I.4 wskazują, że od 2009 roku szkoły podstawowe przeżywają okres stabilnego rozwoju. Nie zwiększa się wprawdzie liczba uczniów i oddziałów klas I –VI, ale wzrosła, szczególnie w bieżącym roku szkolnym, liczba oddziałów zerowych i dzieci realizujących roczne przygotowanie przedszkolne w szkołach podstawowych. Stan taki wynika z kilku przyczyn, wśród których z pewnością można wymienić:

- wzrost od 2005 roku liczby urodzeń,
- obniżenie wieku szkolnego przy jednoczesnym przedłużeniu, do roku 2014, możliwości decydowania przez rodziców o wcześniejszym posłaniu dziecka do klasy I,
- wprowadzenie obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dla dzieci pięcioletnich.

Tabela nr I.3 i wykresy nr I.5 i I.6 potwierdzają zjawisko sygnalizowane wykresem nr I.1, oznaczające wkraczanie do gimnazjów uczniów urodzonych w okresie niżu demograficznego. Konsekwencją tego stanu rzeczy jest spadek, od roku 2009/2010, liczby uczniów i liczby oddziałów w gimnazjach prowadzonych przez Miasto Bełchatów. Najwięcej, bo prawie 25% uczniów, ubyło w PG3. W pozostałych gimnazjach spadek ten pozostaje na poziomie 18% (PG4 – 15%). Zmniejszenie stopnia organizacyjnego rozkłada się równomiernie i wynosi 15 – 17% ogólnej liczby oddziałów bełchatowskich gimnazjów.
Jako bardzo stabilną, mimo zmniejszającej się liczby uczniów szkół ponadgimnazjalnych, określić należy sytuację demograficzną w III LO. Trzeci już rok szkolny do 11-12 oddziałów tej szkoły uczęszcza około 280 uczniów.

Sytuacja demograficzna poszczególnych szkół znajduje swe odzwierciedlenie m.in. w przeciętnej liczebności oddziałów, co pokazują tabele nr I.5 i nr I.6.

Tabela nr I.5 Przeciętna liczebność oddziałów w szkołach podstawowych Miasta Bełchatowa

	2009/2010	**2010/2011**	**2011/2012**
SP 1 **- w tym w oddziale typowym**	24,9 26,5	24,7 26,2	24,7 26,1
SP 3	24,5	25,3	24,3
SP 4	20,8	21,1	22,1
SP 5	22,9	22,9	22,4
SP 8 **- w tym w oddziale typowym**	20,9 21,2	20,7 21,2	20,1 20,7
SP 9	20,6	20,1	23,2
SP 12	20,1	20,5	21,0
SP 13 **- w tym w oddziale typowym**	21,7 21,9	20,8 21,1	21,8 22,3
Średnia w Mieście **- w tym średnia w oddziale typowym**	22,2 22,3	22,0 22,4	22,6 22,9
Średnia w województwie łódzkim	19,0	18,7	18,8
Średnia w kraju	18,9	18,7	18,8

Tabela nr I.6 Przeciętna liczebność oddziałów w gimnazjach i III LO Miasta Bełchatowa

	2009/2010	2010/2011	2011/2012
PG 1 **- w tym w oddziale typowym**	25,3 27,6	24,3 26,4	24,3 26,5
PG 3 **- w tym w oddziale typowym**	22,3 22,5	20,6 21,1	20,2 20,8
PG 4 **- w tym w oddziale typowym**	22,8 -	23,2 23,7	23,4 24,0
PG 5 **- w tym w oddziale typowym**	24,6 27,5	24,3 25,4	23,8 24,9
PG 2 (SZSO2) **- w tym w oddziale typowym**	23,9 25,1	24,0 24,3	22,5 23,6
Średnia w Mieście **- w tym średnia w oddziale typowym**	23,7 24,8	23,3 23,9	22,6 23,5
Średnia w województwie łódzkim	23,9	23,4	23,2
Średnia w kraju	23,2	22,8	22,8
III LO (SZSO2)	25,8	25,4	23,0

Średnia w Bełchatowie przeciętna liczebność oddziału w szkole podstawowej kolejny już rok pozostaje na poziomie 22 uczniów, a w gimnazjach i w III LO zmalała o odpowiednio 1,1 i 2,8. Średnia ta ustalona została z uwzględnieniem liczby i liczebności funkcjonujących w naszych szkołach oddziałów wyrównawczych i integracyjnych, których liczebność jest zwykle mniejsza niż oddziałów typowych. Cztery oddziały wyrównawcze o liczebności 10 – 15 uczniów funkcjonują w PG2 (SZSO 2) i w PG3. Liczebność oddziałów integracyjnych wynosi 15 – 20 uczniów, wśród których 3 – 5 to uczniowie niepełnosprawni. Pierwszy oddział integracyjny powstał w SP1 w roku szkolnym 2004/2005. W ostatnich latach szkolnych, w odpowiedzi na potrzeby środowiska lokalnego, oddziały integracyjne utworzone zostały w SP1, SP8, SP13, PG1, PG4, PG5 w liczbie 19 (tj. 7,5% ogółu oddziałów) w roku szkolnym 2009/2010, 19 (tj. 7,7% ogółu oddziałów) w roku szkolnym 2010/2011 i 17 (tj. 7,3% ogółu oddziałów) w roku szkolnym 2011/2012. Dla porównania dla szkół, gdzie występują oddziały wyrównawcze i integracyjne, a także dla Miasta podano przeciętną liczebność oddziałów typowych.

Istnienie oddziałów integracyjnych i wyrównawczych powoduje, że większość (91% w roku szkolnym 2009/2010 i 95% w roku szkolnym 2010/2011 i 2011/2012) uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych nauczana jest w gronie swych rówieśników, a nauczaniem indywidualnym objęci są uczniowie mający wyraźne wskazanie Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej do tej formy nauczania.

Podkreślić należy, że w szkołach prowadzonych przez Miasto Bełchatów uczniowie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego stanowią dość dużą część ogólnej grupy uczniów. Obrazuje to tabela nr I.7.

Tabela nr I.7 Udział uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w grupie uczniów ogółem w ostatnich trzech latach szkolnych [w %]

Szkoła/Gimnazjum	Lata szkolne	Bełchatów	Województwo łódzkie	Kraj
Szkoła podstawowa	2009/2010	2,23	1,39	1,65
	2010/2011	2,09	1,27	1,68
	2011/2012	1,83	1,22	1,63
Gimnazjum	2009/2010	2,20	1,42	1,93
	2010/2011	2,27	1,42	1,97
	2011/2012	1,77	1,45	2,00

Powyższe dane potwierdzają słuszność działań Miasta Bełchatowa w zakresie tworzenia oddziałów integracyjnych i wyrównawczych.
Miasto zapewnia też 90 godzin zajęć rewalidacyjno – wychowawczych dla dzieci upośledzonych w stopniu głębokim.
Począwszy od 2005 roku uczniowie niepełnosprawni zamieszkali w Bełchatowie mają zapewniony bezpłatny dowóz do szkół na terenie miasta. W obecnym roku szkolnym SP1 zapewnia dowóz 24 uczniom, a 6 uczniów SP13 i PG5 dowożonych jest do szkół przez Miejski Zakład Komunikacji. W roku szkolnym 2010/2011 i 2009/2010 SP1 dowoziła po 26 uczniów. Trzeci już rok rodzice czwórki dzieci autystycznych mają refundowane koszty dowozu swych dzieci do specjalistycznego ośrodka „Navicula" w Łodzi.

Z ogromną odpowiedzialnością realizuje Miasto Bełchatów zadanie organu prowadzącego polegające na zapewnieniu warunków działania szkół, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.
Budynki SZSO2 w roku 2003, a SP3, SP4, SP5, SP12 i PG4, PG3, SP13 i PG5 w latach 2007 – 2010 objęte zostały termomodernizacją. W latach 2003 -2004 w SP8 i SP9 wymieniono okna. Ustalone w wyniku przeglądów budowlanych, kontroli zewnętrznych czy też powstałe w czasie codziennej eksploatacji potrzeby w zakresie remontów bieżących są realizowane na bieżąco. Wszystkie szkoły dysponują ogrodzonymi podwórzami na terenie których, coraz częściej, zlokalizowane są boiska sportowe ze sztuczną nawierzchnią (tak jak w SP3, SP5, SP8, SP13 i PG5, PG 4 i SP12) lub place zabaw realizowane w oparciu o dofinansowanie w ramach rządowego programu „Radosna szkoła" (tak jak w SP1, SP3, SP8 i SP13). Dzięki „Radosnej szkole" w każdej szkole podstawowej utworzono dla najmłodszych kąciki aktywności ruchowej „na deszcz". Zwiększyła się w szkołach Miasta Bełchatowa dostępność uczniów do komputerów. Znajduje to swój wyraz w coraz mniejszej liczbie uczniów przypadających na jeden komputer z dostępem do Internetu.
Zmiany w tym zakresie, w ciągu ostatnich trzech lat szkolnych w szkołach Bełchatowa, na tle województwa łódzkiego i kraju, prezentuje poniższa tabela nr I.8.

Tabela nr I.8 Liczba uczniów przypadająca na jeden komputer dostępny dla uczniów, z dostępem do Internetu

Rok szkolny	Szkoły Podstawowe			Gimnazja		
	Miasto Bełchatów	Województwo łódzkie	Kraj	Miasto Bełchatów	Województwo łódzkie	Kraj
2009/2010	6,32	5,15	5,36	5,94	5,94	5,63
2010/2011	5,7	4,95	5,09	5,28	5,49	5,27
2011/2012	4,9	4,82	4,87	4,92	5,08	4,96

Do typowego już wyposażenia naszych szkół należą magnetowidy, odtwarzacze DVD, projektory multimedialne czy kamery video. Zwiększyła się także liczba tablic interaktywnych z 4 w roku 2009/2010 do 22 w roku obecnym.
Dla pełnej realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej uczniowie szkół Miasta Bełchatowa mają zapewniony dostęp do bibliotek, świetlic, pedagogów, psychologów, logopedów. Czas pracy tychże pokazuje tabela nr I.9

Tabela nr I.9 Tygodniowy wymiar sumy czasów pracy nauczycieli świetlic, bibliotek, pedagogów, psychologów, logopedów

Szkoła	Nauczyciele bibliotek			Pedagodzy			Psycholodzy, logopedzi			Nauczyciele świetlic		
	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2009/2010	2010/2011	2011/2012
SP1	60	64	64	21	22	28	21	22	26	108	114	138
SP3	43	44	42	31	33	28	0	0	6,5	68	70	84
SP4	31	32	32	21	22	35	0	0	13	55	57,5	74
SP5	16	15	15	11	10	12	0	0	14	47,5	47,5	50,5
SP8	62	62	60	28	28	52	16	16	50	84	78	78
SP9	31	32	30	21	22	24	0	0	5	70	70	78
SP12	61,6	64	64	41	42	56	1	2	2	69	69	74
SP13	72,6	74	73	21	22	16	18,5	22	26	54	84	84
PG1	45	47	45	32	30	36	6	8	14	40	49	15
SZSO2	81,6	82,6	75	31	32	40	0	0	0	41	42	14
PG3	75	77	64	42	44	56	22	12	0	54	56	30
PG4	60	62	47	20	22	26	10	11	13	39	39	26
PG5	62	64	32	21	22	29	21	22	30	0	0	0
Ogółem:	**700,8**	**719,6**	**643**	**341**	**351**	**438**	**115,5**	**115**	**199,5**	**729,5**	**776**	**745,5**

Na podkreślenie zasługuje zwiększenie w szkołach Miasta Bełchatowa czasu pracy pedagogów, psychologów i logopedów, które wynika głównie z przyznania przez Prezydenta Miasta Bełchatowa w roku szkolnym 2011/2012 dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów tygodniowo 564 godzin (340 godz. w SP i 224 godz. w PG i III LO) na zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej. W ramach tych godzin realizowane są zajęcia z psychologiem, logopedą ale również zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, koła zainteresowań i zajęcia gimnastyki korekcyjnej. Przeciętny wymiar godzin zajęć pozalekcyjnych przypadających w szkołach podstawowych i gimnazjach na jednego ucznia w ciągu ostatnich trzech lat szkolnych obrazuje tabela nr I.10.

Tabela nr I.10 Przeciętny tygodniowy wymiar godzin zajęć pozalekcyjnych przypadających na jednego ucznia w szkołach podstawowych i gimnazjach Miasta Bełchatowa w ostatnich trzech latach szkolnych

Szkoły	2009/2010		2010/2011		2011/2012	
	I półrocze	II półrocze	I półrocze	II półrocze	I półrocze	II półrocze
SP	0,26	0,3	0,32	0,27	0,3	0,29
PG	0,21	0,23	0,32	0,28	0,32	0,36

Rzeczywiste wymiary zajęć pozalekcyjnych w poszczególnych semestrach minionych trzech lat szkolnych w poszczególnych szkołach prezentuje tabela nr 1.11.

Tabela nr I.11 Tygodniowy wymiar godzin zajęć pozalekcyjnych przypadających na jednego ucznia w szkołach podstawowych i gimnazjach Miasta Bełchatowa w ostatnich trzech latach szkolnych.

Szkoły	2009/2010		2010/2011		2011/2012	
	I półrocze	II półrocze	I półrocze	II półrocze	I półrocze	II półrocze
SP	SP1 - 0,30 SP3 – 0,17 SP4 - 0,41 SP5 - 0,40 SP8 - 0,29 SP9 – 0,14 SP12 – 0,17 SP13 – 0,26	SP1 - 0,49 SP3 - 0,19 SP4 - 0,43 SP5 - 0,38 SP8 - 0,32 SP9 – 0,11 SP12 - 0,18 SP13 - 0,26	SP1 - 0,49 SP3 – 0,24 SP4 - 0,38 SP5 - 0,44 SP8 - 0,36 SP9 – 0,18 SP12 – 0,17 SP13 – 0,26	SP1 - 0,32 SP3 – 0,21 SP4 - 0,42 SP5 - 0,44 SP8 – 0,25 SP9 – 0,16 SP12 – 0,18 SP13 – 0,25	SP1 - 0,43 SP3 – 0,26 SP4 - 0,34 SP5 – 0,28 SP8 – 0,27 ZSP9 – 0,19 SP12 – 0,21 SP13 - 0,32	SP1 - 0,39 SP3 – 0,25 SP4 - 0,37 SP5 - 0,32 SP8 – 0,29 ZSP9 – 0,18 SP12 – 0,21 SP13 – 0,26
PG SZSO2	PG1 - 0,23 PG3 - 0,24 PG4 – 0,21 PG5 - 0,22 SZSO2 –0,15	PG1 - 0,35 PG3 - 0,24 PG4 – 0,16 PG5 - 0,21 SZSO2 – 0,18	PG1 - 0,45 PG3 – 0,27 PG4 – 0,27 PG5 - 0,30 SZSO2 - 0,30	PG1 - 0,45 PG3 – 0,18 PG4 - 0,26 PG5 – 0,24 SZSO2 - 0,27	PG1 – 0,31 PG3 – 0,20 PG4 - 0,35 PG5 - 0,33 SZSO2 - 0,46	PG1 – 0,33 PG3 – 0,30 PG4 - 0,36 PG5 - 0,35 SZSO2 - 0,51

Szczególnie korzystnie, w powyższym zestawieniu, prezentują się SP1, SP4, SP5 ,PG1 czyli te, które w latach 2009/2010 – 2010/2011 realizowały projekty wyrównywania szans edukacyjnych dofinansowane w ramach priorytetu IX POKL kwotą 3 429 537, 89 zł łącznie.

Bardzo istotnym elementem pomocy psychologiczno - pedagogicznej są zajęcia gimnastyki korekcyjnej organizowane w szkołach w bieżącym roku szkolnym dla 341 uczniów w wymiarze 34 godzin tygodniowo oraz rehabilitacji ruchowej w wymiarze 39 godzin tygodniowo. W roku szkolnym 2009/2010 i 2010/0211 zajęcia gimnastyki korekcyjnej prowadzone były w szkołach w wymiarze, odpowiednio, 76 i 31 godzin tygodniowo dla, odpowiednio, 127 i 90 uczniów.
Cenną inicjatywę Władz Samorządowych Miasta Bełchatowa stanowi przekazanie części środków pozostających do dyspozycji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na zajęcia dla uczniów na basenie. W latach 2009, 2010, 2011 Miasto wydało na ten cel, odpowiednio, 35 000 zł, 36 500 zł i 38 100 zł. Na rok 2012 zaplanowano na ten cel kwotę 40 600,00 zł.
Świetlice w szkołach podstawowych czynne są od godziny 6.30 do 16.30. Taki długi czas pracy świetlic szkolnych oraz odrębne pomieszczenia świetlicowe dla grup 0-III i dla IV-VI stanowią odpowiedź na potrzeby mieszkańców Bełchatowa związane z coraz częstszym posyłaniem do szkoły dzieci pięcio- i sześcioletnich. Wymiar czasu pracy świetlic w gimnazjach w obecnym roku szkolnym został dostosowany do potrzeb uczniów. Z opieki świetlicowej w roku szkolnym 2011/2012 korzysta 1147 czyli 20,4% uczniów. W roku szkolnym 2009/2010 i 2010/2011 z opieki tej korzystało 1126 czyli 19,5% i 1347 czyli 22,2% uczniów.
Uczniowie wszystkich szkół prowadzonych przez Miasto Bełchatów mają zapewniony w szkołach dostęp do ciepłego posiłku. W roku 2009/2010 z możliwości tej korzystało 1721 tj. 27,7% uczniów a w roku 2010/2011 – 1773 tj. 29,3%. W obecnym roku szkolnym w okresie jesiennym obiady spożywało 1698, tj. 31% uczniów, a po zmianie organu prowadzącego stołówki, czyli od 1 stycznia 2012 roku – 1132, tj. 21% uczniów. Dostęp do obiadów mają zapewniony wszyscy zainteresowani i ci, którzy korzystają z dofinansowania udzielanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania". Uczniowie wszystkich szkół prowadzonych przez Miasto mają zapewnioną opiekę pielęgniarską, w większości szkół przez cały tydzień. Wzmocnieniu poczucia bezpieczeństwa służy monitoring wizyjny w szkołach, a bezpieczeństwu i lepszym efektom pracy dydaktycznej podział na grupy na zajęciach z języków obcych, informatyki, wychowania fizycznego.
Zwiększeniu atrakcyjności kształcenia służą realizowane w szkołach innowacje pedagogiczne oraz projekty edukacji ekologicznej dotowane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. Wnioski szkół w tej sprawie złożone do WFOŚ i GW w 2012 roku opiewają na dotację w kwocie 69 154 zł (przy koszcie całkowitym w kwocie 81 624 zł). W roku 2011 na edukację ekologiczną szkoły pozyskały 8 377 zł dotacji (przy koszcie całkowitym 12 981 zł), w 2010 – 19 781 zł (przy koszcie całkowitym 27 357 zł).
Postanowienia rozdziału ósmego ustawy o systemie oświaty oraz rządowego programu pomocy uczniom „Wyprawka szkolna" zaowocowały udzieleniem pomocy materialnej (stypendiów szkolnych i zasiłków losowych) oraz dofinansowania do zakupu podręczników dla wszystkich uprawnionych do tych form pomocy. Poniższe tabele zawierają informacje o liczbie uczniów, którzy otrzymali pomoc w latach 2009-2011 oraz o wielkości tej pomocy. Zauważyć należy, że z pomocy materialnej o charakterze socjalnym skorzystali uczniowie wszystkich typów szkół, którzy zamieszkiwali w Bełchatowie i złożyli wniosek potwierdzający ich uprawnienia do tej formy pomocy, zaś o dofinansowanie do zakupu podręczników ubiegali się wyłącznie uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów Miasta Bełchatowa.

Tabela nr I.12 Rozmiar pomocy materialnej o charakterze socjalnym udzielonej uczniom Bełchatowa w latach 2009 – 2011

	Rok szkolny		
	2009/2010	**2010/2011**	**2011/2012**
Liczba osób, którym udzielono pomocy	**448**	**396**	**359**
- w tym liczba uczniów w szkołach prowadzonych przez Miasto Bełchatów	251	319	273
Wartość udzielonej pomocy	**461 836,21 zł**	**463 462,52 zł**	**314 297,37 zł**

Tabela nr I.13 Wielkość dofinansowania do zakupu podręczników udzielonego uczniom szkół prowadzonych przez Miasto Bełchatów w latach 2009 - 2011

	Rok szkolny		
	2009/2010	**2010/2011**	**2011/2012**
Liczba uczniów, którzy otrzymali dofinansowanie	**108**	**103**	**115**
Kwota dofinansowania	**22 684,17 zł**	**22 238,91 zł**	**26 687,11 zł**

I.4 Wyniki nauczania

Analizę wyników nauczania rozpoczyna informacja o wynikach klasyfikacji rocznej przeprowadzonej na koniec roku 2009/2010 i 2010/2011 zawarta w tabeli nr I.14

Tabela nr I.14 Wyniki klasyfikacji rocznej w roku szkolnym 2009/2010 i 2010/2011 uczniów szkół prowadzonych przez Miasto Bełchatów [w % uczniów]

Szkoła	Rok szkolny							
	2009/2010				2010/2011			
	Uczniowie klasyfikowani promowani do następnej klasy bądź absolwenci	Uczniowie klasyfikowani powtarzający klasę		Uczniowie nieklasyfikowani	Uczniowie klasyfikowani promowani do następnej klasy bądź absolwenci	Uczniowie klasyfikowani powtarzający klasę		Uczniowie nieklasyfikowani
		1 raz	2 lub więcej razy			1 raz	2 lub więcej razy	
SP 1	99,70%	0,00%	0,30%	0,00%	99,55%	0,30%	0,00%	0,15%
SP 3	98,73%	1,27%	0,00%	0,00%	98,33%	1,67%	0,00%	0,00%
SP 4	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	99,65%	0,35%	0,00%	0,00%
SP 5	99,40%	0,00%	0,00%	0,60%	99,44%	0,56%	0,00%	0,00%
SP 8	99,76%	0,24%	0,00%	0,00%	99,48%	0,52%	0,00%	0,00%
SP 9	99,16%	0,84%	0,00%	0,00%	99,12%	0,88%	0,00%	0,00%
SP 12	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%
SP 13	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%
PG 1	98,22%	1,58%	0,00%	0,20%	98,46%	0,22%	0,88%	0,44%
PG 2	97,49%	2,23%	0,00%	0,28%	96,88%	2,56%	0,28%	0,28%
PG 3	93,46%	6,39%	0,00%	0,16%	98,82%	0,51%	0,17%	0,51%
PG 4	98,97%	0,77%	0,00%	0,26%	99,73%	0,27%	0,00%	0,00%
PG 5	99,36%	0,43%	0,00%	0,21%	99,76%	0,24%	0,00%	0,00%
III LO	96,76%	2,88%	0,00%	0,36%	96,75%	2,53%	0,00%	0,72%

Z tabeli powyższej wynika, że wszyscy uczniowie szkół podstawowych realizowali obowiązek szkolny i byli klasyfikowani na koniec roku szkolnego. Przypadek braku klasyfikacji 1 dziecka w SP5 i SP1 dotyczył tego samego ucznia, który, mimo pomocy szkoły, nie uczęszczał na zajęcia.
Prawie wszyscy uczniowie szkół podstawowych uzyskują promocję do następnej klasy, a przypadki powtarzania klasy należą do rzadkości. Nieco gorzej wygląda realizacja obowiązku szkolnego i obowiązku nauki w gimnazjach i w III LO, a w związku z tym promowanie do następnej klasy. Promocji do następnej klasy nie uzyskało w roku 2009/2010 – 2,7% uczniów szkół ponadpodstawowych Miasta Bełchatów a w roku 2010/2011 – 1,1%.

Tabela nr I.15 pokazuje jaką część uczniów ogółem stanowią w Bełchatowie uczniowie powtarzający klasę i jak prezentuje się w tym względzie Bełchatów na tle województwa łódzkiego i kraju.

Tabela nr I.15 Udział uczniów powtarzających klasę w grupie uczniów ogółem w ostatnich trzech latach szkolnych [w %]

Szkoła/Gimnazjum	Lata szkolne	Bełchatów	Województwo łódzkie	Kraj
Szkoła podstawowa	**2009/2010**	0,68	0,75	0,81
	2010/2011	0,36	1,10	0,82
	2011/2012	0,63	0,94	0,75
Gimnazjum	**2009/2010**	1,48	3,46	3,18
	2010/2011	2,37	3,37	3,15
	2011/2012	1,16	3,25	2,95

Tabela ta, podobnie jak tabela nr I.14, dowodzi, że drugoroczność nie jest problemem uczniów szkół Miasta Bełchatowa.

Obiektywną ocenę edukacyjnej działalności szkoły stanowią wyniki uzyskiwane przez uczniów szkół podstawowych na sprawdzianach pisanych w klasie VI oraz uczniów gimnazjów – na egzaminach zdawanych w klasie III. Poniżej w tabelach nr I.16, nr I.17 i nr I.18 zawarte są informacje o przeciętnych wynikach uzyskanych przez uczniów szkół Miasta Bełchatowa.

Tabela nr I.16 Przeciętne wyniki sprawdzianów uzyskane przez uczniów szkół podstawowych Miasta Bełchatowa w kolejnych latach szkolnych[w pkt]

Szkoła	2009/2010	2010/2011
SP1	29,51	28,75
SP3	25,13	25,85
SP4	23,29	27,27
SP5	23,41	25,15
SP8	23,09	26,07
SP9	24,27	25,31
SP12	24,45	25,32
SP13	25,08	25,84
OKE	24,33	25,17
Kraj	24,56	25,27

Tabela nr I.17 Przeciętne wyniki egzaminów uzyskane przez uczniów gimnazjów Miasta Bełchatowa w kolejnych latach szkolnych (w rozbiciu na część humanistyczną „H" i część matematyczno – przyrodniczą „M")[w pkt]

Rok szkolny	2009/2010		2010/2011	
Szkoła	**„H"**	**„M"**	**„H"**	**„M"**
PG1	33,68	28,24	29,61	29,76
PG3	28,43	23,62	23,75	20,50
PG4	31,65	22,49	25,18	23,37
PG5	30,49	24,09	24,79	24,99
PG2 (SZSO2)	27,26	20,69	24,24	20,15
OKE	29,91	23,61	25,20	23,67
Kraj	30,34	23,90	25,31	23,63

Tabela nr I.18. Przeciętne wyniki egzaminów uzyskane przez uczniów gimnazjów Miasta Bełchatowa w roku szkolnym 2009/2010 i 2010/2011 w części sprawdzającej znajomość języków nowożytnych [w pkt]

	Język angielski		Język niemiecki	
	2009/2010	**2010/2011**	**2009/2010**	**2010/2011**
PG 1	41,97	38,53	34,40	36,38
PG 2	26,17	26,34	26,22	24,40
PG 3	28,71	27,52	27,83	23,54
PG 4	28,40	32,61	31,05	26,96
PG 5	36,53	33,22	30,40	28,14
OKE	29,34	28,10	29,64	27,94
Kraj	29,88	28,28	29,36	27,63

Wśród szkół podstawowych najkorzystniej prezentuje się SP1, której uczniowie osiągali, w ostatnich latach szkolnych, najlepsze w Bełchatowie wyniki na sprawdzianie organizowanym dla klas VI. Zauważyć należy, że przeciętne wyniki uczniów klas VI prawie wszystkich szkół podstawowych w roku 2010/2011 są wyższe niż przeciętne wyniki uzyskane przez uczniów klas VI w rejonie Łódzkiej Komisji Egzaminacyjnej i w kraju.
Na egzaminach gimnazjalnych najlepiej zaprezentowało się PG1, którego uczniowie osiągnęli najwyższe w Bełchatowie wyniki z każdej części. Zauważyć jednak trzeba, że bardzo atrakcyjnie prezentują się też wyniki uzyskane przez uczniów klas III PG4 w części humanistycznej, uczniów klas III PG5 w części matematyczno – przyrodniczej i uczniów obydwu tych gimnazjów w części językowej.
Tabela nr I.19 zawiera dane o edukacyjnej wartości dodanej (EWD) osiągniętej przez miejskie gimnazja. Przypomnieć należy, że EWD na poziomie zera oznacza, że przyrost wiedzy i umiejętności uczniów jest zbliżony do przeciętnego przyrostu wiedzy w gimnazjach na terenie kraju.
Dodatnia wartość EWD dowodzi ponadprzeciętnego przyrostu wiedzy i umiejętności, a wartość ujemna wskazuje na małą efektywność kształcenia.

Tabela nr I.19. Wartość dodana dla części humanistycznej („H”) i matematyczno – przyrodniczej („M”) egzaminu gimnazjalnego gimnazjów Miasta Bełchatowa

Egzamin gimnazjalny	Rok szkolny	PG1	PG2	PG3	PG4	PG5
Część humanistyczna	**2009/2010**	0,14	-1,69	-0,75	1,12	0,18
	2010/2011	-0,78	-0,36	-1,50	-1,31	-1,92
Część matematyczno - przyrodnicza	**2009/2010**	0,54	-1,49	-0,41	-1,38	0,38
	2010/2011	0,96	-3,05	-2,92	-1,93	-0,03

Cenne dopełnienie informacji o dydaktycznej działalności szkoły stanowią dane dotyczące liczby laureatów i finalistów (w stosunku do ogólnej liczby uczniów) poszczególnych szkół prowadzonych przez Miasto w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych konkursach o zasięgu ponadmiejskim.
Wśród szkół podstawowych w kategorii zawodów sportowych w latach 2009-2011 największą liczbę laureatów i finalistów miały SP12, SP13, SP1 i SP4, w kategorii konkursów i olimpiad przedmiotowych najlepiej wypadły SP1, SP4, SP8 i SP9 a w kategorii pozostałych konkursów – SP3, SP13, SP4, SP9.
W grupie gimnazjów w kategorii zawodów sportowych najwięcej laureatów i finalistów miały PG4, PG5, PG1, w kategorii konkursów i olimpiad przedmiotowych – PG1, PG4, PG3 a w kategorii pozostałych konkursów – PG4, PG5, PG3.
Ze względu na prowadzenie przez Miasto III Liceum Ogólnokształcącego poniżej, w tabelach nr I.20 i nr I.21 zaprezentowane zostały również wyniki uzyskane na egzaminie maturalnym w latach 2009/2010 i 2010/2011.

Tabela nr I.20 Średnie wyniki osiągnięte przez uczniów III LO (w Samorządowym Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Bełchatowie) na egzaminie maturalnym w roku szkolnym 2009/2010[w %]

Lp.	Przedmiot	**III LO**	**OKE**	**Kraj**
		Poziom podstawowy		
1.	**Biologia**	48,64	46,60	45,52
2.	**Chemia**	41,33	48,30	48,30
3.	**Fizyka**	38,78	39,00	43,39
4.	**Geografia**	48,63	46,00	45,60
5.	**Historia**	40,00	51,20	54,20
6.	**Język angielski**	57,27	65,00	62,35
7.	**Język niemiecki**	60,33	62,60	65,60
8.	**Język polski**	60,32	57,90	57,10
9.	**Matematyka**	46,58	49,32	58,51
10.	**Wiedza o społeczeństwie**	44,25	54,00	54,16
		Poziom rozszerzony		
1.	**Geografia**	39,17	48,00	54,64
2.	**Historia**	35,00	47,20	51,33
3.	**Język angielski**	69,25	68,00	68,42
4.	**Język polski**	51,79	57,80	58,80
5.	**Wiedza o społeczeństwie**	31,33	45,80	50,76

Źródło: OKE Łódź i CKE – sesja wiosenna 2010 rok

Tabela nr I.21 Średnie wyniki osiągnięte przez uczniów III LO (w Samorządowym Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Bełchatowie) na egzaminie maturalnym w roku szkolnym 2010/2011[w %]

Lp.	Przedmiot	III LO	OKE	Kraj
Poziom podstawowy				
1.	**Biologia**	36,00	47,56	46,09
2.	**Chemia**	40,00	40,80	41,69
3.	**Fizyka i astronomia**	30,00	41,78	41,91
4.	**Geografia**	43,23	42,76	43,07
5.	**Historia**	57,00	49,67	50,25
6.	**Język angielski**	60,98	71,02	69,69
7.	**Język niemiecki**	44,04	57,20	57,82
8.	**Język polski**	41,59	52,86	53,60
9.	**Matematyka**	33,07	50,48	48,24
10.	**Wiedza o społeczeństwie**	45,00	46,85	46,74
Poziom rozszerzony				
1.	**Biologia**	45,83	56,05	55,90
2.	**Język angielski**	66,33	69,34	70,44
3.	**Język polski**	51,25	56,58	58,71
4.	**Matematyka**	12,00	45,42	44,47
5.	**Wiedza o społeczeństwie**	32,00	39,82	45,45

Źródło: OKE Łódź i CKE – sesja wiosenna 2011 rok

I.5 Wychowanie przedszkolne

Wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci w wieku 3 – 6 lat. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dyrektor przedszkola może przyjąć do przedszkola dziecko, które skończyło 2,5 roku. Dziecko posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego może być objęte wychowaniem przedszkolnym powyżej 6 roku życia, ale nie dłużej niż do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończy ono 10 lat.

Dziecko w wieku lat pięciu ma obowiązek odbyć roczne przygotowanie przedszkolne. Dziecko sześcioletnie może, zgodnie z decyzją rodziców, albo realizować dalej wychowanie przedszkolne, albo pójść do I klasy szkoły podstawowej. Wybór taki na mocy ustawy z dnia 27 stycznia 2012 roku zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw został pozostawiony rodzicom dzieci sześcioletnich na dwa następne lata szkolne 2012/2013, 2013/2014.

Wychowanie przedszkolne może być realizowane w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych formach wychowania przedszkolnego tj. w punktach lub zespołach. Obecnie Miasto Bełchatów obejmuje wychowaniem przedszkolnym 1057 wychowanków w dziewięciu przedszkolach samorządowych, 726 wychowanków w 29 oddziałach zerowych w szkołach podstawowych i 162 wychowanków w przedszkolach niepublicznych. Wychowaniem przedszkolnym jest więc objętych 1945 (czyli 75,5%) dzieci w wieku 3-6 lat, przy czym dzieci pięcio- i sześcioletnie mają zapewnione wychowanie przedszkolne w 100%. W grupie zaś dzieci trzy- i czteroletnich z opieki przedszkolnej korzysta 70% maluchów.

O poziomie edukacji przedszkolnej w Bełchatowie w ciągu ostatnich trzech lat świadczy wskaźnik skolaryzacji przedszkolnej rozumiany jako odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, zamieszkałych w Bełchatowie. Wartość tego wskaźnika prezentuje tabela nr I.22.

Tabela nr I.22 Wskaźnik skolaryzacji przedszkolnej w ostatnich trzech latach szkolnych

Lata szkolne	Bełchatów	Województwo łódzkie	Kraj
2009/2010	73,88	60,81	59,72
2010/2011	74,28	65,40	64,60
2011/2012	75,50	71,96	71,76

Przyznać należy, że na tle województwa i kraju poziom edukacji przedszkolnej w Bełchatowie prezentuje się imponująco.

Obecna liczba miejsc zapewniających opiekę przedszkolną w pełni zaspokaja potrzeby mieszkańców Bełchatowa w tym zakresie. Osiągnięcie tak dogodnego stanu było możliwe dzięki zwiększeniu od roku szkolnego 2007/2008 liczby miejsc w przedszkolach publicznych oraz podjęciu przez Radę Miejską w Bełchatowie w dniu 28 sierpnia 2008 roku uchwały nr XXVII/185/08 w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i przedszkoli niepublicznych oraz publicznych prowadzonych przez podmioty inne niż Gmina Miasto Bełchatów, w świetle której wysokość dotacji na jednego wychowanka przedszkola niepublicznego została ustalona na poziomie 100% wydatków bieżących ponoszonych, w przeliczeniu na jednego wychowanka, w przedszkolach publicznych prowadzonych przez Miasto Bełchatów. Zmiany w liczbie dzieci objętych opieką przedszkolną w ostatnich trzech latach szkolnych pokazuje tabela nr I.23

Tabela nr I.23 Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w Bełchatowie w latach 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012.

Formy opieki przedszkolnej		Przedszkola samorządowe	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	Niepubliczne formy opieki przedszkolnej	
Rok szkolny				**Przedszkola**	**Punkt przedszkolny**
2009/2010	Liczba oddziałów	46	21	3[1)]	0
	Liczba wychowanków	1146	483	48	0
2010/2011	Liczba oddziałów	46	24	4	3[2)]
	Liczba wychowanków	1126	522	84	50
2011/2012	Liczba oddziałów	45	29	6	3[2)]
	Liczba wychowanków	1057	726	99	63

[1)] przedszkole niepubliczne rozpoczęło działalność 07.04.2010 r.

[2)] punkty przedszkolne sprawowały opiekę nad dziećmi w okresie: jeden 01.01.2011 r. – 31.08.2011r. drugi 01.02.2011 r. – 31.12.2011r.

Powyższa tabela wskazuje, że dominującą rolę w zapewnianiu opieki przedszkolnej w Bełchatowie odgrywają przedszkola samorządowe. Przedszkola te rozmieszczone są równomiernie na terenie Miasta. Budynki wszystkich przedszkoli (oprócz PS8) zostały w latach 2010-2011 objęte termomodernizacją. Każde przedszkole dysponuje dużym, ogrodzonym podwórzem z placem zabaw. Przedszkola czynne są od 6.00 do 17.00 (PS4 do 16.30) i przez 5 godzin w ciągu dnia zapewniają bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę. Za każdą godzinę opieki przedszkolnej realizowaną ponad 5 godzin dziennie rodzice uiszczają opłaty zgodnie z uchwałą nr XIV/102/11 z dnia 4 października 2011 roku w sprawie ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w przedszkolach publicznych Miasta Bełchatowa oraz opłat za świadczenia realizowane ponad ten czas.
Przedszkola miejskie gwarantują realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego wprowadzonej rozporządzeniem MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. Dzieci niepełnosprawne mają zapewnioną opiekę przedszkolną w IPS3 oraz w tworzonych, w miarę potrzeb, integracyjnych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych. Wymagający specjalistycznych oddziaływań wychowankowie IPS3 objęci są dodatkowym, wczesnym wspomaganiem rozwoju. W latach szkolnych 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012 z tej formy wsparcia korzystało, odpowiednio, 8, 9 i 7 dzieci. W roku szkolnym 2011/2012 w przedszkolach wprowadzono bezpłatne zajęcia logopedyczne w wymiarze 23 godzin tygodniowo, terapię pedagogiczną w wymiarze 5 godzin tygodniowo i terapię psychologiczną w wymiarze 6 godzin tygodniowo. Od szeregu lat dyrektorzy przedszkoli pozyskują dotację z WFOŚ i GW na edukację ekologiczną. Wielkość uzyskanej dotacji obrazuje tabela nr I.24

Tabela nr I.24 Wielkość uzyskanej dotacji z WFOŚ i GW na edukację ekologiczną w przedszkolach

Rok	Wartość projektu	Kwota dotacji
2009	66 971 zł	48 999 zł
2010	106 650,00 zł	83 516,30 zł
2011	138 850,00 zł	118 548,21 zł

W roku bieżącym 5 przedszkoli złożyło do WFOŚ i GW projekty o łącznej wartości 163 000 zł z wnioskiem o udzielenie dotacji w kwocie 142 500 zł.

I.6 Prognozy na najbliższe lata szkolne

Prognozy dotyczące liczby uczniów i liczby oddziałów w najbliższych latach szkolnych przeprowadzono w oparciu o aktualną sytuację demograficzną przedstawioną na wykresie nr I.I, przy założeniu liczebności oddziałów na poziomie 24 uczniów oraz przy uwzględnieniu obecnych tendencji w zakresie realizowania rocznego obowiązkowego wychowania przedszkolnego przez dzieci 5- i 6-letnie i obowiązku szkolnego przez dzieci 6-letnie a także aktualnej sytuacji prawnej. Tak jak wspomniano w części opisującej wychowanie przedszkolne rodzice dzieci 6-letnich przez kolejne dwa lata szkolne mają możliwość decydowania o dacie rozpoczynania edukacji szkolnej przez ich dzieci. Dzieci 5-letnie już od roku 2011/2012 mają obowiązek realizowania rocznego przygotowania przedszkolnego. W obecnym roku szkolnym 57% dzieci 5-letnich realizuje ten obowiązek w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych a 43% w przedszkolach. Z ogółu dzieci 6-letnich 16% uczęszcza do klasy I szkół podstawowych, a pozostała grupa realizuje wychowanie przedszkolne (przy czym 85% tej grupy w oddziałach przedszkolnych szkół podstawowych). Szacunki stopnia organizacyjnego szkół wykonane z uwzględnieniem powyższych ograniczeń prezentują tabele nr I.25 i nr I.26 i wykresy nr I.9, nr I.10, nr I.11 i nr I.12.

Tabela nr I.25 Prognozowana liczba uczniów (wraz z kl. 0) i oddziałów (wraz z kl. 0) w szkołach podstawowych Miasta Bełchatowa

Lata szkolne		2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Liczba uczniów	**Kl. I-VI**	3078	3200	3872	4104	4303	4450
	Kl. 0	764	818	372	394	347	347[1)]
Liczba oddziałów	**Kl. I-VI**	136	140	167	175	180	185
	Kl. 0	32	34	16	16	14	14[1)]

1) *Przy założeniu tej samej, co w roku 2011, liczby urodzeń w roku 2012*

Wykres nr I.9 Prognozowana liczba uczniów (wraz z kl. 0) w szkołach podstawowych Miasta Bełchatowa

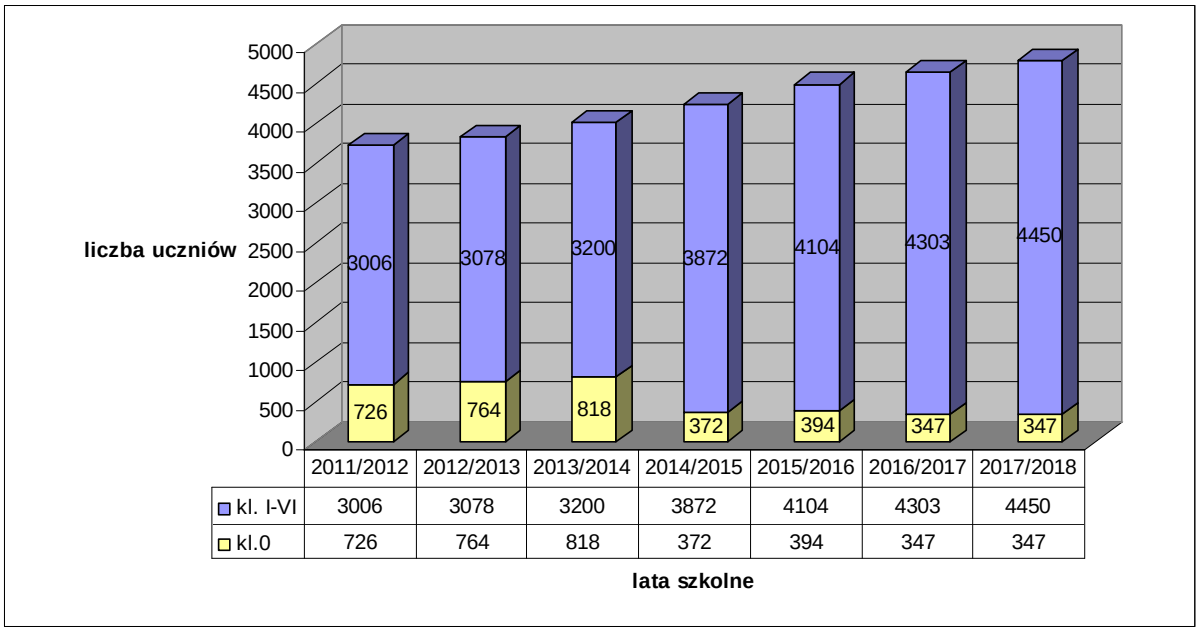

Wykres nr I.10 Prognozowana liczba oddziałów (wraz z kl. 0) w szkołach podstawowych Miasta Bełchatowa

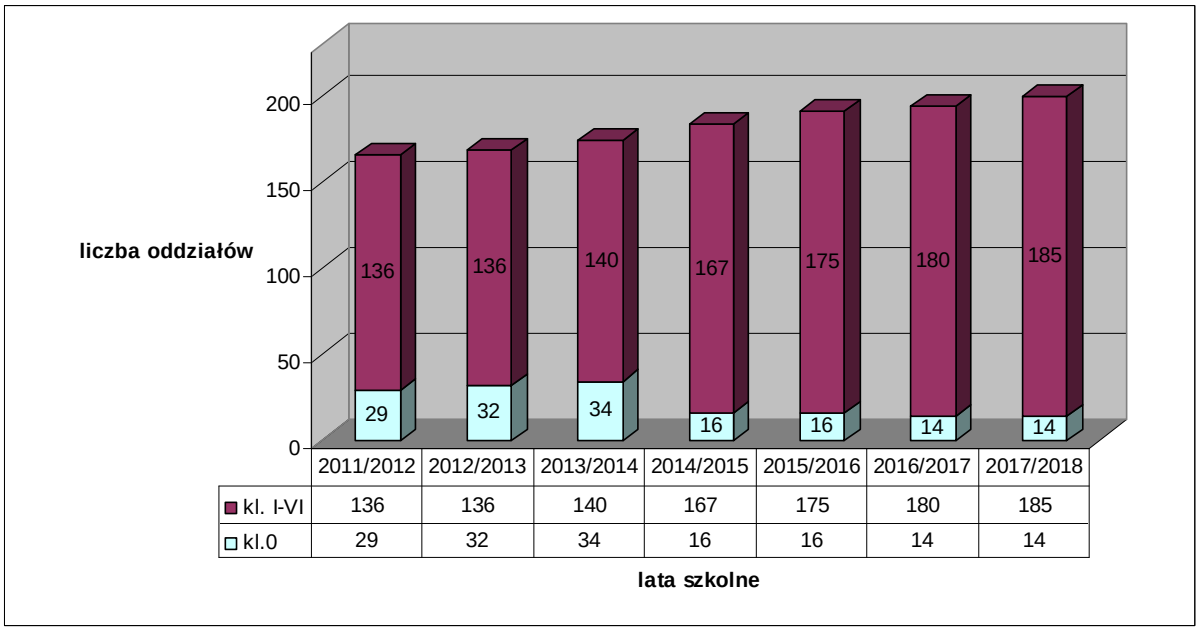

Tabela nr I.26 Prognozowana liczba uczniów i liczba oddziałów w gimnazjach Miasta Bełchatowa

Lata szkolne	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Liczba uczniów	1692	1529	1484	1448	1489	1522
Liczba oddziałów	74	65	62	61	63	64

Wykres nr I.11 Prognozowana liczba uczniów w gimnazjach Miasta Bełchatowa

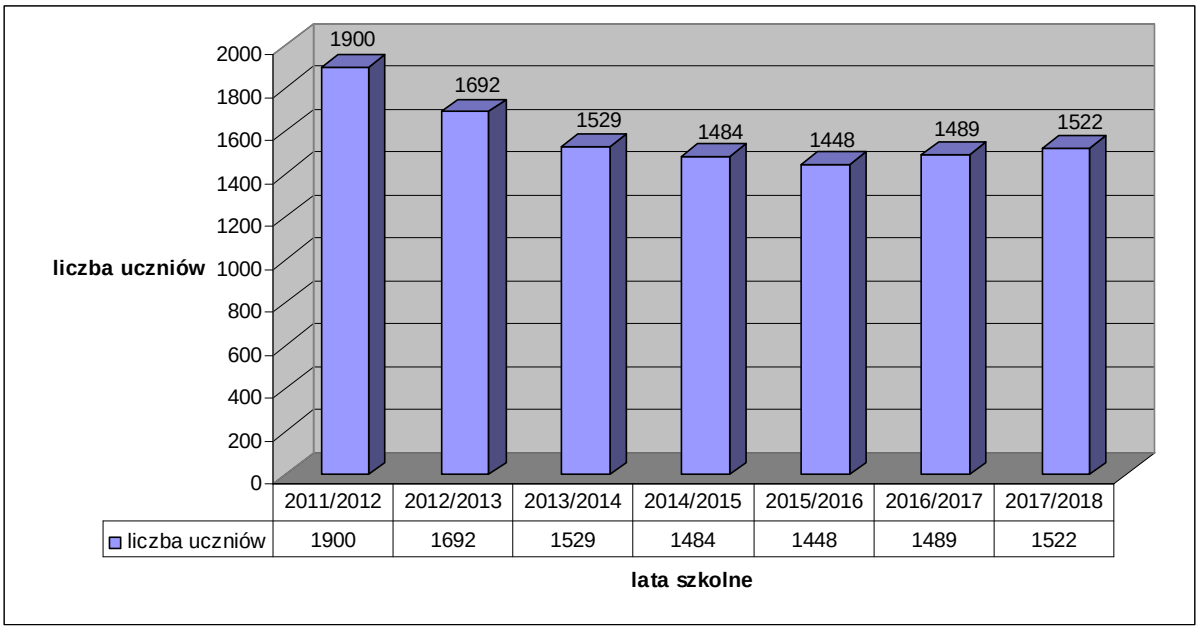

Wykres nr I.12 Prognozowana liczba oddziałów w gimnazjach Miasta Bełchatowa

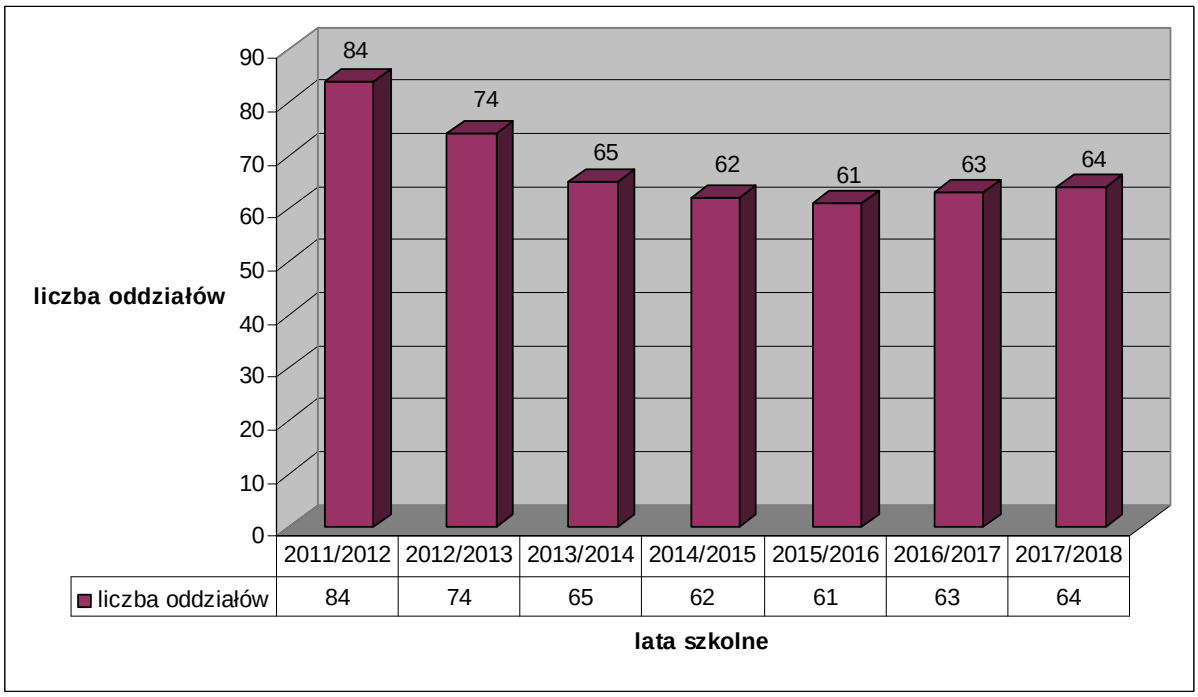

Z powyższych zestawień wynika, że najbliższe sześć lat to bardzo trudny czas dla gimnazjów, tym trudniejszy, że w związku z odłożeniem o dwa lata obniżenia wieku szkolnego dla dzieci 6-letnich wydłuża się czas niżu demograficznego w gimnazjach.
Szkoły podstawowe, po okresie stabilizacji, od roku 2014/2015 osiągną stopień organizacyjny z roku 2006/2007. Liczba oddziałów łącznie z klasami „0" wyniesie wówczas prawdopodobnie 183. Wzrost ten cieszy tym bardziej, że wynika ze zwiększenia liczby uczniów i oddziałów I – VI. Wzrost liczby uczniów i oddziałów w następnych latach szkolnych spowoduje, być może, konieczność większego wykorzystania budynków szkolnych położonych przy ul. Dąbrowskiego, ul. Budryka i ul. Słowackiego przez SP1, SP12, SP13 oraz ograniczenie realizowania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego do przedszkoli. Liczba miejsc do opieki przedszkolnej, podobnie jak w roku obecnym, powinna zaspokoić potrzeby mieszkańców Bełchatowa.

I.7 Kadry

Właściwą realizację procesu nauczania, wychowania i opieki w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Miasto Bełchatów zapewnia 708 nauczycieli, wśród których przeważają nauczyciele dyplomowani i mianowani. W grupie 613 nauczycieli zatrudnionych w szkołach 434 (tj. 71%) stanowią nauczyciele dyplomowani, 92 (tj. 15%) – nauczyciele mianowani, 67 (tj. 11%) nauczyciele kontraktowi a 20 (tj. 3%) – nauczyciele stażyści. Strukturę zatrudnienia nauczycieli szkół ze względu na stopień awansu zawodowego pokazuje wykres nr I.13.

Wykres nr I.13 Zatrudnienie nauczycieli w szkołach Miasta Bełchatowa według stopnia awansu zawodowego

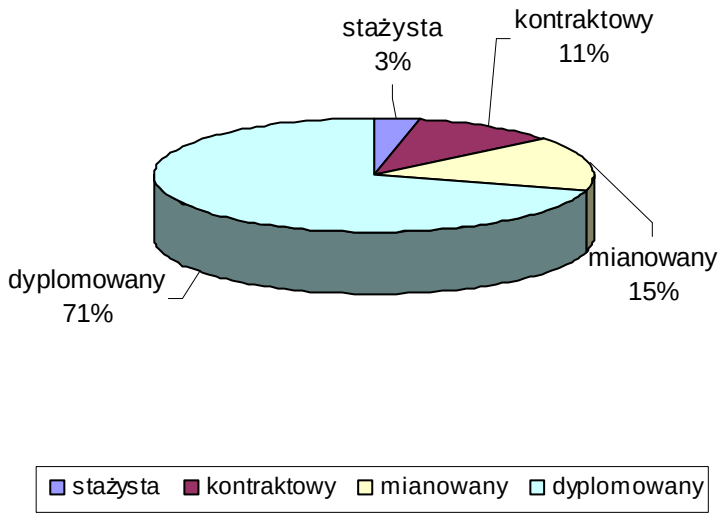

Przewaga nauczycieli dyplomowanych i mianowanych w ogóle zatrudnionych utrzymuje się już szósty rok szkolny, przy czym stałą tendencją jest wzrost nauczycieli dyplomowanych, co potwierdza tabela nr I.27.

Tabela nr I.27 Struktura zatrudnienia nauczycieli szkół Miasta Bełchatowa według stopni awansu zawodowego nauczycieli w ostatnich latach szkolnych.

Stopień awansu zawodowego	**Rok szkolny**		
	2009/2010	**2010/2011**	**2011/2012**
Stażyści	12	16	20
Kontraktowi	83	78	67
Mianowani	118	102	92
Dyplomowani	399	419	434
Ogółem:	612	615	613

Zatrudnienie w poszczególnych szkołach (zespołach) Miasta Bełchatowa opisują tabela nr I.28 i wykres nr I.14.

Tabela nr I.28 Liczba nauczycieli w szkołach prowadzonych przez Miasto Bełchatów

Szkoły	**Stopień awansu**				**Ogółem:**
	stażyści	**kontraktowi**	**mianowani**	**dyplomowani**	
SP1	0	10	11	45	**66**
SP3	4	4	4	35	**47**
SP4	1	4	5	23	**33**
SP5	0	2	6	8	**16**
SP8	3	8	8	30	**49**
ZSP9	6	12	7	33	**58**
SP12	0	1	6	37	**44**
SP13	1	3	8	34	**46**
PG1	1	7	10	35	**53**
SZSO2	0	3	9	39	**51**
PG3	1	7	6	45	**59**
PG4	3	1	5	36	**45**
PG5	0	5	7	34	**46**
Razem:	**20**	**67**	**92**	**434**	**613**

Wykres nr I.14 Struktura zatrudnienia nauczycieli, ze względu na stopień awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Miasto Bełchatów

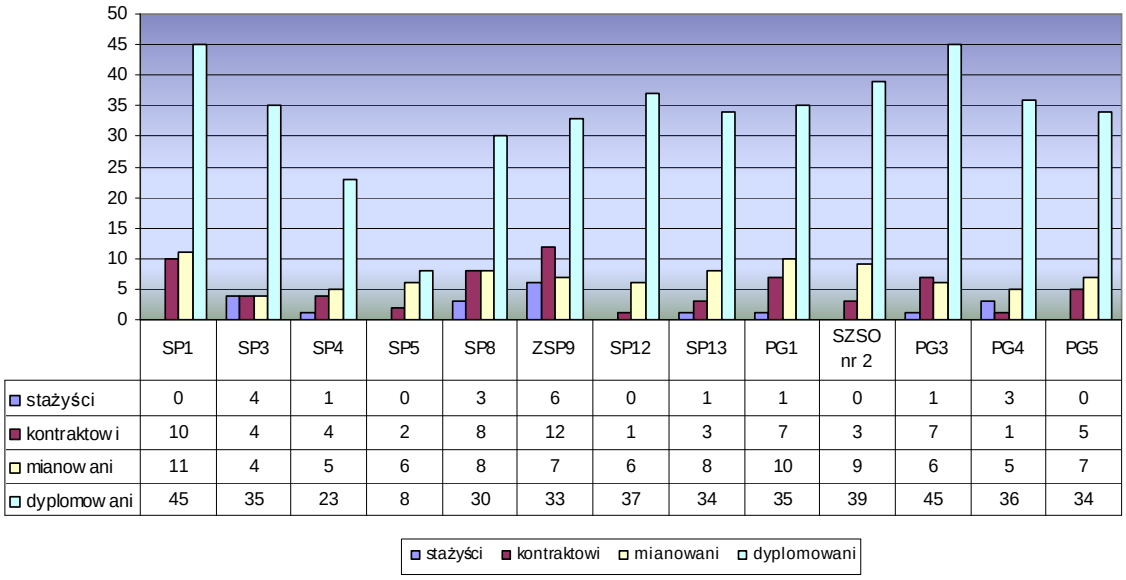

Powyższe zestawienia dowodzą, że wśród szkół podstawowych nauczyciele dyplomowani dominują w SP12 (84%), SP3 (74%), SP13 (74%), SP4 (70%). W gimnazjach dyplomowani stanowią dominującą grupę w PG4 (80%), PG3 (76%), SZSO2 (76%) i PG5 (74%).
W przedszkolach Miasta Bełchatowa w roku bieżącym zatrudnionych jest 95 nauczycieli, wśród których 44 tj. 46% stanowią nauczyciele dyplomowani, 18 tj. 19% nauczyciele mianowani, 25 tj. 26% nauczyciele kontraktowi i 8 tj. 9% nauczyciele stażyści. Obrazuje to poniższy wykres nr I.15.

Wykres nr I.15 Zatrudnienie nauczycieli w przedszkolach Miasta Bełchatowa według stopnia awansu zawodowego

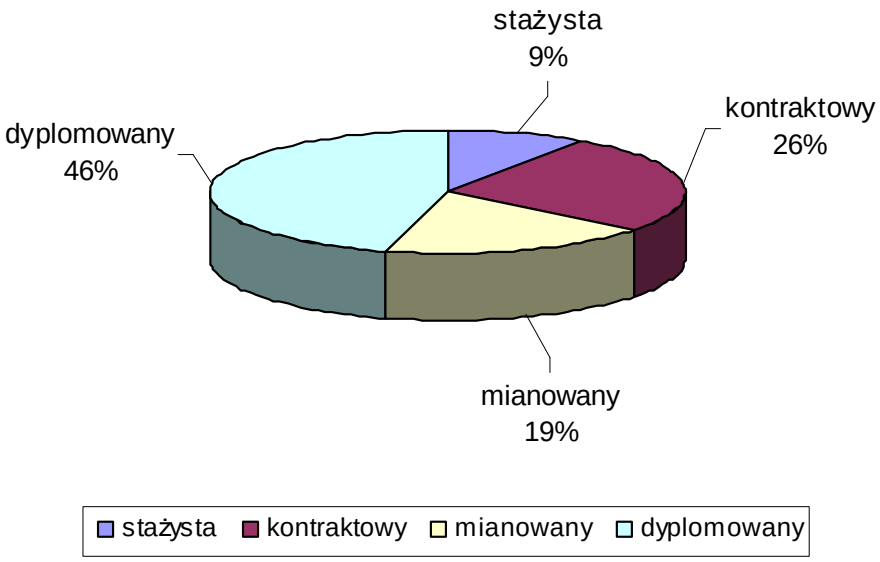

Zmiany liczy nauczycieli dyplomowanych w ogóle nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach w ciągu ostatnich trzech lat szkolnych potwierdza poniższa tabela nr I. 29.

Tabela nr I.29 Liczba nauczycieli w przedszkolach prowadzonych przez Miasto Bełchatów

Stopień awansu zawodowego	**Rok szkolny**		
	2009/2010	**2010/2011**	**2011/2012**
Stażyści	17	13	8
Kontraktowi	21	28	25
Mianowani	25	22	18
Dyplomowani	46	49	44
Ogółem:	109	112	95

Zatrudnienie w poszczególnych przedszkolach Miasta Bełchatowa opisują tabele nr I.30 i wykres nr I.16.

Tabela nr I.30 Struktura zatrudnienia nauczycieli ze względu na stopień awansu zawodowego w przedszkolach prowadzonych przez Miasto Bełchatów

Przedszkola	Stopień awansu				Ogółem:
	stażyści	kontraktowi	mianowani	dyplomowani	
PS1	1	5	2	5	**13**
PS2	1	3	0	7	**11**
IPS3	1	4	3	9	**17**
PS4	0	2	2	5	**9**
PS5	3	5	1	4	**13**
PS6	0	1	5	4	**10**
PS7	0	2	3	7	**12**
PS8	2	3	2	3	**10**
Razem:	**8**	**25**	**18**	**44**	**95**

Wykres nr I.16 Struktura zatrudnienia nauczycieli, ze względu na stopień awansu zawodowego w przedszkolach prowadzonych przez Miasto Bełchatów

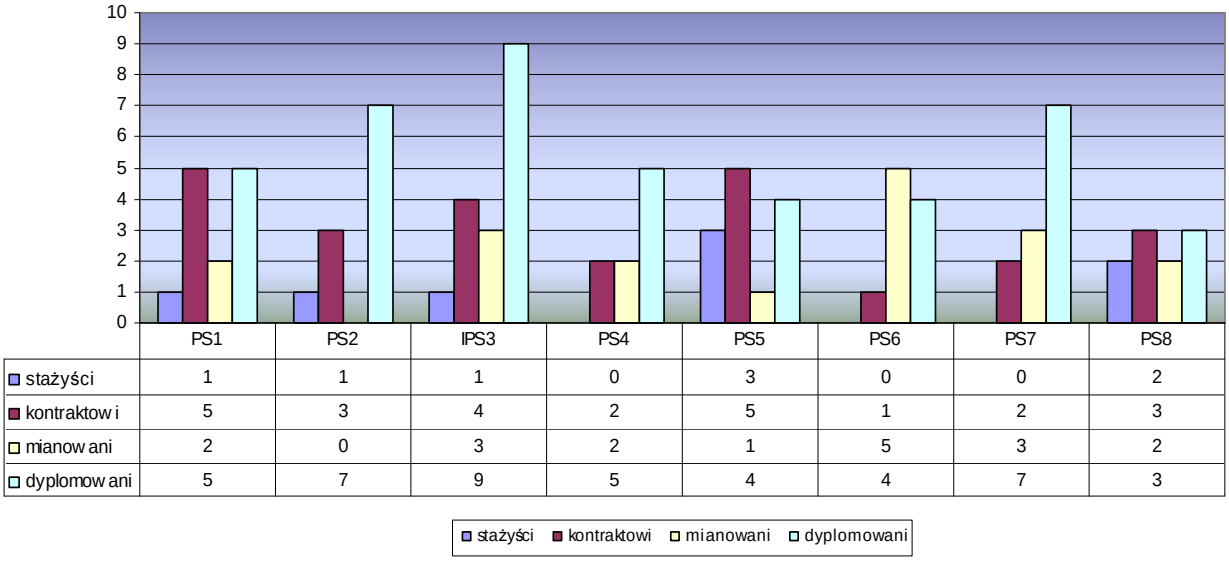

	PS1	PS2	IPS3	PS4	PS5	PS6	PS7	PS8
stażyści	1	1	1	0	3	0	0	2
kontraktowi	5	3	4	2	5	1	2	3
mianowani	2	0	3	2	1	5	3	2
dyplomowani	5	7	9	5	4	4	7	3

Z zestawień tych wynika, że najwięcej, w stosunku do ogółu zatrudnionych, nauczycieli dyplomowanych zatrudnia PS2 (64%), PS7 (58%), PS4 (56%).
Struktura zatrudnienia nauczycieli ze względu na stopień awansu zawodowego wskazuje pośrednio na wiek i staż pracy nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach Miasta. Zatrudnienie, z uwzględnieniem stażu pracy, w szkołach obrazuje tabela nr I.31 i wykres nr I.17 a w przedszkolach tabela nr I.32 i wykres nr I.18.

Tabela nr I.31 Zatrudnienie nauczycieli bełchatowskich szkół według stażu pracy

Staż pracy	Ogółem:	SP1	SP3	SP4	SP5	SP8	ZSP9	SP12	SP13	PG1	PG3	PG4	PG5	SZSO2
0-1 lat pracy	**10**	0	1	2	0	2	0	0	1	0	2	2	0	0
2-5 lat pracy	**49**	5	4	1	1	4	16	0	2	5	3	2	3	3
6-10 lat pracy	**69**	9	6	5	1	7	5	0	3	7	6	6	6	8
11-15 lat pracy	**66**	5	5	2	6	6	1	4	0	8	7	5	5	12
16-20 lat pracy	**90**	10	2	2	2	11	3	9	7	12	10	8	5	9
21-25 lat pracy	**103**	10	4	7	1	7	15	5	11	6	13	11	5	8
26-30 lat pracy	**158**	11	15	13	2	11	8	21	17	14	17	10	14	5
powyżej 30	**68**	16	10	1	3	1	10	5	5	1	1	1	8	6

Wykres nr I.17 Zatrudnienie nauczycieli bełchatowskich szkół według stażu pracy (%)

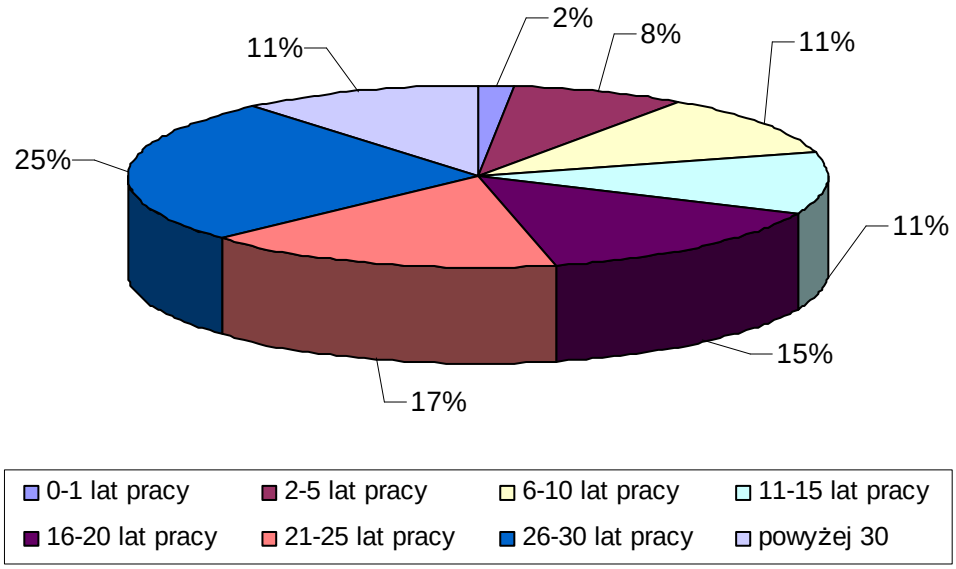

Tabela nr I.32 Zatrudnienie nauczycieli bełchatowskich przedszkoli według stażu pracy

Staż pracy	Ogółem:	PS1	PS2	IPS3	PS4	PS5	PS6	PS7	PS8
0-1 lat pracy	**7**	1	1	1	0	4	0	0	0
2-5 lat pracy	**18**	3	2	3	0	5	1	0	4
6-10 lat pracy	**7**	2	0	2	1	0	0	2	0
11-15 lat pracy	**4**	0	1	1	0	0	0	0	2
16-20 lat pracy	**3**	1	0	1	0	0	1	0	0
21-25 lat pracy	**18**	0	6	2	3	0	2	3	2
26-30 lat pracy	**27**	5	0	4	5	2	3	7	1
powyżej 30	**11**	1	1	3	0	2	3	0	1

Wykres nr I.18 Zatrudnienie nauczycieli bełchatowskich przedszkoli według stażu pracy (%)

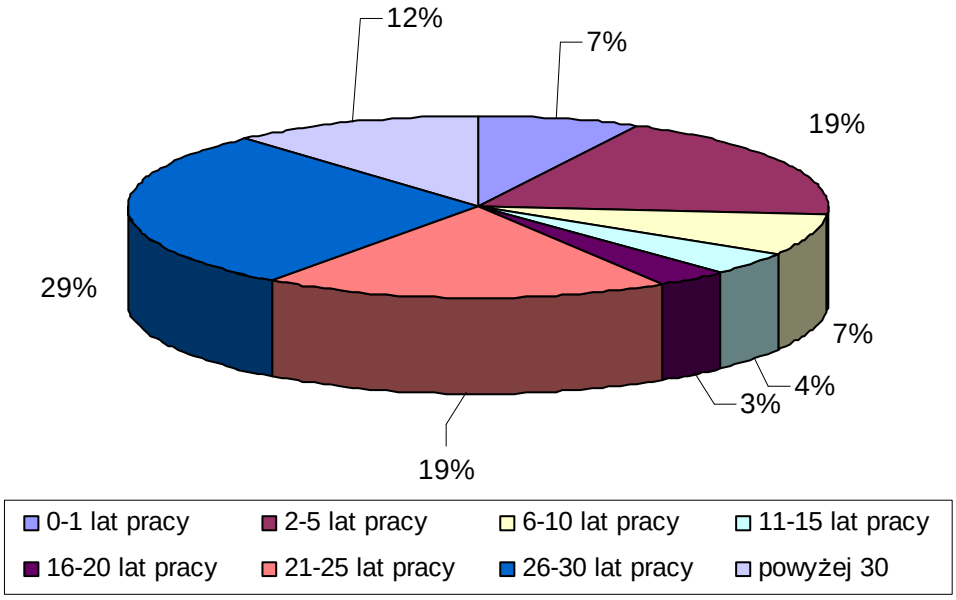

Powyższe doświadczenia dowodzą, że w szkołach i przedszkolach Miasta w większości zatrudnieni są nauczyciele z bardzo dużym doświadczeniem zawodowym, wysokimi kwalifikacjami i umiejętnościami. W ogóle zatrudnionych w szkołach 11% stanowią nauczyciele ze stażem powyżej 30 lat pracy.

W przedszkolach grupa ta stanowi 12% ogółu zatrudnionych. Staż pracy pozostaje w bezpośrednim związku z innymi uprawnieniami wynikającymi ze stosunku pracy np. z urlopem dla poratowania zdrowia, urlopem macierzyńskim, urlopem bezpłatnym. Z urlopu dla poratowania zdrowia korzysta w szkołach 6%, a w przedszkolach 2% ogółu zatrudnionych nauczycieli. W ostatnich trzech latach szkolnych liczba nauczycieli szkół korzystających z urlopu dla poratowania zdrowia wynosiła 16, 21, 34. W przedszkolach dane te kształtowały się następująco: 5, 5, 2.

Na urlopie macierzyńskim przebywa w szkołach i w przedszkolach 2% zatrudnionych. Nauczyciele tworzą grupę o bardzo stabilnym zatrudnieniu. Osoby, z którymi w ostatnich trzech latach stosunek pracy uległ rozwiązaniu stanowiły 4 - 6% ogółu zatrudnionych. Stabilizacja taka jest możliwa dzięki posiadaniu przez nauczycieli kwalifikacji do nauczania dwóch czy większej liczby przedmiotów.
Strukturę zatrudnienia ze względu na kwalifikacje do nauczania jednego, dwóch, trzech i więcej przedmiotów obrazuje poniższa liczba.

Tabela nr I.33 Struktura zatrudnienia nauczycieli ze względu na kwalifikacje do nauczania jednego, dwóch, trzech i więcej przedmiotów [% nauczycieli]

Kwalifikacje / Szkoła	Jeden przedmiot	Dwa przedmioty	Trzy przedmioty i więcej
SP1	35	47	18
SP3	34	55	11
SP4	33	36	33
SP5	13	50	37
SP8	20	41	39
ZSP9	83	16	1
SP12	27	41	32
SP13	81	16	2
PG1	32	45	23
SZSO2	41	43	4
PG3	29	54	17
PG4	44	40	16
PG5	74	24	2
PS1	100	-	-
PS2	100	-	-
IPS3	41	47	12
PS4	-	100	-
PS5	100	-	-
PS6	-	100	-
PS7	100	-	-
PS8	100	-	-

Tabela ta potwierdza tezę, że nauczyciele szkół i przedszkoli Miasta Bełchatowa są bardzo dobrze wykwalifikowani. Coraz częściej wśród nich znajdują się osoby z kwalifikacjami do nauczania dwóch lub nawet trzech przedmiotów. Taki rozległy zakres kwalifikacji zawodowych ułatwia zatrudnienie nauczycieli w pełnym wymiarze czasu pracy co potwierdza zamieszczana poniżej tabela nr I.34.

Tabela nr I.34 Struktura zatrudnienia nauczycieli szkół i przedszkoli Miasta Bełchatowa w ostatnich trzech latach szkolnych z podziałem na pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych [%]

Przedszkole/ Szkoła	2009/2010		2010/2011		2011/2012	
	Pełnozatrudnieni	Niepełnozatrudnieni	Pełnozatrudnieni	Niepełnozatrudnieni	Pełnozatrudnieni	Niepełnozatrudnieni
PS1	99,6	0,4	99,6	0,4	94,6	5,4
PS2	95,5	0,5	100	-	99,2	0,8
IPS3	96,8	3,2	96,3	3,7	99,3	0,7
PS4	99,5	0,5	99,5	0,5	99,4	0,6
PS5	99,8	0,2	99,8	0,2	99,5	0,5
PS6	99,5	0,5	99,5	0,5	99,1	0,9
PS7	100	-	100	-	99,3	0,7
PS8	100	-	100	-	99,4	0,6
PS9	-	-	-	-	100	-
SP1	96,3	3,7	100	-	100	-
SP3	96,5	3,5	92,9	7,1	99,5	0,5
SP4	88,4	11,6	87,9	12,1	87,0	13,0
SP5	94,5	5,5	98,2	1,8	98,5	1,4
SP8	99,8	0,2	97,5	2,5	100	-
ZSP9	88,9	11,1	95,1	4,9	98,2	1,8
SP12	92,4	7,6	96,4	3,6	96,6	3,4
SP13	81,5	18,5	77,1	22,9	79,0	21,0
PG1	95,4	4,6	92,1	7,9	96,5	3,5
SZSO2	94,3	5,7	96,0	4,0	97,8	2,2
PG3	95,8	4,2	92,7	7,3	85,1	14,9
PG4	92,4	7,6	90,1	9,9	90,7	9,3
PG5	96,4	3,6	92,4	7,6	91,1	8,9

Zestawienie stanu zatrudnienia nauczycieli (wyrażonego w etatach) ze stopniem organizacyjnym szkół i przedszkoli pozwoliło określić liczbę etatów nauczycielskich przypadających na jeden oddział, o czym informuje tabela nr I.35.

Tabela nr I.35. Liczba etatów nauczycielskich przypadająca na jeden oddział w ostatnich trzech latach szkolnych.

	Lata szkolne	Bełchatów	Województwo łódzkie	Kraj
Przedszkole	**2009/2010**	1,79	1,63	1,60
	2010/2011	1,82	1,62	1,60
	2011/2012	1,72	1,64	1,59
Szkoła podstawowa	**2009/2010**	1,65	1,57	1,60
	2010/2011	1,60	1,55	1,58
	2011/2012	1,66	1,53	1,56
Gimnazja	**2009/2010**	2,07	2,08	2,11
	2010/2011	2,14	2,12	2,15
	2011/2012	2,10	2,15	2,17

Wysoka jakość pracy nauczycieli znajduje swe odzwierciedlenie m.in. w przyznawanych corocznie nagrodach, odznaczeniach i medalach. Tabela nr I.36 pokazuje liczę nagród, odznaczeń, medali przyznanych nauczycielom Miasta Bełchatowa w ostatnich trzech latach szkolnych.

Tabela nr I.36. Liczba nauczycieli szkół i przedszkoli Miasta nagrodzonych i odznaczonych w ostatnich trzech latach szkolnych.

Lp.	Rodzaj nagrody i wyróżnienia	Rok szkolny					
		2009/2010		2010/2011		2011/2012	
		Liczba nauczycieli	w tym liczba dyrektorów	Liczba nauczycieli	w tym liczba dyrektorów	Liczba nauczycieli	w tym liczba dyrektorów
1.	Nagroda Ministra Edukacji Narodowej	3	2	0	0	0	0
2.	Nagroda Kuratora	2	1	4	1	6	2
3.	Nagroda Prezydenta	23	6	33	6	35	3
4.	Medal Komisji Edukacji Narodowej	0	0	2	0	8	3
5.	Medal za Długoletnią Służbę, w tym:	1	0	13	3	12	0
	Złoty	0	0	5	0	7	0
	Srebrny	1	0	6	1	4	0
	Brązowy	0	0	2	2	1	0
6.	Krzyże Zasługi:	1	0	4	0	1	0
	Złoty	0	0	0	0	0	0
	Srebrny	1	0	3	0	0	0
	Brązowy	0	0	1	0	1	0

Właściwe funkcjonowanie szkół i przedszkoli – samodzielnych jednostek budżetowych – nie jest możliwe bez pracowników administracji i obsługi. Pracownicy ci, na mocy art. 5d ustawy o systemie oświaty, mają status pracowników samorządowych, a ich uprawnienia określa ustawa z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.) i przepisy wykonawcze. Zatrudnienie pracowników administracji i obsługi w szkołach i przedszkolach w ostatnich czterech latach szkolnych pokazują tabele nr I.37 i nr I.38.

Tabela nr I.37 Zatrudnienie pracowników administracji i obsługi w szkołach Miasta Bełchatowa.

Szkoła	Zatrudnienie administracji			Zatrudnienie obsługi						Zatrudnienie pracowników kuchni		
				Sprzątaczka woźna			konserwator					
	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2009/2010	2010/2011	2011/2012
SP1	4	4	4	10	10	10	3	3	3	0	0	0
SP3	6	6	5	7,5	7,5	8	1	2	1	2,5	2,5	0
SP4	5	5	5	6	6	6	1	1	1	3	3	0
SP5	3,75	4,25	3,25	2,5	2,5	2,5	1	1	1	2	2	0
SP8	6	6	5	8	8	8	3	2	2	3	3	0
SP9	5	6	5	10	9	9	0,75	1	1	6	6	5
SP12	5	5	5	10	10	9	1	2	2	0	0	0
SP13	7	7	5	12	12	13	2	2	2	4	4	0
PG1	4	4	4	9	9	9	2	2	2	0	0	0
PG3	5	5	5	21	21	21	2	2	2	4	4	0
PG4	6	5	4	11	9	10	3	2	1	4	4	0
PG5	4	4	4	8	8	9	1	1	1	0	0	0
SZSO2	4	5	5	7	8	7	1	1	1	3	2	0
Ogółem:	**64,75**	**66,25**	**59,25**	**122**	**120**	**121,5**	**21,75**	**22**	**20**	**31,5**	**30,5**	**5**

Tabela nr I.38 Zatrudnienie pracowników administracji i obsługi w przedszkolach Miasta Bełchatowa.

Przedszkole	Administracja			Obsługa		
	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2009/2010	2010/2011	2011/2012
PS1	1	1	1	11	11	11
PS2	1	1	1	9	9	9
IPS3	1	1	1	9,75	10	10
PS4	1	1	1	8	9	9
PS5	7	7	6	15	16	9
PS6	1	1	1	9	9	9
PS7	1	1	1	11	11	11
PS8	1	1	1	8	8	8
Razem:	**14**	**14**	**13**	**80,75**	**83**	**76**

Grupę pracowników administracji w szkołach tworzą zwykle główna księgowa, sekretarz szkoły, kierownik gospodarczy, pracownik ds. kadr, ds. płac. W każdym przedszkolu zatrudniona jest intendentka, a poza tym w PS5 funkcjonuje komórka finansowo – księgowa (główny księgowy, kasjer, referent ds. płac, referenci księgowi) zapewniająca obsługę wszystkich przedszkoli. Zatrudnienie to pozostaje na pewnym stałym poziomie gwarantującym prawidłowe dysponowanie środkami publicznymi, wypełnianie zadań zarządcy nieruchomości, utrzymanie ładu i porządku oraz zapewnienie posiłków dla

wszystkich zainteresowanych uczniów (ZSP9) i wychowanków przedszkoli. Zmiany w zatrudnieniu w szkołach pracowników administracji i kuchni wynikają z innego niż do tej pory sposobu prowadzenia stołówek szkolnych. Wzrost liczby zatrudnionych sprzątaczek spowodowany jest koniecznością zapewnienia obsługi „Orlików" a zmniejszenie zatrudnienia konserwatorów – z racjonalizacji tegoż.
Inne niż w latach 2009/2010, 2010/2011 zatrudnienie w obecnym roku szkolnym administracji i obsługi w przedszkolach wynika z faktu utworzenia PS9 (w oparciu o oddziały PS5 zlokalizowanie w SP9) i włączenie go do ZSP 9.
Liczbę etatów niepedagogicznych przypadających na jeden oddział w jednostkach oświatowych Miasta Bełchatowa, w ostatnich trzech latach szkolnych w porównaniu z analogicznymi wielkościami z województwa łódzkiego i kraju pokazuje tabela nr I.39 znajdująca się poniżej.

Tabela nr I.39 Liczba etatów niepedagogicznych przypadających na jeden oddział w jednostkach oświatowych Miasta Bełchatowa, w porównaniu analogicznymi wielkościami z województwa łódzkiego i kraju

Rok szkolny		Przedszkole	Szkoła Podstawowa	Gimnazjum
2009/2010	Kraj	1,62	0,67	0,72
	Woj. łódzkie	1,74	0,71	0,78
	Bełchatów	1,66	0,88	0,89
2010/2011	Kraj	1,42	0,64	0,72
	Woj. Łódzkie	1,44	0,64	0,73
	Bełchatów	1,68	0,87	0,96
2011/2012	Kraj	1,37	0,62	0,74
	Woj. łódzkie	1,43	0,63	0,76
	Bełchatów	1,62	0,72	1,02

II. Finansowanie zadań oświatowych przez Miasto Bełchatów

Zgodnie z *art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)* przedszkola, szkoły i placówki publiczne zakładane przez jednostki samorządu terytorialnego są jednostkami budżetowymi, realizującymi gospodarkę finansową na zasadach określonych w *ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).*
Podstawą gospodarki finansowej jednostki budżetowej jest plan dochodów i wydatków zwany planem finansowym jednostki budżetowej, w którym wyszczególnia się, w układzie działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej, planowane kwoty wydatków bieżących i wydatków majątkowych *(art. 236 ust. 1 ustawy o finansach publicznych).*

Obok dochodów i wydatków, realizowanych w oparciu o przyjęty na dany rok plan finansowy, samorządowym jednostkom budżetowym prowadzącym działalność określoną w *ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty* przysługuje możliwość gromadzenia na wydzielonym rachunku dochodów pochodzących w szczególności ze spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej na rzecz jednostki budżetowej oraz odszkodowań i wpłat za utracone lub uszkodzone mienie będące w zarządzie albo użytkowaniu jednostki budżetowej *(art. 223 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych).*
Powyższe uprawnienie w odniesieniu do Miasta Bełchatowa reguluje *uchwała Nr XXI/169/12 Rady Miejskiej w Bełchatowie z dnia 23 lutego 2012 roku w sprawie ustalenia źródeł dochodów gromadzonych w wydzielonym rachunku oraz ich przeznaczenia w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Miasto Bełchatów.*
Szczegółowy sposób klasyfikacji dochodów i wydatków publicznych ujętych w planie finansowym jednostki budżetowej prowadzi się w oparciu o *rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2010 r. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.).*
Zgodnie z przyjętym w przywołanym rozporządzeniu kryterium, dochody i wydatki ujęte w planie finansowym bełchatowskiej oświaty w 2011 roku klasyfikowano w następujących działach i rozdziałach:

Dział 801 Oświata i wychowanie
80101 Szkoły podstawowe
80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych
80104 Przedszkola
80106 Inne formy wychowania przedszkolnego
80110 Gimnazja
80113 Dowożenie uczniów
80120 Licea ogólnokształcące
80146 Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli
80148 Stołówki szkolne i przedszkolne
80195 Pozostała działalność

Dział 854 Edukacyjna opieka wychowawcza
85401 Świetlice szkolne
85415 Pomoc materialna dla uczniów

Oprócz dochodów i wydatków realizowanych w *dziale 801 Oświata i wychowanie* oraz *dziale 854 Edukacyjna opieka wychowawcza* w roku ubiegłym realizowano wydatki, które finansowano z funduszu przeciwdziałania alkoholizmowi na podstawie *ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.).* Przedmiotowe wydatki ujęte w planie finansowym bełchatowskiej oświaty w roku 2011 klasyfikowano w *dziale 851 Ochrona zdrowia*, w *rozdziale 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi.*
Ponadto w *dziale 758 Różne rozliczenia, w rozdziale 75801 Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego,* klasyfikowano zwrot do budżetu państwa subwencji oświatowej.

Przyjęte w planie finansowym na dany rok wydatki organu prowadzącego szkoły, będącego jednostką samorządu terytorialnego, są pochodną zadań oświatowych wykonywanych na mocy *art. 5 ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty*. Do takich zadań ustawodawca zalicza między innymi wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie.
W pkt 3 cytowanego art. 5 ust. 7 ustawodawca nakłada na organ prowadzący obowiązek zapewnienia obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej szkoły lub placówki, a w pkt 4 obowiązek wyposażenia szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych, przeprowadzenia sprawdzianów i egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych.

Oprócz ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty, zadania oświatowe rodzące dla samorządów określone skutki finansowe, definiuje *ustawa z dnia 26 stycznia 1982 roku - Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.),* przyznając *w art. 30 ust. 6* organowi prowadzącemu szkoły kompetencje do stanowienia o wysokości niektórych składników wynagrodzenia nauczycieli. Natomiast w art. 29 ust. 1 i 2 tejże ustawy organ prowadzący zobowiązany zostaje do wspierania nauczycieli w procesie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.
Jednocześnie organ prowadzący szkoły ma za zadanie tak kształtować wynagrodzenia nauczycieli, aby możliwe było spełnienie art. 30 ust. 3 przywołanej ustawy - Karta Nauczyciela, to jest aby osiągnięte zostało na obszarze jednostki samorządu terytorialnego średnie wynagrodzenie nauczycieli, które ustala się biorąc za podstawę kwotę bazową określoną na dany rok dla nauczycieli w ustawie budżetowej.

Podstawowym źródłem finansowania zadań edukacyjnych są gwarantowane *ustawą z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.*) środki części oświatowej subwencji ogólnej.
Zasady jej naliczania dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego określa każdego roku minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w drodze rozporządzenia. W roku ubiegłym powyższe kwestie regulowało *rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 grudnia 2010 roku w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2011 (Dz.U. z 2010 r. Nr 249, poz. 1659).*
Oprócz kwoty z części oświatowej subwencji ogólnej, zadania oświatowe finansowane są w ramach środków pochodzących z następujących źródeł:

- dotacji celowych z budżetu państwa (zadania własne lub zlecone),
- środków uzyskanych na mocy umów i porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego,
- funduszy celowych,
- środków pozyskanych od innych podmiotów,
- środków własnych.

II.1. Nakłady poniesione w 2011 roku na wynagrodzenia nauczycieli i składki od nich naliczane

Ustawa z 26 stycznia 1982 roku - Karta Nauczyciela w art. 30, rozdzieliła kompetencję dotyczącą określania poszczególnych składników wynagrodzenia nauczycieli między ministra edukacji narodowej i organy prowadzące szkoły.

- Minister właściwy do spraw oświaty określa wysokość minimalnych stawek wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, wykaz stanowisk oraz dodatkowych zadań i zajęć uprawniających nauczyciela do dodatku funkcyjnego oraz ogólne warunki przyznawania nauczycielom dodatku motywacyjnego *(art. 30 ust 5 ustawy - KN).*
- Organ prowadzący, będący jednostką samorządu terytorialnego, określa w drodze regulaminu wysokość stawek dodatków (za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego oraz za warunki pracy), a także szczegółowy sposób obliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe oraz za godziny doraźnych zastępstw *(art. 30 ust 6 ustawy - KN).*

Wykonując delegacje *art. 30 ust. 5 ustawy - KN* w zakresie kształtowania wynagrodzeń nauczycieli Minister Edukacji Narodowej wydał *rozporządzenie z dnia 31 stycznia 2005 roku w sprawie minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz.U. z 2005 r. Nr 22, poz. 181 z późn.* zm.), które jest corocznie nowelizowane poprzez zmianę załącznika.

Obowiązujące w 2011 roku kwoty minimalnych stawek regulowały *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lipca 2010 roku (Dz.U. z 2010 r. Nr 131, poz. 885)* oraz *z dnia 18 lipca 2011 roku (Dz.U. z 2011 r. Nr 161, poz. 967),* które wprowadziły dwie tabele wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego: obowiązującą od dnia 1 września 2010 roku do dnia 31 sierpnia 2011 roku oraz obowiązującą od dnia 1 września 2011 roku.

Poniżej w *Tabeli nr II.1. przedstawione zostały* minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli obowiązujące w okresie od dnia 01.09.2010 r. do dnia 31.08.2011 r. Natomiast w *Tabeli nr II.2. przedstawione zostały* minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli obowiązujące w okresie od dnia 01.09.2011 r. wraz ze wskazaniem wzrostu wynagrodzeń nauczycieli względem pierwszej części roku 2011.

WYSOKOŚĆ MINIMALNYCH STAWEK WYNAGRODZENIA ZASADNICZEGO obowiązujących od dnia 1 września 2010 roku do dnia 31 sierpnia 2011 roku

Tabela nr II. 1.

Poziom wykształcenia	Stopnie awansu zawodowego			
	nauczyciel stażysta	nauczyciel kontraktowy	nauczyciel mianowany	nauczyciel dyplomowany
Tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym	2.039	2.099	2.383	2.799
Tytuł zawodowy magistra bez przygotowania pedagogicznego, tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) z przygotowaniem pedagogicznym	1.794	1.838	2.077	2.437
Tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego lub nauczycielskiego kolegium języków obcych	1.584	1.622	1.822	2.130
Pozostałe wykształcenie	1.363	1.393	1.552	1.807

WYSOKOŚĆ MINIMALNYCH STAWEK WYNAGRODZENIA ZASADNICZEGO
obowiązujących od dnia 1 września 2011 roku
wraz ze wskazaniem wzrostu wynagrodzeń względem pierwszej części roku 2011

Tabela nr II. 2.

Poziom wykształcenia	Stopnie awansu zawodowego			
	nauczyciel stażysta	nauczyciel kontraktowy	nauczyciel mianowany	nauczyciel dyplomowany
Tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym	2 182 (143)	2 246 (147)	2 550 (167)	2 995 (196)
Tytuł zawodowy magistra bez przygotowania pedagogicznego, tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) z przygotowaniem pedagogicznym	1 920 (126)	1 967 (129)	2 222 (145)	2 608 (171)
Tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego lub nauczycielskiego kolegium języków obcych	1 695 (+111)	1 736 (+114)	1 950 (+128)	2 279 (+149)
Pozostałe wykształcenie	1 458 (95)	1 491 (98)	1 661 (109)	1 933 (126)
Wzrost – zmiana procentowa względem pierwszej części 2011 roku	**7%**	**7%**	**7%**	**7%**

Aktem prawa miejscowego, który jest wypełnieniem delegacji zawartej w *art. 30 ust. 6 ustawy - KN* jest *uchwala Nr XXXVII/264/09 Rady Miejskiej w Bełchatowie z dnia 1 kwietnia 2009 r. w sprawie przyjęcia regulaminu określającego wysokość stawek dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, sposobu obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny zastępstw doraźnych oraz wysokość i warunki wypłacania innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest gmina Miasto Bełchatów (Dz.Urz. Województwa Łódzkiego z 2009 r. Nr 94).*
Na mocy przedmiotowej uchwały przyjęto zasady wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bełchatów w odniesieniu do składników kształtowanych przez organ prowadzący szkoły.

Jak już wcześniej wspomniano, organ prowadzący szkoły ma obowiązek tak kształtować wynagradzania nauczycieli, aby średnie wynagrodzenie nauczycieli na każdym stopniu awansu zawodowego na obszarze jednostki samorządu terytorialnego osiągnęło kwotę co najmniej taką, jaka wynika z *art. 30 ust. 3 ustawy - Karta Nauczyciela.*
Zgodnie z przywołanym przepisem prawa średnie wynagrodzenie nauczycieli stanowi odpowiedni procent kwoty bazowej ustalanej corocznie w ustawie budżetowej.
Tak więc średnie wynagrodzenia jako procent kwoty bazowej stanowi dla:
-nauczyciela stażysty – 100%
-nauczyciela kontraktowego – 111%
-nauczyciela mianowanego – 144%
-nauczyciela dyplomowanego – 184%
Zgodnie z *ustawą budżetową na 2011 rok (Dz.U. z 2011 r. Nr 29, poz. 150)* przyjęto dwie kwoty bazowe dla nauczycieli:
-obowiązującą od dnia 1.01.2011 r. do 31.08.2011 r. - 2.446,82 zł
-obowiązującą od dnia 1.09.2011 r. do 31.12.2011 r. - 2.618,10 zł (wzrost 7%)
Od 1 września 2011 roku kwota bazowa wzrosła o 7 % względem pierwszej części roku 2011. Wzrost ten ma bezpośredni związek z przywołanym na wstępie *rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 lipca 2011 roku,* wprowadzającym siedmioprocentowy wzrost płacy zasadniczej nauczycieli od dnia 1.09.2011 roku.

Poniżej w *Tabeli nr II 3.* przedstawiono wysokość średniego wynagrodzenia nauczycieli w roku 2011 w odniesieniu do kwot bazowych przyjętych dla danego okresu wraz ze wskazaniem wzrostu średnich wynagrodzeń nauczycieli względem pierwszej części roku 2011.

Średnie wynagrodzenie nauczycieli w 2011 roku
wraz ze wskazaniem wzrostu względem pierwszej części roku 2011.

Tabela nr II. 3.

Rok 2011	Kwota bazowa	Wzrost kwoty bazowej względem pierwszej części 2011 roku	Wynagrodzenie nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego			
			stażysta	kontraktowy	mianowany	dyplomowany
			100% kwoty bazowej	111% kwoty bazowej	144% kwoty bazowej	184% kwoty bazowej
1.01.-31.08	2.446,82	0%	2.446,82	2.715,97	3.523,42	4.502,15
1.09.-31.12.	2.618,10	7%	2.618,10	2.906,09	3.770,06	4.817,30
Wzrost – zmiana kwotowa oraz procentowa względem pierwszej części 2011 roku		7%	(171,28) 7%	(190,12) 7%	(246,64) 7%	(315,15) 7%

Zgodnie z *art. 30a ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela*, organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego, ma obowiązek przeprowadzenia w terminie do 20 stycznia każdego roku analizy poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3.

W przypadku nieosiągnięcia, na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego wysokości średnich wynagrodzeń, organ prowadzący szkołę ustala kwotę różnicy między wydatkami poniesionymi na wynagrodzenia nauczycieli w danym roku a iloczynem średniorocznej liczby etatów nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego oraz średnich wynagrodzeń nauczycieli ustalonych w danym *roku (art. 30a ust. 2 ustawy - KN).*

Kwota różnicy dzielona jest między nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, pobierających wynagrodzenie w roku, dla którego dokonano analizy i wypłacana w terminie do 31 stycznia, w formie jednorazowego dodatku uzupełniającego ustalanego proporcjonalnie do okresu zatrudnienia oraz osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela *(art. 30a ust. 3 ustawy - KN).*

W terminie do 10 lutego roku kalendarzowego następującego po roku, który podlegał analizie, organ prowadzący szkołę, będący jednostką samorządu terytorialnego, sporządza sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego *(art. 30a ust. 4 ustawy - KN).*

Sprawozdanie winno być przygotowane zgodnie ze sposobem określonym w *rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 roku w sprawie sposobu opracowania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010 r. Nr 6, poz.* 35) oraz *rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 czerwca 2011 roku* zmieniającym poprzednie rozporządzenie *(Dz.U. z 2011 r. Nr 143, poz. 838)* i w terminie 7 dni od jego sporządzenia przedłożone regionalnej izbie obrachunkowej, a także organowi stanowiącemu j.s.t., dyrektorom szkół prowadzonych przez tę jednostkę oraz związkom zawodowym zrzeszającym nauczycieli *(art. 30a ust. 5 ustawy - KN).*

Zgodnie z dokonaną analizą (dokonaną do dnia 20 stycznia 2011 roku) poniesionych w 2010 roku wydatków na wynagrodzenia nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bełchatów, ustalono iż średnie wynagrodzenie *nauczycieli stażystów i kontraktowych* było wyższe od średniego wynagrodzenia wskazanego ustawą o kwotę 142.436,02 zł (co stanowi 105,47 zł średnio miesięcznie na 1 etat).
Natomiast *nauczyciele mianowani i dyplomowani* uzyskali wynagrodzenie niższe o kwotę 1.034.220,27 zł w skali roku, (154,90 zł średnio miesięcznie na 1 etat) w tym:
-nauczyciele mianowani uzyskali wynagrodzenie niższe o kwotę 166.573,56 zł w skali roku, (111,53 zł średnio miesięcznie na 1 etat);
-nauczyciele dyplomowani uzyskali wynagrodzenie niższe o kwotę 867.646,71 zł w skali roku, (167,39 zł średnio miesięcznie na 1 etat).
Wobec powyższego w terminie do dnia 31 stycznia 2011 roku wypłacony został jednorazowy dodatek uzupełniający dla nauczycieli mianowanych i dyplomowanych w kwocie 1.034.220,27 zł (brutto) - 1.216.569,00 zł (kwota brutto z pochodnymi).

Ponieważ analizę wydatków poniesionych na wynagrodzenia nauczycieli przeprowadza się w terminie do 20 stycznia danego roku, za rok poprzedni, poniżej przedstawiono wydatki na przedmiotowe zadanie ustalone na podstawie analizy (dokonanej do dnia 20 stycznia 2012 roku) za rok 2011.
Zgodnie z przeprowadzoną analizą ustalono iż w 2011 roku średnie wynagrodzenie *nauczycieli kontraktowych* było wyższe od średniego wynagrodzenia wskazanego ustawą o kwotę 132.934,96 zł (co stanowi 129,11 zł średnio miesięcznie na 1 etat).
Natomiast *nauczyciele stażyści, mianowani i dyplomowani* uzyskali wynagrodzenie niższe o kwotę 684.424,49 zł w skali roku, (119,05 zł średnio miesięcznie na 1 etat) w tym:
-nauczyciele stażyści uzyskali wynagrodzenie niższe o kwotę 13.923,97 zł w skali roku, (53,51 zł średnio miesięcznie na 1 etat);
-nauczyciele mianowani uzyskali wynagrodzenie niższe o kwotę 58.766,62 zł w skali roku, (46,57 zł średnio miesięcznie na 1 etat);
-nauczyciele dyplomowani uzyskali wynagrodzenie niższe o kwotę 611.733,90 zł w skali roku, (112,71 zł średnio miesięcznie na 1 etat).
Wobec powyższego w terminie do dnia 31 stycznia 2012 roku wypłacony został jednorazowy dodatek uzupełniający dla nauczycieli stażystów, mianowanych i dyplomowanych w kwocie 684.424,49 zł (brutto) - 804.423,00 zł (kwota brutto z pochodnymi).

Jak wykazano powyżej, kwota wypłaconego nauczycielom w roku 2012 jednorazowego dodatku uzupełniającego była niższa od kwoty wypłaconej w roku poprzednim o 349.795,78 zł (brutto) – kwota 412.146,00 (kwota brutto z pochodnymi). Wpływ na to miało uruchomienie od I półrocza roku szkolnego 2011/2012 dodatkowych zajęć pozalekcyjnych.

W roku 2011 Samorząd Miasta Bełchatowa przeznaczył na *wynagrodzenia nauczycieli* szkół i przedszkoli oraz składki od nich naliczane (Dział: 801 i 854, Paragraf: 401, 404, 411, 412, 417) kwotę 39.226.411,37 zł w tym:

-rozdział 80101- Szkoły podstawowe	- 16.497.665,00
-rozdział 80103 - Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	- 1.674.989,83
-rozdział 80104 - Przedszkola	- 5.010.466,48
-rozdział 80110 - Gimnazja	- 13.060.923,74
-rozdział 80120 - Licea	- 1.618.403,02
-rozdział 85401 - Świetlice szkolne	- 1.363.963,30

Dla porównania, w roku 2010 była to kwota 35.337.096,39 zł (niższa o 3.889.314,98 zł w stosunku do roku 2011 - w roku 2011 wzrost o 11,01% w stosunku do roku poprzedniego).

Wynagrodzenia nauczycieli i składki od nich naliczane, oprócz wynagrodzenia zasadniczego, dodatków za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, obejmują m.in. takie składniki jak: nagrody jubileuszowe, nagrody dyrektora szkoły z okazji Dnia Edukacji Narodowej, nagrody Prezydenta Miasta przyznawane z okazji DEN, odprawy emerytalne i rentowe, zasiłki na zagospodarowanie, urlopy dla poratowania zdrowia oraz wspomniany powyżej jednorazowy dodatek uzupełniający. W grupie wynagrodzeń nauczycieli znalazły się również wynagrodzenia pracowników związków zawodowych działających w oświacie.

Poniżej przedstawiono *Wykres nr II. 1.* obrazujący strukturę wydatków poniesionych w 2011 roku na wynagrodzenia nauczycieli i składki od nich naliczane ze wskazaniem poszczególnych rozdziałów klasyfikacji budżetowej.

Wykres nr II. 1.

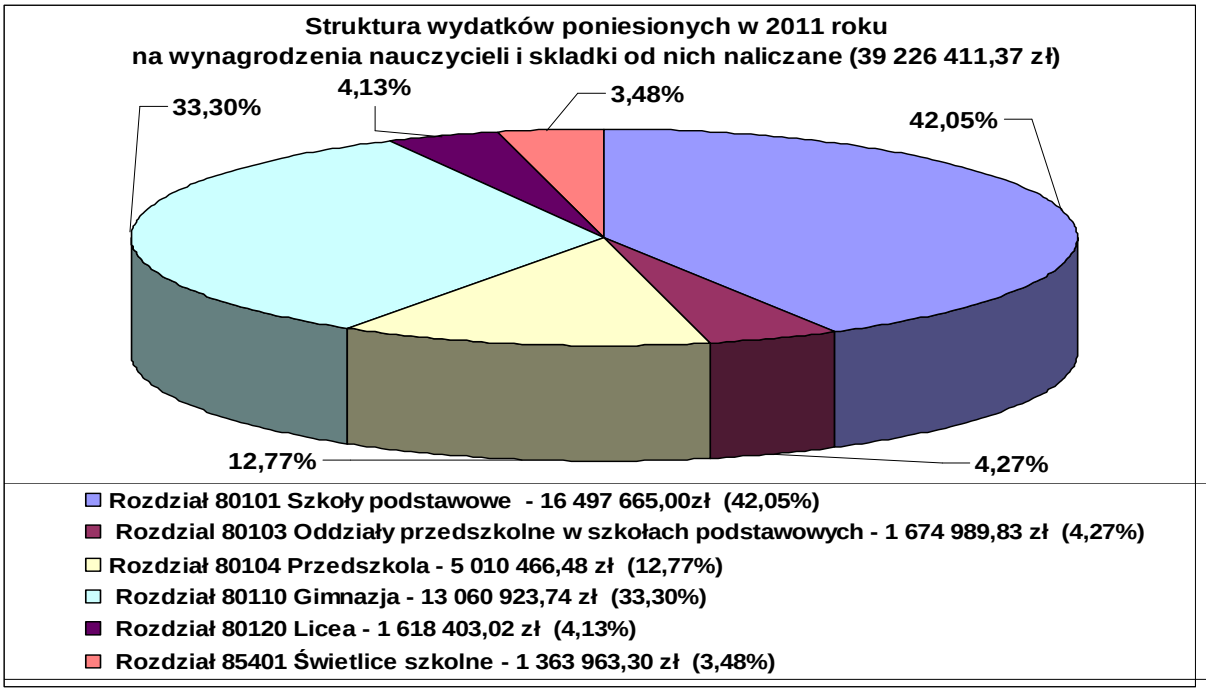

II.2. Nakłady poniesione w 2011 roku na wynagrodzenia administracji i obsługi i składki od nich naliczane

Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) w artykule 5 ust. 7, wśród zadań organu prowadzącego szkołę lub placówkę, wymienia obowiązek zapewnienia obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej w prowadzonej jednostce.

W przywołanym przepisie prawa ustawodawca zobowiązuje organ prowadzący do dokonania wyboru odpowiedniej formy organizacji obsługi administracyjno-ekonomicznej szkół lub placówek, tak aby były one właściwie zarządzane. Przy czym cytowany przepis nie oznacza, że organ prowadzący ma tę obsługę samodzielnie wykonywać.

Ponieważ w przepisach prawa nie sprecyzowano, w jaki sposób ma być zorganizowana obsługa administracyjna, finansowa i organizacyjna szkół, w praktyce wykształconych zostało kilka alternatywnych rozwiązań różniących się między sobą zakresem samodzielności dyrektora szkoły oraz gminnych służb zajmujących się oświatą.

Sposób prowadzenia obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół prowadzonych przez Samorząd Miasta Bełchatowa zakłada powierzenie dyrektorowi szkoły, jako kierownikowi jednostki sektora finansów publicznych, odpowiedzialności za całość jej gospodarki. Dyrektor na mocy posiadanego pełnomocnictwa zatrudnia głównego księgowego, któremu powierza obowiązki z zakresu m.in. prowadzenia rachunkowości szkoły, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi i wstępnej kontroli zgodności dokonanych operacji z planem finansowym jednostki.
Oprócz głównego księgowego, dyrektor szkoły zatrudnia pracowników administracji: sekretarza szkoły, pracownika do spraw kadr, płac, kierownika gospodarczego, intendenta oraz pracowników obsługi: sprzątaczkę, woźną, szatniarkę, konserwatora, kucharkę, pomoc kuchenną - w zależności od potrzeb jednostki.
W tym ujęciu dyrektor szkoły jest bezpośrednim przełożonym całego personelu administracyjno-obsługowego szkoły. Odpowiada on, wraz z głównym księgowym, za prawidłowość wydatkowania środków finansowych zatwierdzonych w planie finansowym.
Taki sposób zapewnienia obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej szkoły daje dyrektorowi uprawnienia do samodzielnego realizowania przysługującego mu prawa dysponowania środkami pieniężnymi, a co się z tym wiąże, większą samodzielność w zarządzaniu szkołą.

Nieco inaczej wygląda sposób obsługi administracyjno-ekonomicznej przedszkoli prowadzonych przez Samorząd Miasta Bełchatowa.
Podobnie jak dyrektorowi szkoły, dyrektorowi przedszkola, jako kierownikowi jednostki sektora finansów publicznych, powierzono odpowiedzialność za całość gospodarki finansowej. Jednakże sprawy księgowo-finansowe przedszkoli (za wyjątkiem kadr) powierzono pracownikom administracyjnym Komórki Finansowo-Księgowej zlokalizowanej w Przedszkolu Samorządowym Nr 5. Obecnie w „Komórce" zatrudnionych jest 5 pracowników administracyjnych: główny księgowy, dwóch referentów księgowych, referent płacowy oraz kasjer. Ich pracodawcą jest dyrektor PS Nr 5. Natomiast wszyscy dyrektorzy przedszkoli, będąc pracodawcami dla pracowników pedagogicznych oraz pracowników obsługi prowadzą jednocześnie sprawy kadrowe zatrudnionego w danym przedszkolu personelu. W zależności od potrzeb w przedszkolach zatrudnieni są: intendenci, woźne oddziałowe, kucharki, pomoce kucharek oraz pracownicy gospodarczy.

Problematykę wynagrodzeń pracowników administracyjno-obsługowych szkół i przedszkoli reguluje *rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych* (Dz.U. Nr 50, poz. 398), które zawiera zasady wynagradzania zarówno pracowników urzędów gmin, starostw i urzędów marszałkowskich, jak i jednostek organizacyjnych.
Przedmiotowe rozporządzenie, wykonując delegację zawartą *w ustawie z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.)* w załączniku nr 1 część B, określa minimalną kwotę miesięcznego poziomu wynagrodzenia zasadniczego dla pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w wysokości 1.100,00 zł w I kategorii zaszeregowania. Natomiast, zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 2 przywołanej ustawy o pracownikach samorządowych, maksymalne stawki wynagrodzenia regulowane są przez pracodawcę samorządowego w regulaminie wynagradzania pracowników administracyjno-obsługowych. Takie regulaminy, dostosowane do przywołanych przepisów prawa, obowiązują we wszystkich szkołach i przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest Samorząd Miasta Bełchatowa.

Jak wynika z przeprowadzonej analizy wynagrodzeń pracowników administracyjno-obsługowych zatrudnionych w szkołach i przedszkolach, w roku 2011:
-*średnie wynagrodzenie pracowników administracji i obsługi zatrudnionych w szkołach* stanowiło kwotę 1.905,00 zł;
-*średnie wynagrodzenie pracowników administracji i obsługi zatrudnionych w przedszkolach* stanowiło kwotę 1.782,00 zł.

Należy przy tym podkreślić, iż w roku 2011, zgodnie z *rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 5 października 2010 roku w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę (Dz.U. z 2010 r. Nr 194, poz. 1288,* minimalne wynagrodzenie za pracę stanowiło kwotę 1.386,00 zł.

W roku 2011 Samorząd Miasta Bełchatowa przeznaczył na *wynagrodzenia pracowników administracyjno-obsługowych* szkół i przedszkoli oraz składki od nich naliczane (Dział: 801, Paragraf: 401, 404, 411, 412, 417) kwotę 8.705.882,58 zł w tym:

-rozdział 80101 - Szkoły podstawowe	-	3.236.099,93
-rozdział 80104 - Przedszkola	-	1.444.758,80
-rozdział 80110 - Gimnazja	-	2.321.626,16
-rozdział 80148 - Stołówki szkolne	-	882.334,74
-rozdział 80148 - Stołówki przedszkolne	-	821.062,95

Dla porównania, w roku 2010 była to kwota 8.593.138,15 zł (niższa o 112.744,43 zł w stosunku do roku 2011 - w roku 2011 wzrost o 1,31% w stosunku do roku poprzedniego).

Poniżej przedstawiono *Wykres nr II. 2.* obrazujący strukturę wydatków poniesionych w 2011 roku na wynagrodzenia administracji i obsługi i składki od nich naliczane ze wskazaniem poszczególnych rozdziałów klasyfikacji budżetowej.

Wykres nr II. 2.

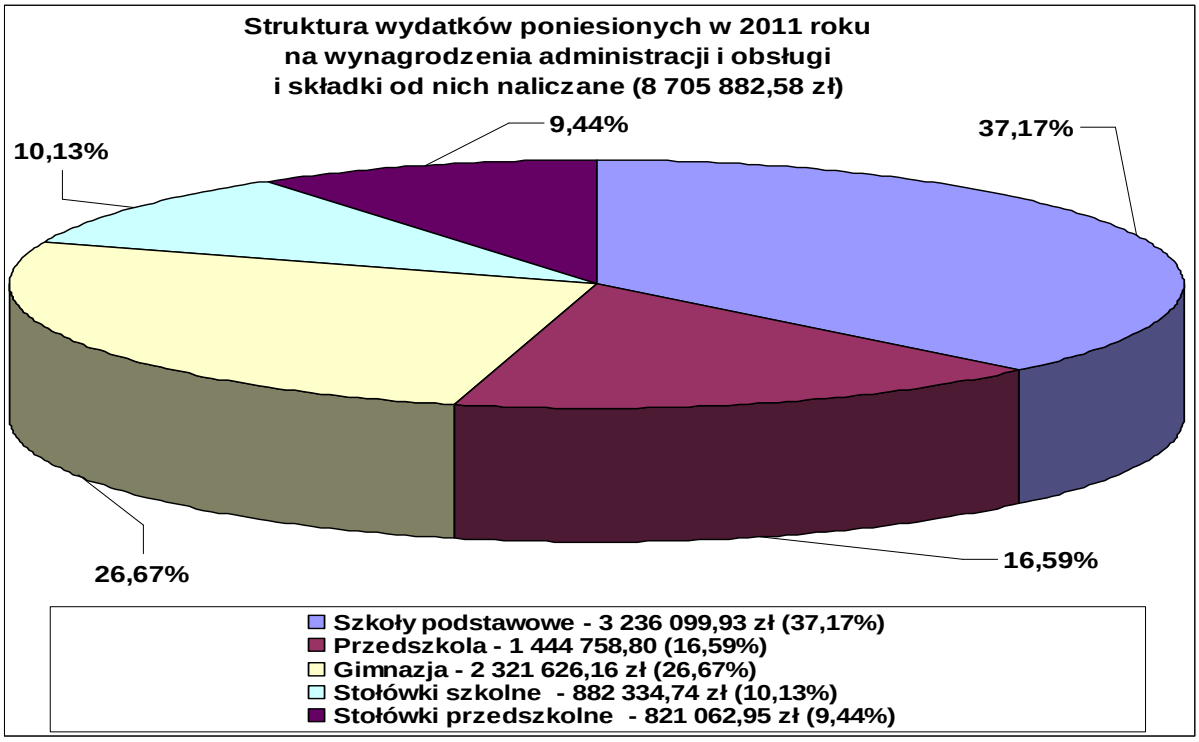

II.3. Nakłady poniesione w 2011 roku na pozostałe wynagrodzenia i składki od nich naliczane

Obok wynagrodzeń nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi zatrudnionych w szkołach i przedszkolach w roku ubiegłym Samorząd Miasta Bełchatowa przeznaczył na *wynagrodzenia i składki od nich naliczane* (Dział: 801, 851, Paragraf: 401, 404, 411, 412, 417) kwotę 332.100,81 zł w tym:

-rozdział 80101- Szkoły podstawowe	-	27.965,79
-rozdział 80104 - Przedszkola	-	1.520,00
-rozdział 80110 - Gimnazja	-	18.718,10
-rozdział 80195 - Pozostała działalność	-	133.657,59
-rozdział 85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	-	150.239,33

Dla porównania, w roku 2010 była to kwota 340.021,99 zł (wyższa o 7.921,18 zł w stosunku do roku 2011 -w roku na 2011 wykonanie stanowiło 97,67% wykonania roku poprzedniego).

W tej grupie realizowane były wydatki tytułem:

-*wynagrodzeń wypłacanych na podstawie umów-zleceń* za wykonanie przeglądów budynków, konserwację urządzeń, dozór budynków, usługi informatyczne itp. - w kwocie 48.203,89 zł (Rozdział 80101, 80104 i 80110);

-*wynagrodzeń dla osób fizycznych prowadzących wykłady autorskie* oraz obsługę Dziecięcego Uniwersytetu Ekonomicznego - na kwotę 8.380,00 zł (Rozdział 80195);

-*wynagrodzeń osób prowadzących chóry szkolne* w ramach programu „Śpiewająca Polska" - na kwotę 9.920,00 zł na to zadanie otrzymano dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie w wysokości 3.968,00 zł, przy wkładzie własnym Miasta w wysokości 5.952,00 zł (rozdział 80195);

-*wynagrodzeń ekspertów za pracę w komisjach egzaminacyjnych* na stopień nauczyciela mianowanego - na kwotę 4.160,00 zł na to zadanie otrzymano dotację celową wysokości 1.584,00 zł, przy wkładzie własnym Miasta w wysokości 2.576,00 zł (Rozdział 80195);

-*składek ZUS i FP od Nagród Kuratora Oświaty* przyznanych nauczycielom SP Nr 1, PG Nr 1 i PG Nr 5 z okazji Dnia Edukacji Narodowej - na kwotę 4.322,25 zł (Rozdział 80195);

-*wynagrodzenia trenerów środowiskowych* prowadzących zajęcia na kompleksie boisk ORLIK 2012 przy SP Nr 3, Nr 5, Nr 8 i PG Nr 4 - na kwotę 106.875,34 zł (Rozdział 80195);

Jednak najliczniejszą część tej grupy stanowiły wydatki na *zajęcia z uczniami realizowane ze środków funduszu przeciwdziałania alkoholizmowi* (Rozdział 85154), przeznaczono na nie bowiem kwotę 150.239,33 zł, co stanowi 45,24% wszystkich wydatków w tej grupie.

Jak już wspomniano w grupie „Pozostałe wynagrodzenia" uwzględniono *dotację celową* na wynagrodzenie ekspertów za pracę w komisjach egzaminacyjnych na stopień nauczyciela mianowanego w wysokości *1.584,00 zł.*

Poniżej przedstawiono *Wykres nr II. 3.* obrazujący strukturę wydatków poniesionych w 2011 roku na finansowanie pozostałych wynagrodzeń i składek od nich naliczanych ze wskazaniem poszczególnych rozdziałów klasyfikacji budżetowej.

Wykres nr II. 3.

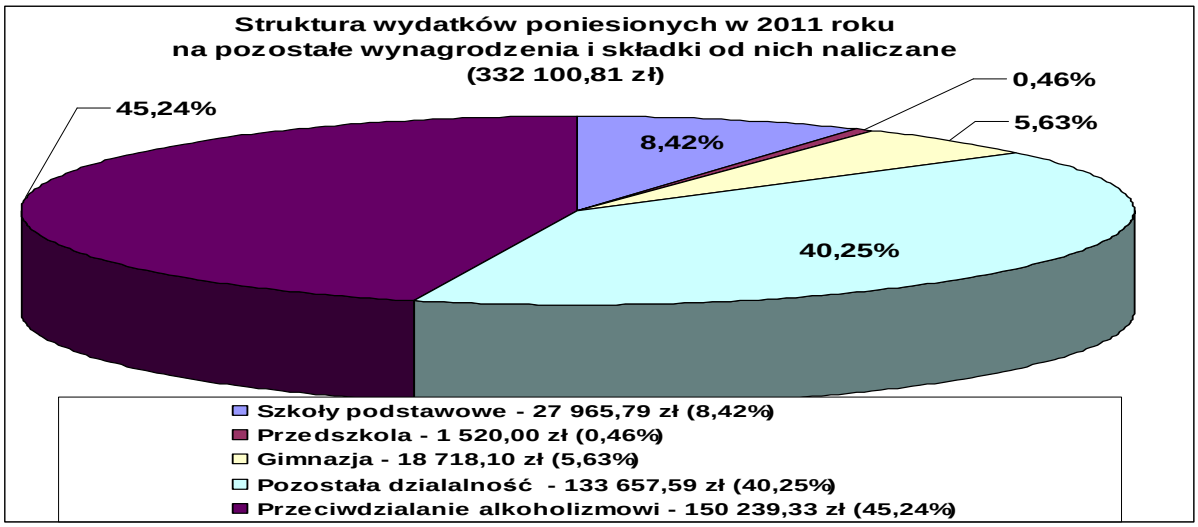

Podsumowując powyższe dane wskazać należy, iż ogółem na wynagrodzenia i składki od nich naliczane w zakresie zadań oświatowych w roku 2011 Samorząd Miasta Bełchatowa przeznaczył ogółem kwotę 48.264.394,76 zł.

W ramach tejże kwoty w roku ubiegłym finansowano:

-*wynagrodzenia nauczycieli* w wysokości 39.226.411,37 zł, co stanowi 81,27% wszystkich środków przeznaczonych na wynagrodzenia (w roku 2010 była to kwota 35.337.096,39 zł - niższa o 3.889.314,98 zł w stosunku do roku 2011 - w roku 2011 wzrost o 11,01% w stosunku do roku poprzedniego);

-*wynagrodzenia pracowników administracji i obsługi* w wysokości 8.705.882,58 zł, co stanowi 18,04% wszystkich środków przeznaczonych na wynagrodzenia (w roku 2010 była to kwota 8.593.138,15 zł - niższa o 112.744,43 zł w stosunku do roku 2011 - w roku 2011 wzrost o 1,31% w stosunku do roku poprzedniego);

-*inne wynagrodzenia* w wysokości 332.100,81 zł, co stanowi 0,69% wszystkich środków przeznaczonych na wynagrodzenia (w roku 2010 była to kwota 340.021,99 zł - wyższa o 7.921,18 zł w stosunku do roku 2011 - w roku 2011 wykonanie stanowiło 97,67% wykonania roku poprzedniego).

Porównując wydatki poniesione w roku 2011 na wynagrodzenia nauczycieli, pracowników administracji i obsługi oraz inne wynagrodzenia (48.264.394,76 zł) do tychże wydatków poniesionych w roku 2010 (44.270.256,53 zł) podkreślić należy, iż w roku 2011 wzrosły one o 9,02% (3.994.138,23 zł) w stosunku do roku poprzedniego.
Jak już wcześniej wykazano, wzrost ten dotyczy w głównej mierze wynagrodzeń nauczycieli (11,01%). Wynagrodzenia administracji i obsługi oraz inne wynagrodzenia realizowano w roku ubiegłym na poziomie roku 2010.

Przedstawiony poniżej *Wykres nr II. 4.* zawiera strukturę wynagrodzeń w zakresie zadań oświatowych realizowanych w 2011 roku.

Wykres nr II. 4.

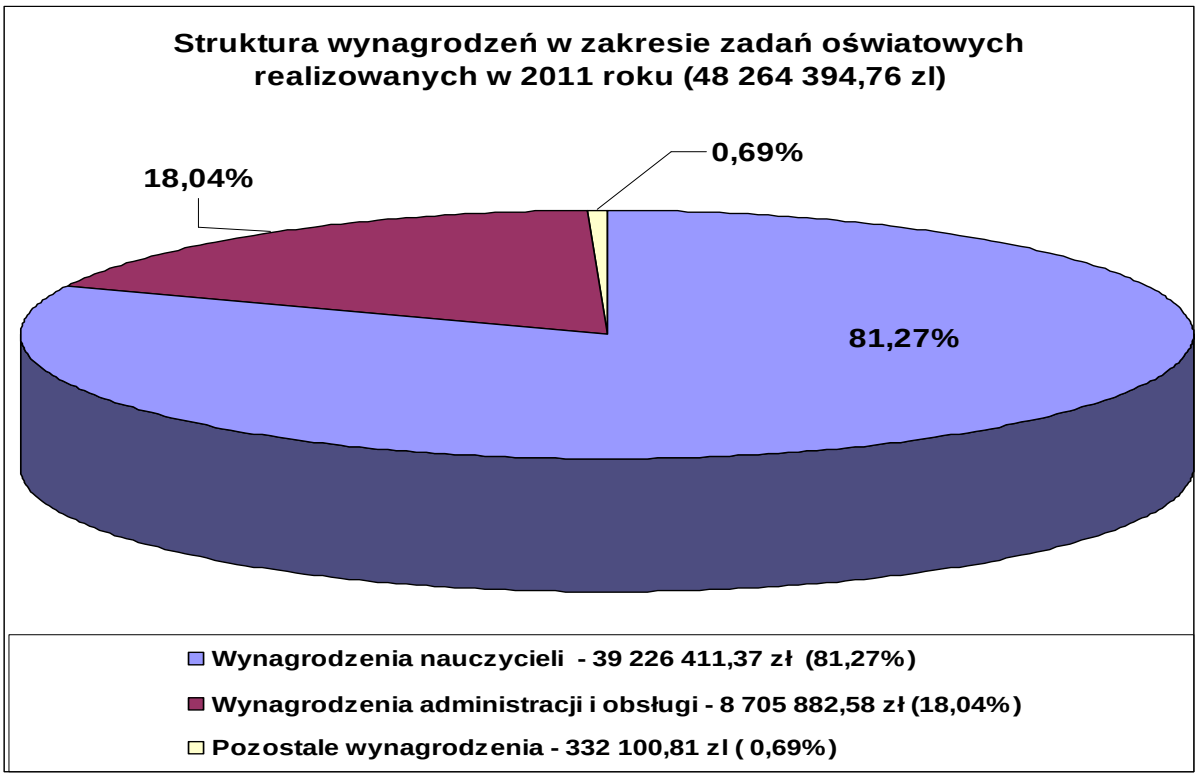

II.4. Wydatki poniesione w 2011 roku na realizację zadań statutowych

W rozumieniu *art. 236 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych* do wydatków bieżących, obok wynagrodzeń i składek od nich naliczanych zalicza się wydatki na realizację zadań statutowych. Jest to grupa wydatków związanych bezpośrednio z funkcjonowaniem jednostki. Obejmuje między innymi zakupy materiałów, pomocy dydaktycznych, energii, usług remontowych, usług zdrowotnych, usług pozostałych, wydatki związane z finansowaniem podróży służbowych, różne opłaty i składki, a ponadto odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

W roku ubiegłym Samorząd Miasta Bełchatowa przeznaczył na *wydatki związane z realizacją zadań statutowych* kwotę 7.667.556,37 zł w tym:

-rozdział 80101- Szkoły podstawowe	-	3.133.802,25
-rozdział 80103 - Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	-	80.566,00
-rozdział 80104 - Przedszkola	-	1.256.314,84
-rozdział 80110 - Gimnazja	-	2.281.399,18
-rozdział 80113 - Dowożenie uczniów	-	2.769,97
-rozdział 80120 - Licea	-	69.408,00
-rozdział 80146 - Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	-	229.975,90
-rozdział 80148 - Stołówki szkolne	-	38.674,00
-rozdział 80148 - Stołówki przedszkolne	-	38.556,86
-rozdział 80195 - Pozostała działalność	-	345.432,05
-rozdział 85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	-	92.989,21
-rozdział 85401 - Świetlice szkolne	-	70.963,00
-rozdział 85415 - Pomoc materialna dla uczniów	-	26.705,11

Należy jednocześnie podkreślić, iż w kwocie przeznaczonej w roku ubiegłym na wydatki związane z realizacją zadań statutowych uwzględniono remont w Szkole Podstawowej Nr 3, w ramach którego wymieniono instalację elektryczną, stolarkę drzwiową oraz położono nowe posadzki. Całość remontu obejmowała kwotę 391.651,03 zł, a jej *dysponentem był Wydział Inwestycji.*

Porównując wydatki poniesione w 2011 r. na realizację zadań statutowych (7.667.556,37 zł) do tychże wydatków poniesionych w roku 2010 (7.253.380,14 zł) widoczny jest ich wzrost o 5,71% w stosunku do roku poprzedniego, przy czym, jak poniżej wykazano, wzrost ten w głównej mierze generują dwa zadania: odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, na który organ prowadzący nie ma wpływu (regulacja na podstawie odrębnych przepisów) oraz usługi remontowe. Pozostałe zadania realizowane w roku 2011 w tej grupie finansowano na poziomie roku 2010 bądź, jak w przypadku zakupu materiałów czy zakupu usług, pomimo wzrostu cen, odnotowano wykonanie niższe niż w roku 2010.

Jak już wspomniano, do najliczniejszych wśród wydatków związanych z realizacją zadań statutowych zaliczyć należy wydatki na fundusz świadczeń socjalnych (§ 4440) poniesione w roku ubiegłym w wysokości 2.541.300,98 zł, co stanowi 33,14% wszystkich wydatków w tej grupie. W roku 2010 była to kwota 2.381.119,93 zł (w roku 2011 wzrost o 160.181,05 zł w stosunku do roku poprzedniego - 6,73%).

Ponadto w ramach tej grupy realizowano również wydatki tytułem zakupu:

-*materiałów* (§ 4210) w wysokości 641.893,30 zł, co stanowiło 8,37% wydatków w tej grupie. W roku 2010 była to kwota 654.258,34 zł (w roku 2011 wydatkowano mniej w stosunku do roku poprzedniego o kwotę 12.365,04 zł - wykonanie - 98,11% roku poprzedniego);

-*pomocy dydaktycznych i książek* (§ 4240) w wysokości 137.371,03 zł, co stanowiło 1,79% wydatków w tej grupie. W roku 2010 była to kwota 103.415,18 zł (w roku 2011 wzrost w stosunku do roku poprzedniego o kwotę 33.955,85 zł, to jest 32,83%);

-*energii elektrycznej, cieplnej, gazu, wody* (§ 4260) w wysokości 2.236.988,85 zł, co stanowiło 29,17% wydatków w tej grupie. W roku 2010 była to kwota 2.200.319,84 zł (w roku 2011 wzrost o 36.669,01 zł w stosunku do roku poprzedniego, to jest 1,67%);

-*usług remontowych* (§ 4270) w wysokości 820.192,79 zł, co stanowiło 10,70% wydatków w tej grupie. W ramach środków przeznaczonych na usługi remontowe dokonano remontu dachu budynku PG Nr 3. Na ten cel wydatkowano kwotę 239.928,37 zł.
Ponadto, jak już wspomniano, finansowano remont w Szkole Podstawowej Nr 3, w ramach którego wymieniono instalację elektryczną, stolarkę drzwiową oraz położono nowe posadzki. Całość remontu obejmowała kwotę 391.651,03 zł. *Dysponentem środków na przedmiotowe zadanie był Wydział Inwestycji.*

W roku 2010 na usługi remontowe przeznaczono środki w wysokości 506.732,96 zł, w ramach których kwotę 201.729,86 zł przeznaczono na wymianę instalacji elektrycznej, podłóg i stolarki drzwiowej na parterze budynku SP Nr 3 (w roku 2011 wzrost w stosunku do roku poprzedniego o kwotę 313.459,83 zł - 61,86%);

-*usług* (§ 4300): pocztowych, RTV, bhp, informatycznych, kominiarskich, transportowych, wywóz nieczystości, ochrona budynku, dozór techniczny, organizacja imprez, zajęcia gimnastyki korekcyjno-leczniczej, dokumentacja fotograficzna i filmowa zajęć Ekonomicznego Uniwersytetu Dziecięcego itp. w wysokości 611.579,19 zł, co stanowiło 7,98% wydatków w tej grupie. W roku 2010 na przedmiotowe zadanie przeznaczono kwotę 773.952,87 zł (w roku 2011 wydatkowano mniej w stosunku do roku poprzedniego o kwotę 162.373,68 zł - wykonanie - 79,02% roku poprzedniego).

W grupie wydatków na realizację zadań statutowych znalazły się ponadto:

-*dokształcanie nauczycieli* (rozdział 80146) w wysokości 229.975,90 zł - 3% wydatków tej grupy. W roku 2010 na dokształcanie nauczycieli przeznaczono kwotę 225.375,32 zł (w roku 2011 wzrost w stosunku do roku poprzedniego o kwotę 4.600,58 zł - 2,04%);

-*działania podejmowane w ramach środków przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi* (rozdział 85154), z których finansowano zakupy materiałów biurowych, papierniczych, dekoracyjno-plastycznych, nagród dla uczniów uczestniczących w konkursach oraz innych materiałów do zajęć, akcesoriów komputerowych i środków żywności, zakupy pomocy naukowych, dydaktycznych i książek, biletów wstępu na basen, do kina, obsługę wycieczek, przewóz uczniów, spektakle teatralne na kwotę 92.989,21 zł - 1,21% tej grupy wydatków. W roku 2010 była to kwota 85.745,38 zł (w roku 2011 wzrost w stosunku do roku poprzedniego o kwotę 7.243,83 zł - 8,45%).

Wydatki na realizację zadań statutowych obejmowały również *dotację celową* na sfinansowanie zakupu podręczników w wysokości *26.687,11 zł*, co stanowi 0,35% wszystkich wydatków w tej grupie. Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników udzielana była uczniom rozpoczynającym w roku szkolnym 2011/2012 naukę w klasach I-III szkoły podstawowej oraz w klasie III gimnazjum.

Pozostałe wydatki realizowane w grupie zadań związanych z działalnością statutową, klasyfikowane w §: 4140, 4220, 4240, 4280, 4350, 4360, 4370, 4390, 4410, 4430, 4530 i 4700 stanowiły kwotę 328.578,01 zł - 4,29% tej grupy wydatków.
W roku 2010 ogółem w wymienionych paragrafach klasyfikowano wydatki na kwotę 262.569,32 zł (w roku 2011 wzrost w stosunku do roku poprzedniego o kwotę 66.008,69 zł, to jest 25,14%).

Poniżej przedstawiono dwa wykresy obrazujące analizowane dane.
Wykres nr II. 5. przedstawiający strukturę wydatków poniesionych w 2011 roku na realizację zadań statutowych ze wskazaniem poszczególnych rozdziałów klasyfikacji budżetowej oraz *Wykres nr II. 6.* przedstawiający strukturę wydatków poniesionych w 2011 roku na realizację zadań statutowych ze wskazaniem poszczególnych zadań.

Wykres nr II. 5.

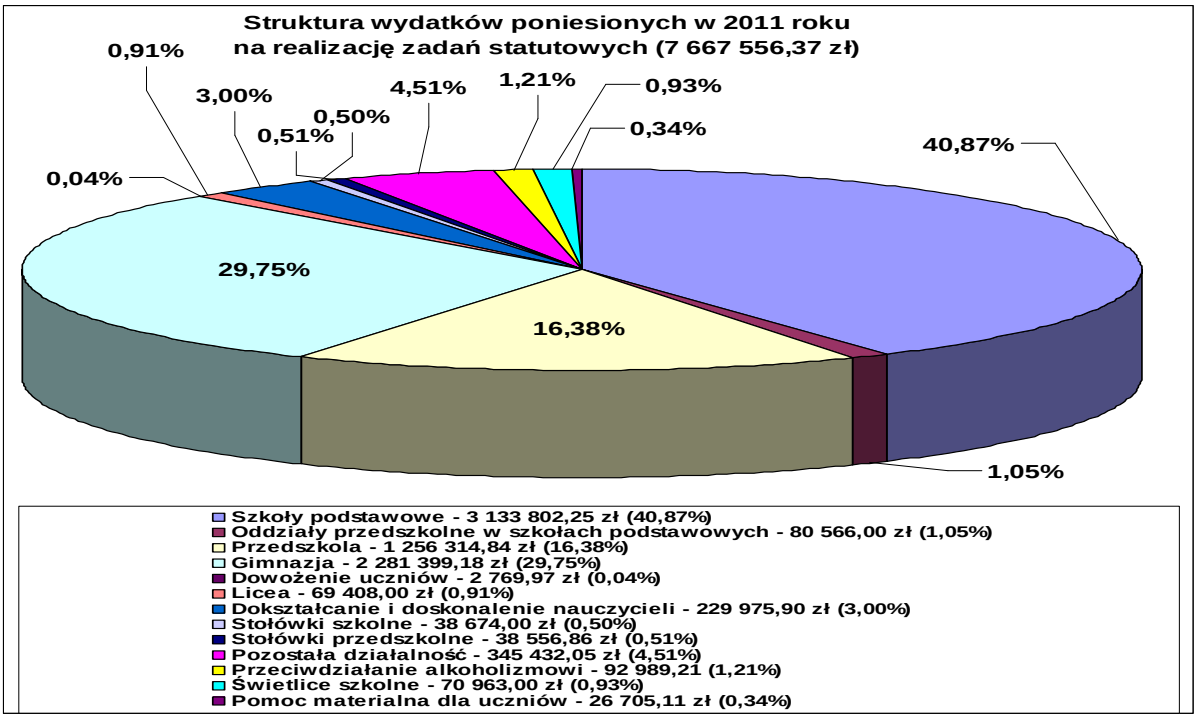

Wykres nr II.6.

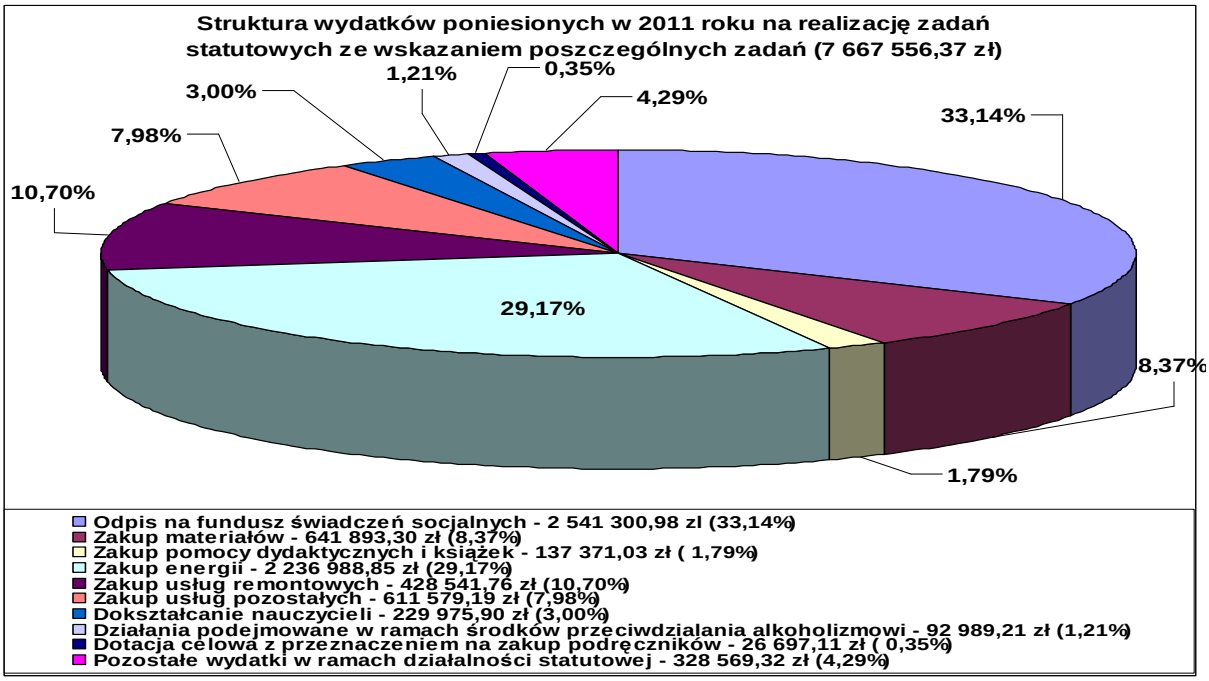

Jak już wspomniano, porównując wydatki poniesione w 2011 roku na realizację zadań statutowych (7.667.556,37 zł) do tychże wydatków z roku 2010 (7.253.380,14 zł) ich wzrost o 5,71% w stosunku do roku poprzedniego, generują głównie dwa zadania: odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, na który organ prowadzący nie ma wpływu (regulacja na podstawie odrębnych przepisów) oraz usługi remontowe. Pozostałe zadania realizowane w roku 2011 w tej grupie finansowano na poziomie roku 2010 bądź, jak w przypadku zakupu materiałów, czy zakupu usług, pomimo wzrostu cen, odnotowano wydatki niższe niż w roku 2010.

Dla zobrazowania tychże zależności poniżej przedstawiono *Wykres nr II. 7.* przedstawiający porównanie wydatków roku 2011 do wydatków roku 2010 w odniesieniu do zakupu materiałów (§ 4210), zakupu energii (§ 4260) oraz zakupu usług (§ 4300). Należy przy tym podkreślić, iż w tychże paragrafach klasyfikuje się wszystkie wydatki tzw. „rzeczowe" związane z funkcjonowaniem szkół i przedszkoli.

Wykres nr II. 7.

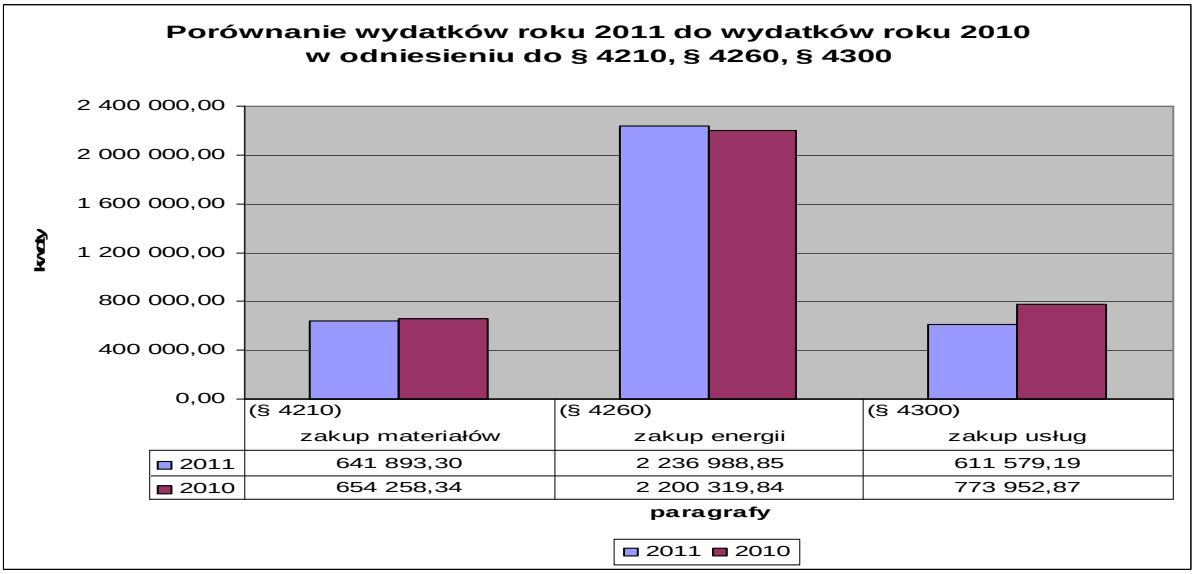

II.5. Wydatki poniesione w 2011 roku na świadczenia na rzecz osób fizycznych

Wydatki bieżące obejmują także świadczenia na rzecz osób fizycznych, w ramach których finansowane były w roku ubiegłym wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń, nagrody o szczególnym charakterze nie zaliczane do wynagrodzeń, stypendia oraz zasiłki szkolne.

W 2011 roku Samorząd Miasta Bełchatowa przeznaczył na *świadczenia na rzecz osób fizycznych* kwotę 657.099,16 zł w tym:

-rozdział 80101 - Szkoły podstawowe	-	110.908,20
-rozdział 80103 - Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	-	2.306,38
-rozdział 80104 - Przedszkola	-	20.983,78
-rozdział 80110 - Gimnazja	-	84.395,72
-rozdział 80120 - Licea	-	1.006,00
-rozdział 80148 - Stołówki szkolne	-	92.065,04
-rozdział 80148 - Stołówki przedszkolne	-	4.018,36
-rozdział 80195 - Pozostała działalność	-	25.280,00
-rozdział 85401 - Świetlice szkolne	-	1.838,31
-rozdział 85415 - Pomoc materialna dla uczniów	-	314.297,37

Dla porównania, w roku 2010, tytułem świadczeń na rzecz osób fizycznych, wydatkowano kwotę 695.574,23 zł (w roku 2011 wydatkowano mniej w stosunku do roku poprzedniego o kwotę 12.365,04 zł - wykonanie - 94,47% roku poprzedniego).

Najwyższe spośród wydatków w tej grupie były wydatki tytułem pomocy materialnej dla uczniów, obejmującej stypendia i zasiłki szkolne dla uczniów, na które Miasto Bełchatów wydatkowało *dotację celową* w wysokości *251.437,90 zł* co stanowi (38,26%) wszystkich wydatków w ramach przedmiotowej grupy.

Oprócz dotacji celowej, na to zadanie przeznaczono kwotę 62.859,47 zł (9,57%) jako *wkład własny miasta*.

Jak już wspomniano, w grupie wydatków na świadczenia na rzecz osób fizycznych finansowano wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń, do których m.in. zaliczono:

-*odprawy dla pracowników* (154.384,22 zł) - 23,49% wszystkich wydatków tej grupy;

-*pomoc zdrowotną dla nauczycieli* (35.200,00 zł) - 5,36% wszystkich wydatków tej grupy;

-*Nagrody Kuratora Oświaty* (25.280,00 zł) - 3,85% wszystkich wydatków tej grupy;

-*inne wydatki* realizowane w tej grupie typu: zakup odzieży ochronnej i roboczej, ekwiwalent za pranie odzieży, środki (czystości, spożywcze) wydawane pracownikom stanowiły kwotę 127.937,57 zł (19,47% wydatków w tej grupie).

Poniżej przedstawiono dwa wykresy obrazujące przedmiotowe dane.
Wykres nr II. 8. przedstawiający strukturę wydatków poniesionych w 2011 roku na świadczenia na rzecz osób fizycznych ze wskazaniem poszczególnych rozdziałów klasyfikacji budżetowej oraz *Wykres nr II. 9.* przedstawiający strukturę wydatków poniesionych w 2011 roku na świadczenia na rzecz osób fizycznych ze wskazaniem poszczególnych zadań.

Wykres nr II. 8

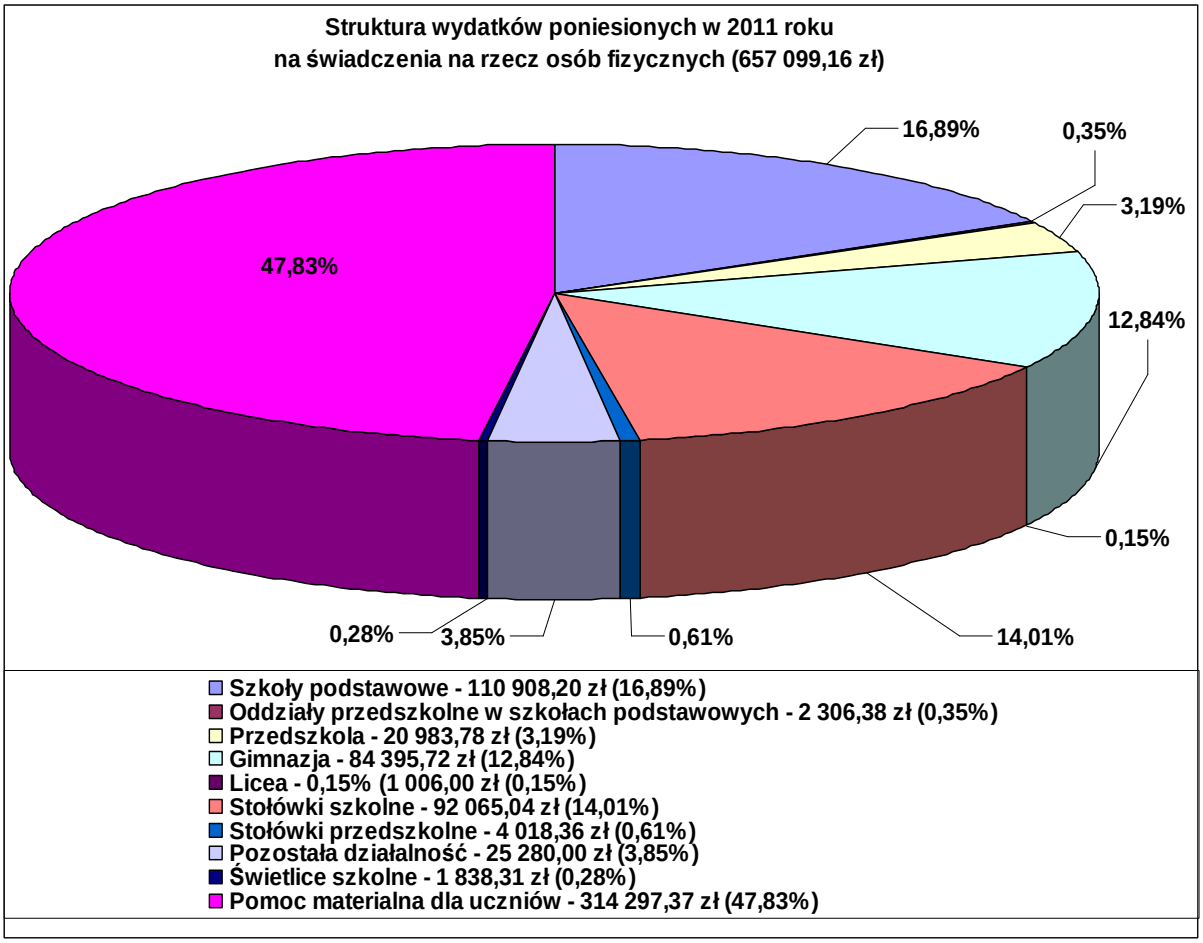

Wykres nr II. 9.

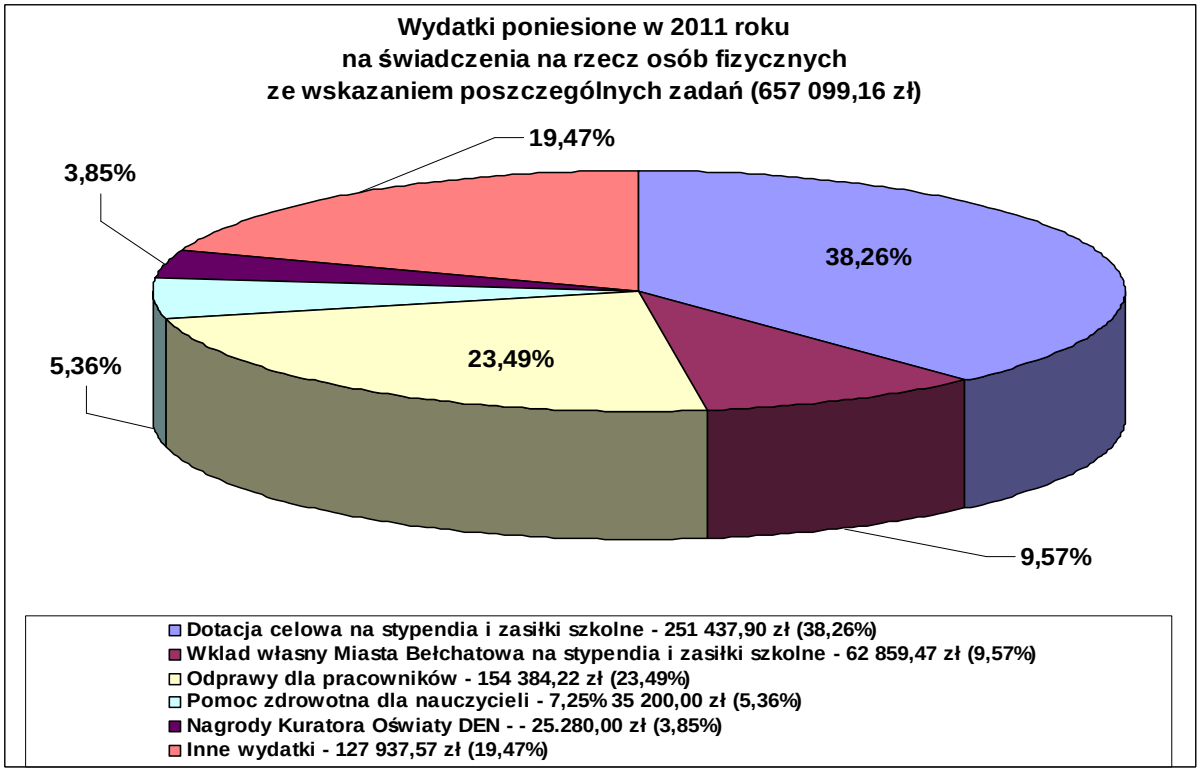

II.6. Wydatki poniesione w 2011 roku tytułem dotacji na zadania bieżące

W roku 2011 przekazano dotacje na zadania bieżące w wysokości 1.303.225,13 zł zgodnie z poniższą klasyfikacją budżetową:

-rozdział 75801 - Różne rozliczenia	-	63.048,00
-rozdział 80104 - Przedszkola	-	525.276,32
-rozdział 80106 - Inne formy wychowania przedszkolnego	-	110.656,84
-rozdział 80110 - Gimnazja	-	604.243,97

Dla porównania, w roku 2010 tytułem dotacji na zadania bieżące wydatkowano kwotę 567.671,75 zł (w roku 2011 przeznaczono na ten cel więcej w stosunku do roku poprzedniego o kwotę 735.553,38 zł – wzrost o 129,57% w stosunku do roku poprzedniego).

W roku ubiegłym z budżetu Miasta Bełchatowa przekazano *dotację podmiotową* w kwocie 1.240.177,13 zł dla następujących podmiotów:

-*Przedszkola Niepublicznego Akademia Przedszkolaka JABŁUSZKO*	-	525.276,32 zł;
-*Niepublicznego Punktu Przedszkolnego Klub Malucha Baby Town*	-	98.180,44 zł;
-*Niepublicznego Punktu Przedszkolnego Akademia Rozwoju Malucha*	-	12.476,40 zł;
-*Gimnazjum dla Dorosłych*	-	126.371,61 zł;
-*Publicznego Gimnazjum Nr 7*	-	477.872,36 zł.

Oprócz dotacji dla wymienionych podmiotów, w roku 2011 dokonano zwrotu do budżetu państwa nienależnie pobranej subwencji oświatowej w wysokości 63.048,00 zł.

Wykres nr II. 10. przedstawia strukturę wydatków poniesionych w 2011 roku tytułem udzielonych przez Miasto Bełchatów dotacji na zadania bieżące ze wskazaniem poszczególnych zadań.

Wykres nr II. 10.

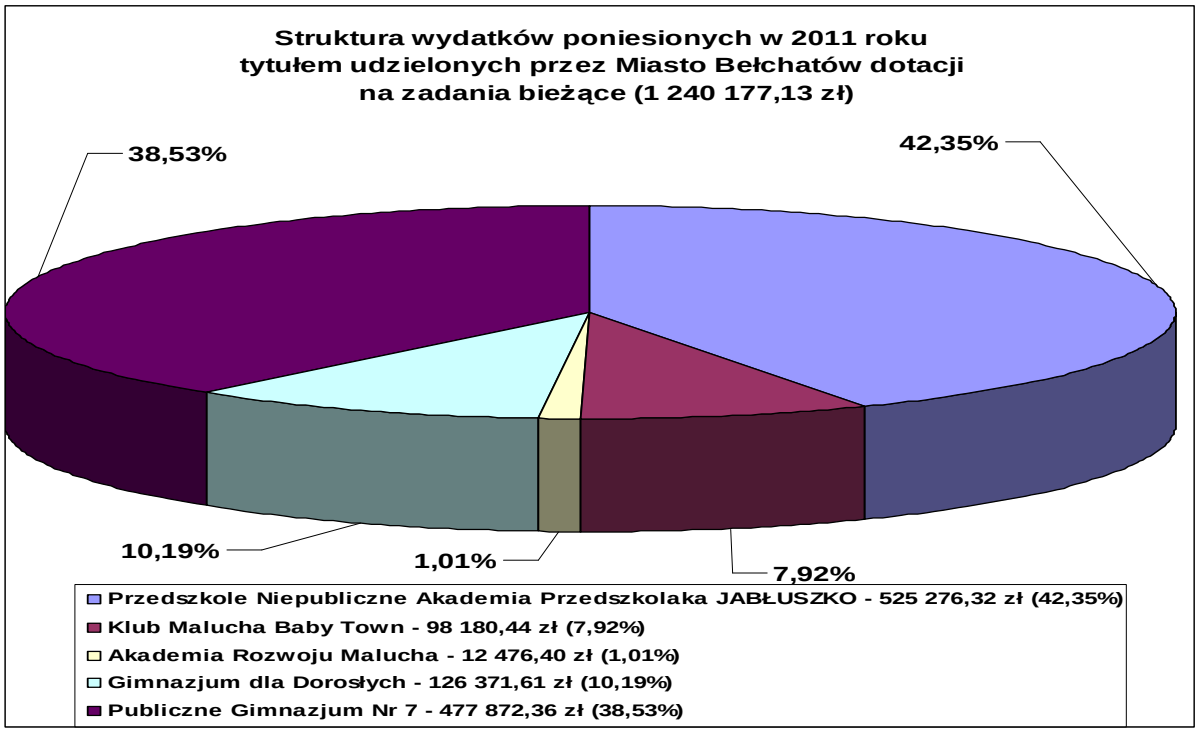

II.7. Wydatki poniesione w 2011 roku na programy finansowane z udziałem funduszy celowych

Kolejną grupę wydatków bieżących realizowanych w oświacie stanowiły wydatki poniesione na *programy finansowane z udziałem funduszy celowych* na kwotę 615.051,92 zł w tym:

-rozdział 80101 - Szkoły podstawowe - 490.713,57
-rozdział 80110 - Gimnazja - 124.338,35

Powyższe środki pozyskano z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na realizację następujących programów:

- *„Chcę wiedzieć więcej - kompleksowy projekt rozwijania i kształcenia kompetencji kluczowych w Szkole Podstawowej Nr 1 i Szkole Podstawowej Nr 5”* na kwotę 219.824,22 zł
  Projekt realizowany przez Szkołę Podstawową Nr 1.
- *„Program zajęć pozalekcyjnych dla uczniów Szkoły Podstawowej Nr 4 w Bełchatowie - Czwórka na medal”* na kwotę 270.889,35 zł
  Projekt realizowany przez Szkołę Podstawową Nr 4.
- *„Jestem dobry - chcę być lepszy - kompleksowy program wyrównywania szans edukacyjnych i interaktywnej edukacji młodzieży poprzez udział w dodatkowych zajęciach specjalistycznych i kółkach zainteresowań”* na kwotę 124.338,35 zł
  Projekt realizowany przez Publiczne Gimnazjum Nr 1.

II.8. Wydatki poniesione w 2011 roku na inwestycje oraz zakupy inwestycyjne

Inwestycje i zakupy inwestycyjne klasyfikuje się w grupie wydatków majątkowych. Na wydatki te w roku ubiegłym Miasto Bełchatów przeznaczyło kwotę 39.471.554,09 zł.
W roku 2010 była to kwota 33.421.847,99 zł (w roku 2011 wydatkowano więcej w stosunku do roku poprzedniego o kwotę 6.049.706,10 zł - wzrost o 18,10%).
W ramach wydatków majątkowych poniesionych przez Miasto Bełchatów w roku ubiegłym kwota 5.329.847,04 zł przeznaczona została na inwestycje w oświacie. Dla porównania w roku 2010 na inwestycje i zakupy inwestycyjne w oświacie przeznaczono 4.454.075,77 zł (w roku 2011 – wzrost o 19,66% w stosunku do roku poprzedniego).

Dysponentem środków na wydatki majątkowe był w przeważającej mierze Wydział Inwestycji (4.569.795,77 zł) za wyjątkiem kwoty 760.051,27 zł przeznaczonej na utworzenie placów zabaw w ramach Rządowego Programu „Radosna Szkoła”, którą dysponował Wydział Oświaty.

Poniżej przedstawiono klasyfikację wydatków majątkowych przeznaczonych w ubiegłym roku na zadania oświatowe tj. kwoty 5.329.847,04 zł:

-rozdział 80101 - Szkoły podstawowe - 760.051,27
-rozdział 80104 - Przedszkola - 4.575.795,77

Poniżej w *Tabeli nr II. 4.* przedstawiono szczegółowy podział wydatków majątkowych poniesionych w 2011 roku z wyodrębnieniem ich dysponentów oraz poszczególnych zadań.

Wydatki majątkowe poniesione w 2011 roku z wyodrębnieniem ich dysponentów oraz poszczególnych zadań.

Tabela nr II. 4.

Dysponent	Wydatki majątkowe	Kwota
Wydział Oświaty	Utworzenie placowe zabaw w SP Nr 1, 3, 8 i 13 w ramach Rządowego Programu „Radosna Szkoła”	760.051,27*
Wydział Inwestycji	Termomodernizacja placówek oświatowych Przedszkola Nr 1, 2, 3, 5, 6, 7	4.569.795,77**
OGÓŁEM		**5.329.847,04**

*Wkład własny Miasta Bełchatowa - 380.025,66 zł
Środki z dotacji celowej Ministerstwa Edukacji Narodowej - 380.025,61 zł
Ogółem - 760.051,27 zł

**środki UE - Regionalny Program Operacyjny - 2.470.107,47 zł
Środki Miasta Bełchatowa - wkład własny do RPO - 1.866.968,52 zł
Środki Miasta Bełchatowa - 232.719,78 zł
Ogółem - 4.569.795,77 zł

II.9. Wydatki oświatowe na tle wszystkich wydatków Miasta Bełchatowa poniesionych w 2011 roku

Wymienione powyżej grupy wydatków oświatowych realizowanych w 2011 roku obejmują łącznie kwotę 63.837.174,38 zł. Oświata w tym ujęciu stanowiła 37,01% wszystkich wydatków Miasta Bełchatowa, które wykonano na kwotę 172.487.595,27 zł. Pozostałe wydatki w wysokości 108.650.420,89 zł stanowiły 62,99% ogółu wydatków poniesionych przez Miasto Bełchatów.

Porównując kwotę wykonania wydatków oświatowych roku 2011 do wykonania roku 2010 (58.941.932,14 zł) notujemy wzrost tychże wydatków o kwotę 4.895.242,24 zł (wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 8,3%). Podobna proporcja wydatków oświatowych w stosunku do wszystkich wydatków Miasta Bełchatowa miała miejsce w roku 2010 (37,47%), kiedy to budżet miasta ogółem obejmował kwotę 157.296.631,57 zł, natomiast pozostałe wydatki Miasta Bełchatowa wynosiły 98.354.699,43 zł, co stanowiło 62,53%.

Wyodrębniając z wydatków oświatowych środki na *programy edukacyjne finansowane z funduszy europejskich* (615.051,92 zł), które w roku 2011 w budżecie całego miasta stanowiły 0,36%, należy wskazać na następujące proporcje budżetu oświaty w zestawieniu z budżetem Miasta:
-*wydatki bieżące oraz wydatki majątkowe realizowane w zakresie zadań oświatowych* - 63.222.122,46 zł (36,65% wszystkich wydatków miasta poniesionych w roku 2011);
-*pozostałe wydatki miasta* poniesione w roku 2011, już powyżej wspomniano, pochłonęły 62,99% całości budżetu Miasta Bełchatowa (108.650.420,89 zł).

Dokonując podobnej analizy za rok 2010 należy wskazać, iż wydatki majątkowe realizowane w oświacie w kwocie 57.232.958,42 zł, to 36,38% wszystkich wydatków miasta poniesionych w roku 2010, programy edukacyjne finansowane ze środków funduszy europejskich obejmowały kwotę 1.708.973,72 zł (1,09%) a pozostałe wydatki poniesione w roku 2010 w kwocie 98.354.699,43 zł pochłonęły 62,53% całości budżetu Miasta Bełchatowa.

Poniżej przedstawiono *Wykres nr II. 11.* obrazujący wykazane proporcje wydatków oświatowych do wszystkich wydatków Miasta Bełchatowa poniesionych w roku 2011 oraz *Wykres nr II. 12.* przedstawiający analogiczne dane z roku 2010.

Wykres nr II. 11.

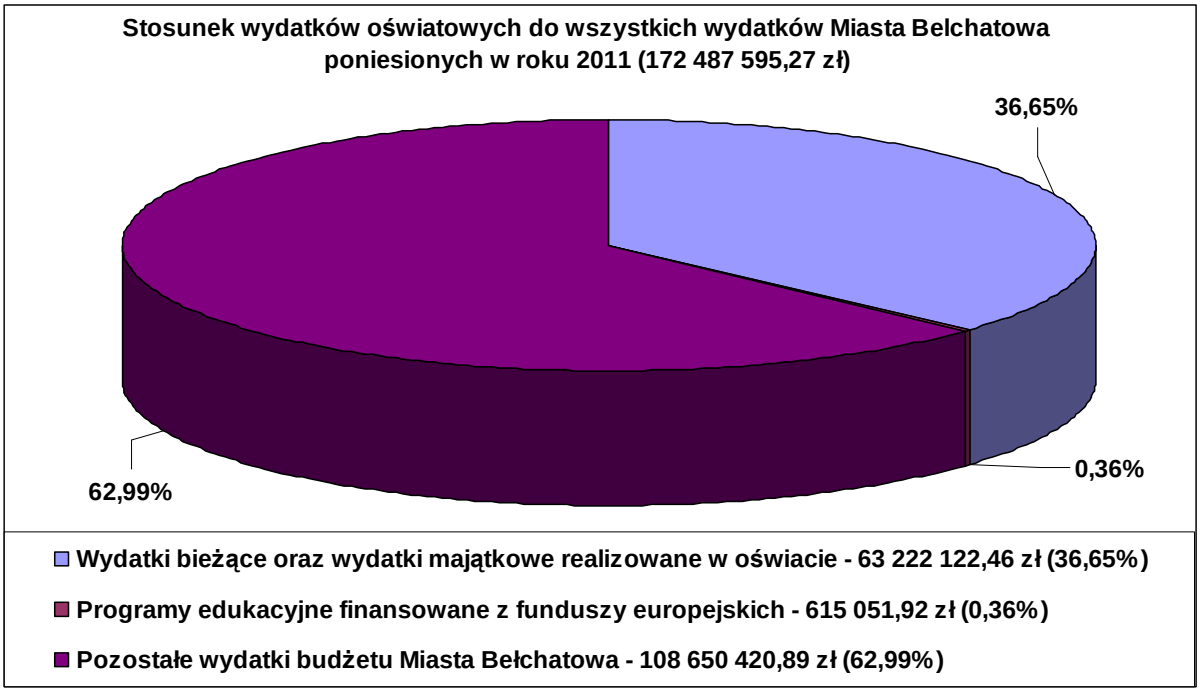

Wykres nr II. 12.

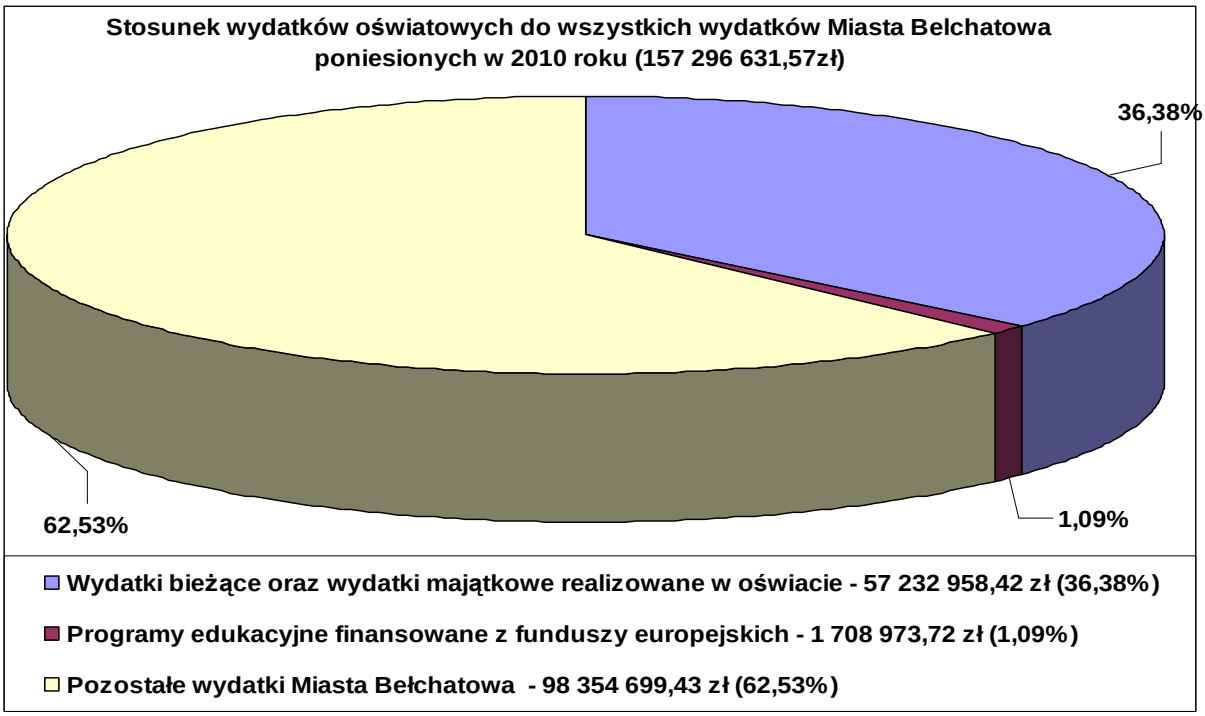

II.10. Struktura wydatków oświatowych poniesionych w 2011 roku

Wyodrębniając poszczególne grupy wydatków realizowanych w roku 2011 w obrębie oświaty na kwotę 63.837.174,38 zł, zaznaczyć należy iż największą ich część (61,45% wszystkich wydatków oświatowych) pochłonęły wynagrodzenia nauczycieli wraz ze składkami od nich naliczanymi (39.226.411,37 zł). W roku 2010 wynagrodzenia nauczycieli i składki od nich naliczane realizowano w kwocie 35.337.096,39 zł, co stanowiło 59,95% wszystkich wydatków oświatowych. Zwiększone w roku 2011 wydatki w tym zakresie o kwotę 3.889.314,98 zł w stosunku do roku 2010 spowodowane są między innymi: wzrostem wynagrodzeń nauczycieli od 1 września 2011 roku (obciążenie dla budżetu miasta w kwocie ok. 690.000,00 zł), finansowaniem urlopów dla poratowania zdrowia, na których przebywało w roku ubiegłym 35 nauczycieli (727.830,00 zł),wzrostem pomiędzy rokiem 2010 (1.009.483,00 zł) a rokiem 2011 (1.216.569,00 zł) w kwocie wypłaconego (wraz z pochodnymi) jednorazowego dodatku uzupełniającego (207.086,00 zł), wzrostem pomiędzy rokiem 2010 (15.696,00 zł) a rokiem 2011 (134.611,00 zł) w kwocie wypłaconych odpraw dla nauczycieli (118.915,00 zł), wzrostem pomiędzy rokiem 2010 (111.738,00 zł) a rokiem 2011 (148.100,00 zł) w kwocie wypłaconych nagród z okazji DEN (36.362,00 zł), wprowadzeniem dodatkowych zajęć pozalekcyjnych w I półroczu roku szkolnego 2011/2012, co skutkowało wydatkiem w kwocie 354.658,00 zł, zwiększeniem liczby oddziałów klas „0” z 24 na 29 – wzrost wydatków z tego tytułu o kwotę 402.738,00 zł.

Ponadto na zwiększenie wydatków tytułem wynagrodzeń nauczycieli wpływ miały inne czynniki, do których zaliczyć należy m.in. zwiększenie stopnia awansu zawodowego czy zastępstwa doraźne.

Drugą co do wielkości grupą wydatków były wynagrodzenia administracji i obsługi wraz ze składkami od nich naliczanymi, realizowane na kwotę 8.705.882,58 zł (13,64% całości wydatków oświatowych). W roku 2010 wynagrodzenia administracji i obsługi realizowano na kwotę 8.593.138,15 zł co stanowiło 14,58% ogólnej kwoty wydatków oświatowych.

Kolejna grupa pod względem wielkości wydatkowanych w oświacie środków, to wydatki związane z realizacją zadań statutowych w wysokości 7.667.556,37 zł (12,01% budżetu oświaty). W roku 2010 na wydatki związane z realizacją zadań statutowych przeznaczono kwotę 7.253.380,14zł, co stanowiło 12,31% całości wydatków oświatowych.

Następna grupa to wydatki majątkowe w kwocie 5.329.847,04 zł (8,35% wszystkich wydatków w oświacie). W roku 2010 wydatki majątkowe obejmowały kwotę 4.454.075,77 zł, co stanowiło 7,56% wszystkich wydatków oświatowych.

Na programy edukacyjne finansowane z funduszy europejskich wydatkowano kwotę 615.051,92 zł, co stanowiło 0,96% wszystkich wydatków oświatowych.
W roku 2010 na programy edukacyjne finansowane z funduszy europejskich wydatkowano 1.700.973,72 zł, co stanowiło 2,88% całości wydatków oświatowych.

Na inne wydatki realizowane w 2011 roku, obejmujące w sumie 3,59% budżetu oświaty składały się:
-świadczenia na rzecz osób fizycznych na kwotę 657.099,16 zł (1,03%);
-dotacje na zadania bieżące 1.303.225,13 zł (2,04%);
-pozostałe wynagrodzenia w kwocie 332.100,81 zł (0,52%).
W roku 2010 na inne wydatki, obejmujące w sumie 2,72 % całości wydatków oświatowych składały się:
-świadczenia na rzecz osób fizycznych na kwotę 695.574,23 zł (1,18%);
-dotacje na zadania bieżące 567.671,75 zł (0,96%);
-pozostałe wynagrodzenia 340.021,99 zł (0,58%).

Jak wynika z przedstawionego powyżej porównania poszczególnych wydatków w zakresie oświaty realizowanych w roku 2010 i 2011 ich proporcje w odniesieniu do całości wydatków na oświatę utrzymują się na podobnych poziomach. Zanotowane zmiany w roku 2011 w stosunku do roku 2010 wahają się od 0,5 do 2 punktów procentowych.

Dla zobrazowania powyższych danych dotyczących struktury wydatków oświatowych poniżej przedstawiono *Wykres nr II. 13.* prezentujący poszczególne grupy wydatków oświatowych poniesionych w 2011 roku oraz *Wykres nr II. 14.* przedstawiający analogiczne dane z roku 2010.

Wykres nr II. 13.

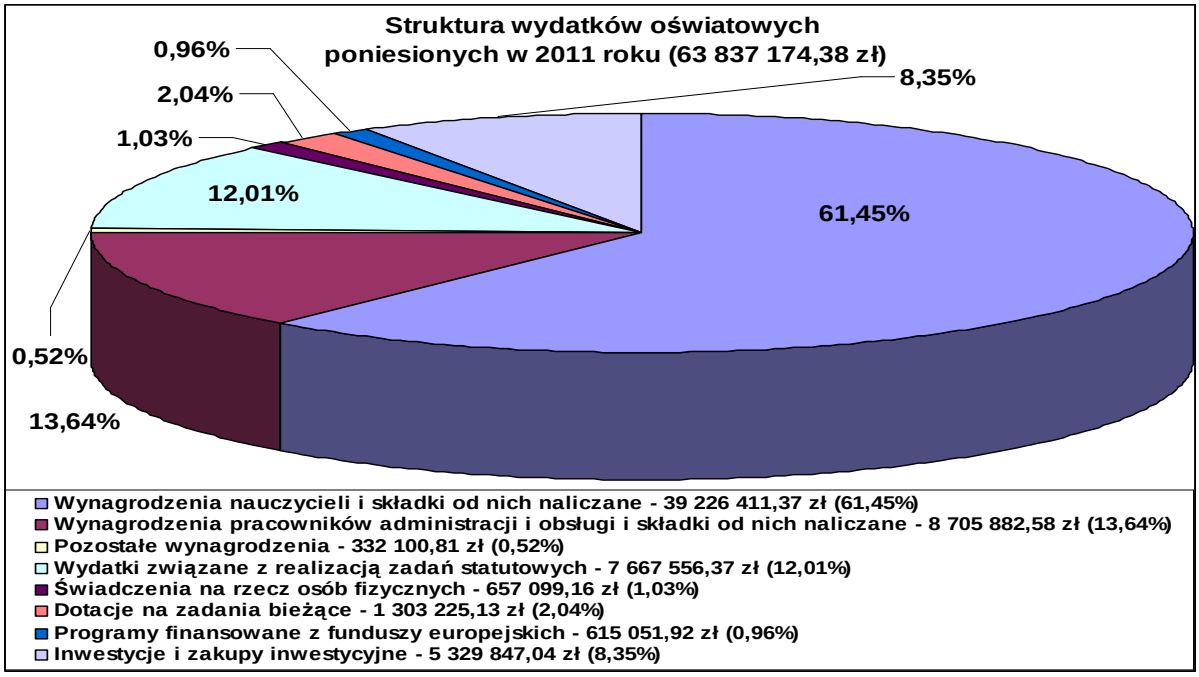

Wykres nr II. 14.

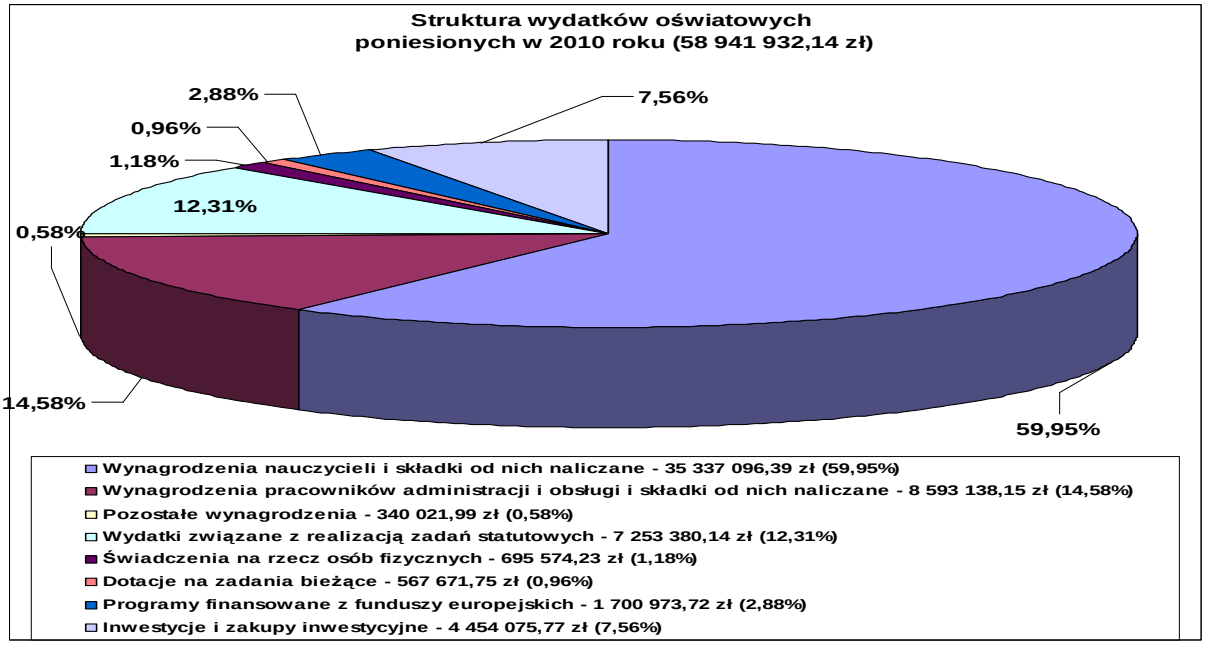

II.11. Źródła finansowania zadań edukacyjnych

Tak jak wspomniano na wstępie niniejszego opracowania, podstawowym źródłem finansowania zadań edukacyjnych są gwarantowane *ustawą z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.*) środki części oświatowej subwencji ogólnej.
Analizując na przestrzeni ostatniej dekady wydatki bieżące Miasta Bełchatowa ponoszone corocznie na prowadzenie szkół podkreślić należy, iż finansowane są one z dwóch podstawowych źródeł: subwencji oświatowej oraz środków własnych budżetu Miasta Bełchatowa. Warto przy tym zaznaczyć, iż udział środków własnych miasta w finansowaniu szkół, na przestrzeni ostatnich kilku lat wzrastał: z 15,55% w roku 2003 do 31,12% w 2011 roku.

Odnosząc wielkość środków z budżetu miasta przeznaczonych na wydatki bieżące realizowane w szkołach w roku 2011 (14.992.769,00 zł - 31,12% wszystkich wydatków na zadania bieżące szkół), do wielkości tychże wydatków z roku 2010 (12.583.954,00 zł - 27,53% wszystkich wydatków na zadania bieżące szkół) wskazać należy, iż udział procentowy Miasta Bełchatowa w finansowaniu szkół w roku 2011 był wyższy niż w relacji roku 2010 do 2009.
W roku 2011 roku miał bowiem miejsce wzrost udziału Miasta Bełchatowa w finansowaniu wydatków bieżących szkół o 3,59% w stosunku do roku 2010. Podczas, gdy w roku 2010 w stosunku do roku 2009 wskaźnik ten wynosił 0,61%.

Natomiast w przypadku subwencji oświatowej wystąpiła tendencja odwrotna - udział subwencji oświatowej w wydatkach bieżących szkół w roku 2011 (66,44% - 32.006.505,00 zł) był niższy o 0,66% w stosunku do roku 2010 (67,10% - 30.663.861,00 zł).
Dla porównania w roku 2010, był on niższy w stosunku do roku 2009 o 1,54% (68,64% - 29.652.000,00 zł).

Źródła finansowania wydatków bieżących w szkołach na przestrzeni lat 2003-2011 pokazuje *Tabela nr II 5.* Graficznie sytuację tę przedstawia *Wykres nr II. 15.* zamieszczony poniżej.

Tabela nr II 5.

<u>Źródła finansowania wydatków bieżących szkół</u> prowadzonych przez Samorząd Miasta Bełchatów na przestrzeni lat 2003-2011

WYSZCZEGÓŁNIENIE	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.
Subwencja oświatowa	**28.119.220**	**27.035.730**	**25.169.933**	**25.146.111**	**26.676.169**	**29.066,981**	**29.652.000**	**30.663.861**	**32.006.505**
Wskaźnik procentowy subwencji oświatowej w stosunku do roku poprzedniego	***107,36%***	***96,15%***	***93,10%***	***99,91%***	***105,63%***	***108,96%***	***102,01%***	***103,41%***	***104,38***
Dotacje celowe z budżetu państwa	**108.302**	**15.068**	**640.260**	**881.738**	**955.741**	**956.571**	**562.694**	**453.930**	**279.709**
Fundusze celowe	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1.105.514**	**1.700.973**	**615.052**
Środki uzyskane od innych j.s.t. oraz od innych podmiotów na mocy umów i porozumień	**-**	**-**	**34.700**	**238.930**	**222.504**	**236.773**	**248.737**	**302.584**	**278.389**
Środki własne Miasta Bełchatowa	**5.199.763**	**6.544.711**	**9.530.144**	**10.041.647**	**10.026.506**	**10.054.746**	**11.627.719**	**12.583.954**	**14.992.769**
		(125,87%)	*(145,62%)*	*(105,37%)*	*(99,85%)*	*(100,28%)*	*(115,64%)*	*(110,54%)*	*(119,14%)*
w tym m.in.:									
-Dokształcanie nauczycieli	193.720	155.006	180.937	177.915	198.636	216.462	242.796	242.361	190.372
-Nagrody Prezydenta Miasta Bełchatowa z okazji Dnia Edukacji Narodowej	36.144	36.144	45.180	47.936	57.816	58.158	54.544	84.650	105.786
-Odpis na ZFŚSocj. dla nauczycieli	dotacja celowa	99.173	132.000	159.000	212.324	218.347	223.983	261.688	270.194
-Oddziały klas „0”	755.498	727.873	680.916	664.996	723.176	807.049	1.099.235	1.338.836	1.757.862
-Jednorazowy dodatek uzupełniający + ZUS i FP	-	-	-	-	-	-	-	911.409	1.075.799
-Środki własne MB w tym: dopłaty do wynagrodzeń nauczycieli z powodu zbyt niskiej kwoty subwencji oświatowej	4.214.401	5.526.515	8.491.111	8.991.800	8.834.554	8.754.730	10.007.161	9.745.010	11.592.756
		(131,13%)	*(153,64%)*	*(105,90%)*	*(98,25%)*	*(99,09%)*	*(114,31%)*	*(97,38%)*	*(118,96%)*
Ogółem:	**33.427.285**	**33.595.509**	**35.375.037**	**36.308.426**	**37.880.920**	**40.315.071**	**43.196.664**	**45.705.302**	**48.172.424**
Wskaźnik procentowy udziału budżetu Miasta Bełchatowa w finansowaniu wydatków bieżących szkół	***15,55%***	***19,48%***	***26,94%***	***27,66%***	***26,46%***	***24,94%***	***26,92%***	***27,53%***	***31,12%***

Wykres nr II. 15.

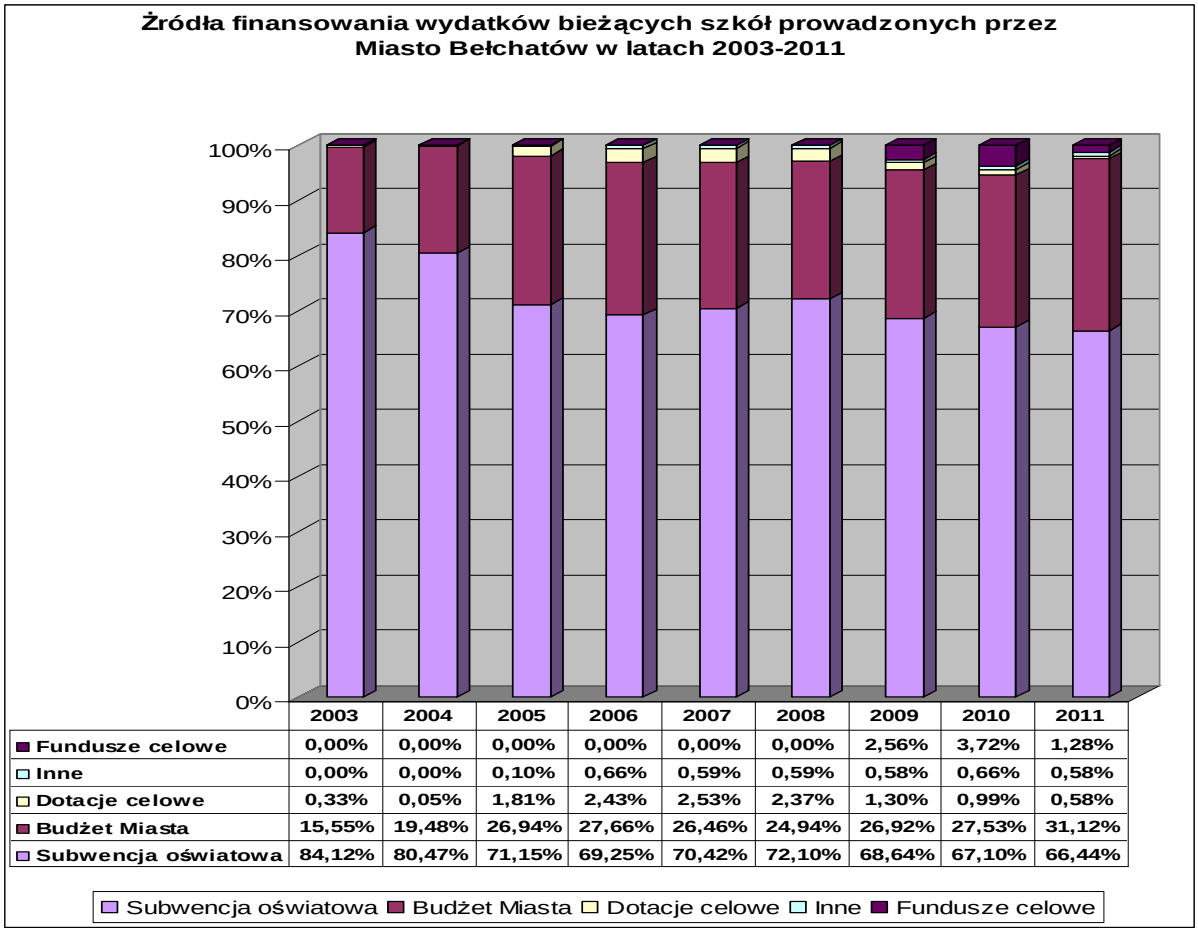

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Fundusze celowe	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2,56%	3,72%	1,28%
Inne	0,00%	0,00%	0,10%	0,66%	0,59%	0,59%	0,58%	0,66%	0,58%
Dotacje celowe	0,33%	0,05%	1,81%	2,43%	2,53%	2,37%	1,30%	0,99%	0,58%
Budżet Miasta	15,55%	19,48%	26,94%	27,66%	26,46%	24,94%	26,92%	27,53%	31,12%
Subwencja oświatowa	84,12%	80,47%	71,15%	69,25%	70,42%	72,10%	68,64%	67,10%	66,44%

Ponadto, szkoły i przedszkola prowadzone przez Samorząd Miasta Bełchatowa, wykorzystując przysługującą samorządowym jednostkom budżetowym prowadzącym działalność określoną w *ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty* możliwość gromadzenia na wydzielonym rachunku dochodów, przeznaczyły w roku ubiegłym na zadania bieżące kwotę *500.991,83 zł.*

Przedmiotową kwotę, zgromadzoną na wydzielonym rachunku dochodów, klasyfikowano w następujących źródłach:

-*„spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej na rzecz jednostki budżetowej”* - 48.422,00 zł;

-*„odszkodowania i wpłaty za utracone lub uszkodzone mienie będące w zarządzie albo użytkowaniu jednostki budżetowej”* - 9.643,69 zł;

„dochody z gospodarowania majątkiem” - 442.926,14 zł.

Powyższe środki klasyfikowano w rozdziale: 80101, 80104, 80110 w tym:

-w rozdziale 80101 - Szkoły podstawowe - 220.851,15 zł,

-w rozdziale 80104 - Przedszkola - 23.726,47 zł;

-w rozdziale 80110 - Gimnazja - 256.414,21 zł.

Poniżej w *Tabelach od nr II. 6. do nr II.11.*, przedstawiono wykaz wybranych zakupów oraz remontów, napraw i modernizacji realizowanych w szkołach i przedszkolach Miasta Bełchatowa w roku 2011 z wyodrębnieniem źródeł ich finansowania: budżetu Miasta Bełchatowa, dochodów własnych oraz innych źródeł, takich jak Ministerstwo Edukacji Narodowej, Europejski Fundusz Społeczny, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Rada Rodziców.

Wybrane zakupy realizowane w 2011 w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Bełchatów z podziałem na źródła finansowania

Tabela nr II. 6.

Zadanie	Źródła finansowania					OGÓŁEM
	Budżet miasta	Dochody własne /bez darowizn/	Darowizny	Rada rodziców	Inne: EFS, MEN,	
zakup ksero (SP Nr 1)	-	-	-	2 460,00	-	**2 460,00**
zakup komputerów i sprzętu komputerowego	11 028,14	12 334,01	154,97	21 398,36	2 611,78	**47 527,26**
wyposażenie pracowni komputer. i centrów multimedialnych	-	-	-	1 544,62	-	**1 544,62**
zakup licencji na programy komp.	1 512,73	1 547,00	-	2 482,40	-	**5 542,13**
zakup sprzętu RTV	1 582,00	3 200,00	-	2 039,00	-	**6 821,00**
zakup rzutnika multimedialnego	-	-	-	3 662,04	-	**3 662,04**
zakup pomocy naukowych i dydaktycznych	19 892,49	11 263,85	12 153,02	18 593,91	20 125,42	**82 028,69**
zakup książek	427,64	3 494,55	1 424,00	2 698,71	2 281,81	**10 326,71**
zakup mebli /ławki, krzesła, wyposażenie sal lekcyjnych	41 900,56	23 608,14	2 761,86	975,63	2 120,00	**71 366,19**
wyposażenie kuchni	723,78	3 838,38	-	190,00	-	**4 752,16**
zakup sprzętu AGD i BHP	807,47	500,00	322,13	0,00	-	**1 629,60**
zakup faksu, aparatów telefonicznych, centrali telefon.	190,69	-	-	-	-	**190,69**
zakup wykładziny	333,98	2 840,53	-	801,66	1 300,00	**5 276,17**
sprzęt sportowy, muzyczny	432,00	2 501,23	-	9 953,85	-	**12 887,08**
stroje sportowe i taneczne	-	-	-	120,00	-	**120,00**
materiały dekoracyjne	988,65	609,75	-	2 205,29	3 000,00	**6 803,69**
armatura sanitarna	713,80	-	-	-	-	**713,80**
mat. do remontów bieżących	13 902,92	16 695,86	2 834,09	-	-	**33 432,87**
wyposażenie sali gimnastycznej	3 226,10	824,10	-	-	-	**4 050,20**
inne /mat. do konserwacji, sprzęt medyczny, grzejniki, narzędzia, mat. hydrauliczne, kosiarki, łopaty do odśnieżania itp./	13 389,32	15 919,68	275,52	1 299,06	-	**30 883,58**
utworzenie szkolnego placu zabaw "Radosna szkoła"	380 025,65	-	-	-	380 025,61	**760 051,26**
Ogółem	**491 077,92**	**99 177,08**	**19 925,59**	**70 424,53**	**411 464,62**	**1 092 069,74**

W roku ubiegłym zakupiono między innymi ksero w SP Nr 1 na kwotę 2.460,00 zł, doposażono pracownie komputerowe i centra multimedialne oraz zakupiono licencje na programy komputerowe na kwotę 54.614,01 zł, zakupiono rzutnik multimedialny w SP Nr 5 i SP Nr 12 na kwotę 3.662,04 zł. Ponadto w SP Nr 1, 3, 8 i 13 utworzono szkolne place zabaw w ramach programu rządowego „Radosna Szkoła" na kwotę 760.051,26 zł. Szkoły wzbogaciły się również w pomoce naukowe i dydaktyczne oraz książki o wartości 92.355,40 zł. Wyposażono także w sprzęt sportowy sale gimnastyczne oraz boiska szkolne w SP Nr 3, 5 i ZSP Nr 9 (4.050,20 zł).

Wybrane remonty, naprawy i modernizacje realizowane w 2011 roku w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Bełchatów z podziałem na źródła finansowania

Tabela nr II. 7.

Zadanie	Źródła finansowania			OGÓŁEM
	Budżet miasta	Dochody własne	Rada rodziców	
malowanie pomieszczeń szkoły, mebli, stolarki okien.	500,00	7 821,21	8 500,00	**16 821,21**
montaż żaluzji, rolet	2 650,13	2 277,67	949,95	**5 877,75**
instalacja systemu antywłamaniowego	958,00	1 898,00	-	**2 856,00**
wymiana, naprawa, montaż drzwi	1 350,00	4 169,01	3 176,89	**8 695,90**

wykonanie, modyfikacja instalacji elektrycznej, wodoc.	13 364,33	9 621,73	-	**22 986,06**
wymiana płytek PCV, wykładziny, naprawa podłóg	5 420,00	1 320,00	-	**6 740,00**
ułożenie terakoty, płytek ceramicznych	-	700,00	-	**700,00**
cyklinowanie, malowanie, naprawa parkietu	2 802,90	-	1 920,00	**4 722,90**
naprawa sprzętu	10 654,98	2 221,70	-	**12 876,68**
instalacja centralki telefonicznej	1 200,00	4 002,00	-	**5 202,00**
remont łazienek	3 870,00	2 238,60	-	**6 108,60**
remont dachu	21 717,86	2 767,50	-	**24 485,36**
remont sali gimnastycznej	1 000,00	-	-	**1 000,00**
remont kuchni	1 730,00	2 500,00	-	**4 230,00**
przeglądy techniczne, konserwacje urządzeń	49 071,94	1 795,00	-	**50 866,94**
remont korytarza, szatni, remont ściany frontowej	2 999,99	1 000,00	-	**3 999,99**
montaż barierek schodowych w SP 1,	19.900,00	-	-	**19.900,00**
dezynsekcja, czyszczenie kanalizacji sanitarnej	1.120,78	-	-	**1.120,78**
wymiana bramy wjazdowej w SP Nr 4		2 091,00		**2.091,00**
naprawa pionu kanalizacyjnego w SP Nr 8	-	648,80	-	**648,80**
szklenie okien w SP Nr 8	-	528,90	-	**528,90**
Ogółem	**140 310,91**	**47 601,12**	**14 546,84**	**202 458,87**

W roku 2011 w SP Nr 5, ZSP Nr 9, SP Nr 12 i SP Nr 13 przeprowadzono malowanie pomieszczeń szkoły, odnowiono meble oraz stolarkę okienną w kwocie 16,821,21 zł.
W SP Nr 1, 12 i 13 za kwotę 5.877,75 zł zamontowano żaluzje i rolety. W SP Nr 5, 8, 12 i 13 dokonano modyfikacji instalacji elektrycznej i wodociągowej na kwotę 22.986,06 zł.
W SP Nr 4, 8 i ZSP Nr 9 wykonano naprawy dachów na kwotę 24.485,36 zł.
Ponadto wyremontowano korytarz i szatnię w SP Nr 1, a w SP Nr 12 odnowiono ścianę frontową budynku szkoły - łącznie na kwotę 3.999,99 zł. Zamontowano barierki schodowe w SP Nr 1 (19.900,00 zł) oraz wymieniono bramę wjazdową w SP Nr 4 (2.091,00 zł).

Wybrane zakupy realizowane w 2011 w gimnazjach prowadzonych przez Miasto Bełchatów z podziałem na źródła finansowania

Tabela nr II. 8.

Zadanie	Źródła finansowania					OGÓŁEM
	Budżet miasta	Dochody własne /bez darowizn/	Darowizny	Rada rodziców	Inne: -EFS, MEN	
zakup ksero (SZSO Nr 2 i PG Nr 4)	-	12 516,52	-	-	-	**12 516,52**
zakup komputerów i sprzętu komputerowego	1 333,41	15 679,01	-	4 399,00	-	**21 411,42**
wyposażenie pracowni komputer. i centrów multimedialnych	13 999,98	2 644,00	-	-	-	**16 643,98**
zakup licencji na programy komp.	4.084,64	4.826,37	-	-	-	**8.911,01**
zakup sprzętu RTV	1 289,25	490,00	575,00	1 035,00	-	**3 389,25**
zakup rzutnika multimedialnego	-	-	380,07	-	3 010,00	**3 390,07**
zakup pomocy naukowych i dydaktycznych	2 004,85	8 007,99	948,90	5 525,35	-	**16 487,09**
zakup książek	2 072,76	5 661,12	1 554,46	2 413,16	-	**11 701,50**
zakup mebli /ławki, krzesła, wyposażenie sal lekcyjnych	-	16 181,95	400,00	2 600,00	-	**19 181,95**
wyposażenie kuchni	-	2 890,57	-	-	-	**2 890,57**
zakup sprzętu AGD i BHP	497,00	1 086,60	-	-	-	**1 583,60**
zakup faksu, aparatów telef.	-	455,10	-	-	-	**455,10**
sprzęt sportowy, muzyczny	1 800,02	8 401,60	994,95	2 330,07	-	**13 526,64**
materiały dekoracyjne	1 865,64	391,18	-	393,13	-	**2 649,95**
armatura sanitarna	121,61	196,37	-	-	-	**317,98**
mat. do remontów bieżących	6 994,68	17 483,76	205,42	-	-	**24 683,86**
zakup drzwi, gablot	-	13 059,10	-	-	-	**13 059,10**
wyposażenie sali gimnastycznej	8 427,06	-	-	-	-	**8 427,06**
inne /mat. do konserwacji, sprzęt medyczny, grzejniki, narzędzia itp.	5 484,01	5 716,52	-	-	-	**11 200,53**
ogółem	**49 974,91**	**115 687,76**	**5 058,80**	**18 695,71**	**3 010,00**	**192 427,18**

W roku ubiegłym zakupiono między innymi ksero w SZSO Nr 2 oraz w PG Nr 4 na kwotę 12.516,52 zł. Komputery i sprzęt komputerowy w PG Nr 1, PG Nr 3 i PG Nr 5 oraz SZSO Nr 2, doposażono pracownie komputerowe i centra multimedialne na kwotę 38.055,40 zł. Zakupiono pomoce naukowe i książki na kwotę 21,188,59 zł oraz doposażono salę gimnastyczną w sprzęt sportowy w SZSO Nr 2 (8.427,07 zł).

Wybrane remonty, naprawy i modernizacje realizowane w 2011 roku w gimnazjach prowadzonych przez Miasto Bełchatów z podziałem na źródła finansowania

Tabela nr II. 9.

Zadanie	Źródła finansowania			OGÓŁEM
	Budżet miasta	Dochody własne /bez darowizn/	Darowizny	
malowanie pomieszczeń szkoły, mebli, stolarki okiennej	800,00	-	-	**800,00**
montaż żaluzji	-	821,32	-	**821,32**
wymiana, naprawa, montaż drzwi	-	-	3 350,00	**3 350,00**
wykonanie, modyfikacja instalacji elektrycznej	496,80	12 300,00	-	**12 796,80**
wymiana płytek PCV, wykładziny, naprawa podłóg	0,00	2 263,20	-	**2 263,20**
cyklinowanie, malowanie, naprawa parkietu	0,00	2 339,13	-	**2 339,13**
naprawa sprzętu	5 762,39	-	-	**5 762,39**
remont sal dydaktycznych i pomieszczeń biurowych przeglądy techniczne, konserwacje urządzeń	- 30.890,60	1 200,00 1 212,91	- 2 183,25	**1 200,00** **34.286,76**
remont korytarza, szatni	-	1 000,00	-	**1.000,00**
montaż tablic interaktywnych, montaż liczników	-	8 799,35	-	**8 799,35**
naprawa instalacji wod-kan	897,90	-	-	**897,90**
remont schodów zewnętrznych	6 000,00	29 605,40	-	**35 605,40**
remont dachu w PG Nr 3	239.928,37	-	-	**239.928,37**
Ogółem:	**284.776,06**	**59 541,31**	**5 533,25**	**349.850,63**

W roku 2011 dokonano m.in. remontu dachu w PG Nr 3 na kwotę 239.928,37 zł, wymieniono drzwi w PG Nr 5 (3.350,00 zł).
W PG Nr 3 wymieniono tablicę rozdzielczą instalacji elektrycznej w kwocie 12.300,00 zł.
W PG Nr 4 odnowiono ściany w korytarzu na kwotę 1.000,00 zł oraz wykonano remont schodów przed wejściem do szkoły w SZSO Nr 2 i PG Nr 3 na kwotę 35.605,40 zł

Wybrane zakupy realizowane w 2011 w przedszkolach prowadzonych przez Miasto Bełchatów z podziałem na źródła finansowania

Tabela nr II. 10.

Zadanie	Źródła finansowania					OGÓŁEM
	Budżet miasta	Dochody własne /bez darowizn/	Darowizny	Rada rodziców	Inne: EFS, MEN, WFOŚiGW/	
zakup ksero	3 249,00	-	-	-	-	**3 249,00**
zakup komputerów i sprzętu komputerowego	6 457,00	-	-	-	-	**6 457,00**
zakup licencji na programy komputerowe	825,00	-	-	-	-	**825,00**
zakup sprzętu RTV, AHD	329,00	-	-	220,00	1 700,00	**2 249,00**
zakup pomocy naukowych i dydaktycznych	-	261,00	1 500,00	1 150,00	76 389,03	**79 300,03**
zakup książek	4 180,81	0,00	400,00	380,00	26 570,43	**31 531,24**
zakup mebli /ławki, krzesła, wyposażenie przedszkola/	22 353,39	6 561,94	-	138,00	-	**29 053,33**
wyposażenie kuchni /naczynia, tace, suszarki, cerata itp./	3 522,37	139,00	-	-	-	**3 661,37**
zakup sprzętu AGD i BHP	922,74	389,00	0,00	250,00	0,00	**1 561,74**

zakup faksu, aparatów telefon. zakup wykładziny	220,00 3 232,30	- 2 301,00	- -	- -	 -	**220,00** **5 533,30**
sprzęt sportowy, muzyczny	1 000,00	-	-	-	-	**1 000,00**
stroje sportowe i taneczne	0,00	161,00	-	1 856,00	-	**2 017,00**
materiały dekoracyjne	841,89	466,00	-	545,00	-	**1 852,89**
armatura sanitarna	3 555,89	-	-	-	-	**3 555,89**
mat. do remontów bieżących /farba, lakier, płytki, szyby itp./	4 565,62	2 209,63	-	-	-	**6 775,25**
wyposażenie placów zabaw	-	-	-	2 714,00	-	**2 714,00**
inne /mat. do konserwacji, grzejniki, narzędzia/	377,11	499,76	-	-	1 500,00	**2 376,87**
Ogółem	**55 632,12**	**12 988,33**	**1 900,00**	**7 253,00**	**106 159,46**	**183.932,91**

W roku ubiegłym przeznaczono kwotę 3.249,00 zł na zakup ksera do SP Nr 2 i 6. Zakupiono sprzęt komputerowy oraz wyposażono pracownie komputerowe i centra multimedialne na kwotę 6.457,00 zł Za kwotę 29.053,33 zł wyposażono oddziały przedszkolne w meble. W PS Nr 1, 2 i 8 zakupiono wykładzinę podłogową w kwocie 5.533,30 zł. Ponadto wydatkowano środki w wysokości 106.159,46 zł na zadania finansowane przez Wojewódzki Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dofinansowaniem objęto pięć programów realizowanych w: PS Nr 2, 4, 5 i 8 .
W ramach dofinansowania ze środków WFOŚiGW zakupiono pomoce naukowe i dydaktyczne oraz sprzęt do realizacji zadań ekologicznych, w tym wyposażenie kącików ekologicznych, książki, artykuły biurowe i dekoracyjne, aparat fotograficzny.

Wybrane remonty, naprawy i modernizacje realizowane w 2011 roku w przedszkolach prowadzonych przez Miasto Bełchatów z podziałem na źródła finansowania

Tabela nr II. 11.

	Źródła finansowania			**OGÓŁEM**
Zadanie	**Budżet miasta**	**Dochody własne**	**Rada rodziców**	
montaż żaluzji	-	250,00	100,00	**350,00**
wymiana, naprawa, montaż drzwi	5 647,00	740,00	-	**6 387,00**
wymiana płytek PCV, wykładziny, naprawa podłóg	6 360,00	1 049,99	-	**7 409,99**
naprawa sprzętu	12 903,68	340,00	-	**13 243,68**
remont łazienek przedszkolnych	5 150,01	-	-	**5 150,01**
remont sal dydaktycznych i pomieszczeń biurowych	4 159,85	-	-	**4 159,85**
przeglądy techniczne, konserwacje urządzeń	18 447,41	798,49	-	**19 245,90**
remont rur kanalizacyjnych, wymiana piasku	1 360,72	-	-	**1 360,72**
projekt przebudowy klatki schodowej	3 985,20	-	-	**3 985,20**
wykonanie i montaż szafek kuchennych, mebli	7 350,00	-	-	**7 350,00**
wykonanie tablicy, stołu, konserwacja wykł.	2 027,10	-	-	**2 027,10**
Ogółem	**67 390,97**	**3 178,48**	**100,00**	**70 669,45**

W roku ubiegłym w przedszkolach samorządowych dokonano między innymi: wymiany drzwi w PS Nr 2 i 5 (6.387,00 zł); naprawy podłóg w PS Nr 4 (7.409,99 zł); remontu łazienek w PS Nr 2 (3.100,01 zł), w PS Nr 6 (2.050,00 zł) oraz remontu sal dydaktycznych i pomieszczeń biurowych w PS Nr 2 (2.400,00 zł) oraz PS Nr 5 (1.759,85 zł). Wykonano szafki kuchenne w PS Nr 3 (5.500,00 zł) oraz meble w PS Nr 6 (1.850,00 zł). Opracowano także projekt przebudowy klatki schodowej w PS Nr 4 (3.985,00 zł).

II.12. Wydatki ponoszone na kształcenie ucznia w szkołach prowadzonych przez Samorząd Miasta Bełchatowa

Udział poszczególnych szkół w wydatkach oświatowych roku 2011 obrazuje *Wykres nr II. 16.* Widoczne jest tutaj znaczne zróżnicowanie - budżet Publicznego Gimnazjum Nr 3 stanowił w 2011 roku 11,05% całego budżetu, którym dysponowały szkoły (5.302.943,91 zł), natomiast budżet Szkoły Podstawowej Nr 5 stanowił 2,94% (1.411.303,53 zł) budżetu szkół ogółem. Średnio budżety pozostałych szkół kształtowały się w granicach ok. 3,7 mln zł.

Wykres nr II. 16.

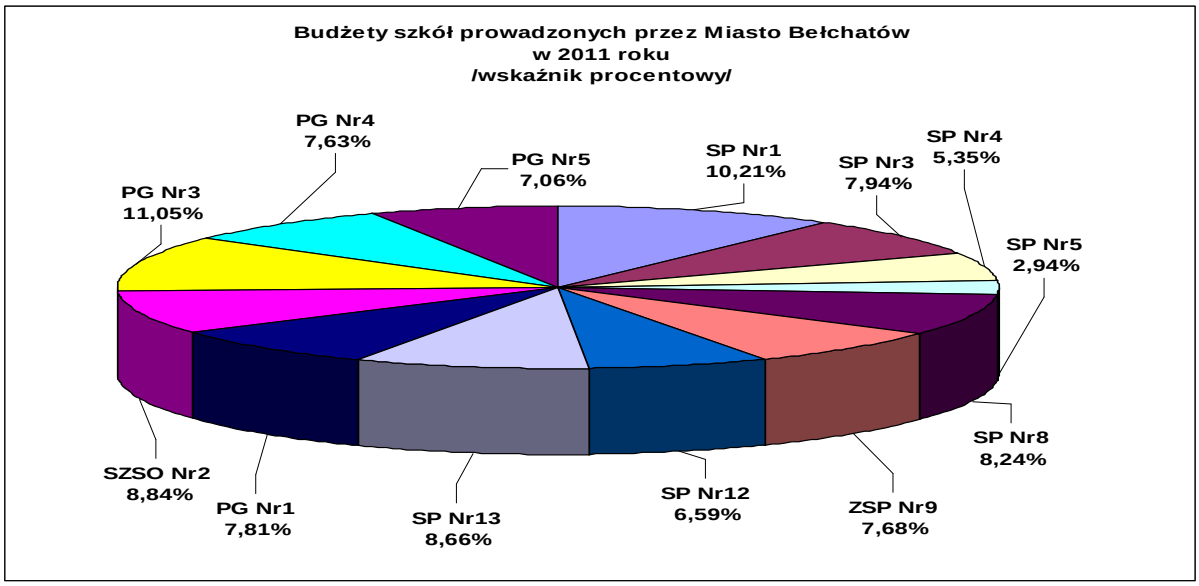

Zestawiając budżety poszczególnych szkół, pomniejszone o wydatki na oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zadania finansowane z funduszu przeciwdziałania alkoholizmowi, dotacje celowe, a w przypadku PG Nr 3 o kwotę przeznaczoną na remont dachu, z kwotą subwencji oświatowej przyznanej w roku 2011 zauważyć należy, iż w większości szkół udział środków z budżetu miasta, w budżecie szkoły przewyższał wskaźnik 30%.

Wyjątek stanowi Szkoła Podstawowa Nr 1, gdzie środki przyznane w roku ubiegłym w ramach subwencji oświatowej stanowiły 93,05% budżetu szkoły (4.213.663,00 zł).

Tak więc przy budżecie wynoszącym 4.528.446,00 zł miasto „dołożyło" do subwencji w SP Nr 1 kwotę 314.783,00 zł (6,95%).

Korzystnie, w stosunku do innych szkół, kształtuje się również udział budżetu miasta w stosunku do kwoty przyznanej subwencji w Samorządowym Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 2 (13,73%), Publicznym Gimnazjum Nr 1 (28,12%), oraz w Szkole Podstawowej Nr 3 (28,21%). Również udział miasta w budżecie Szkoły Podstawowej Nr 8 (31,69%) i Publicznego Gimnazjum Nr 5 (31,82%)% jest nieco wyższy od średniego wskaźnika udziału środków z budżetu miasta, w budżetach szkół (30%).

W innej sytuacji znajduje się Szkoła Podstawowa Nr 12, której budżet kształtował się na poziomie 3.016.067,00 zł, podczas kiedy subwencja oświatowa przekazana dla Szkoły wynosiła 1.609.766,00 zł. Taka konstrukcja budżetu spowodowała, iż Miasto Bełchatów partycypowało w kosztach wygenerowanych przez tę szkołę na poziomie 46,63%.

Wyższy niż czterdziestoprocentowy udział miasta w budżecie zanotowano również w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 9 (42,46%) oraz w Publicznym Gimnazjum Nr 4 (41,80%).

Nieco korzystniej (poniżej 40% udziału budżetu Miasta Bełchatowa) wyglądała sytuacja w Szkoły Podstawowej Nr 4, gdzie środki miasta to 38,82%, w Szkole Podstawowej Nr 13, gdzie miasto partycypowało w wydatkach na poziomie 35,52%, w Publicznym Gimnazjum Nr 3, tutaj udział miasta to 33,76% oraz w Szkole Podstawowej Nr 5, gdzie udział miasta wynosił 32,72%.

Dla zobrazowania niniejszych zależności poniżej przedstawiono *Wykresy od nr II.17. do nr II.24.* dotyczące relacji pomiędzy kwotą subwencji oświatowej a środkami z budżetu Miasta Bełchatowa składającymi się na budżety poszczególnych szkołach podstawowych, gimnazjów oraz Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2 w roku 2011 oraz analogiczne dane za rok 2010.

Wykres nr II. 17.

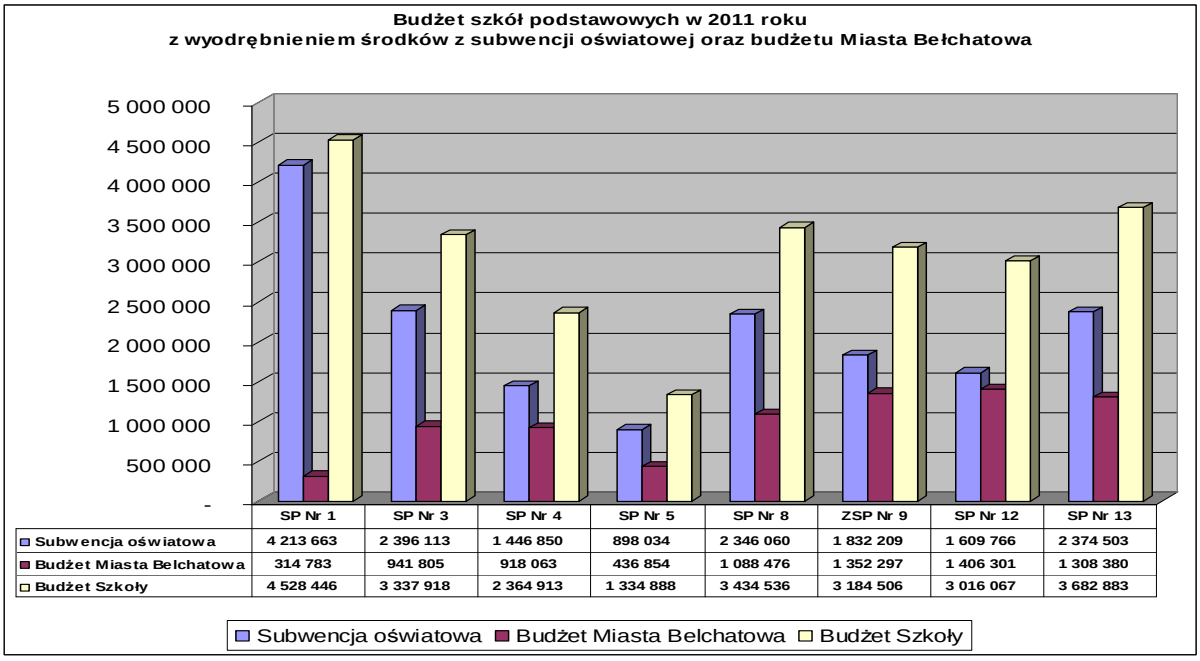

	SP Nr 1	SP Nr 3	SP Nr 4	SP Nr 5	SP Nr 8	ZSP Nr 9	SP Nr 12	SP Nr 13
Subwencja oświatowa	4 213 663	2 396 113	1 446 850	898 034	2 346 060	1 832 209	1 609 766	2 374 503
Budżet Miasta Belchatowa	314 783	941 805	918 063	436 854	1 088 476	1 352 297	1 406 301	1 308 380
Budżet Szkoły	4 528 446	3 337 918	2 364 913	1 334 888	3 434 536	3 184 506	3 016 067	3 682 883

Wykres nr II. 18.

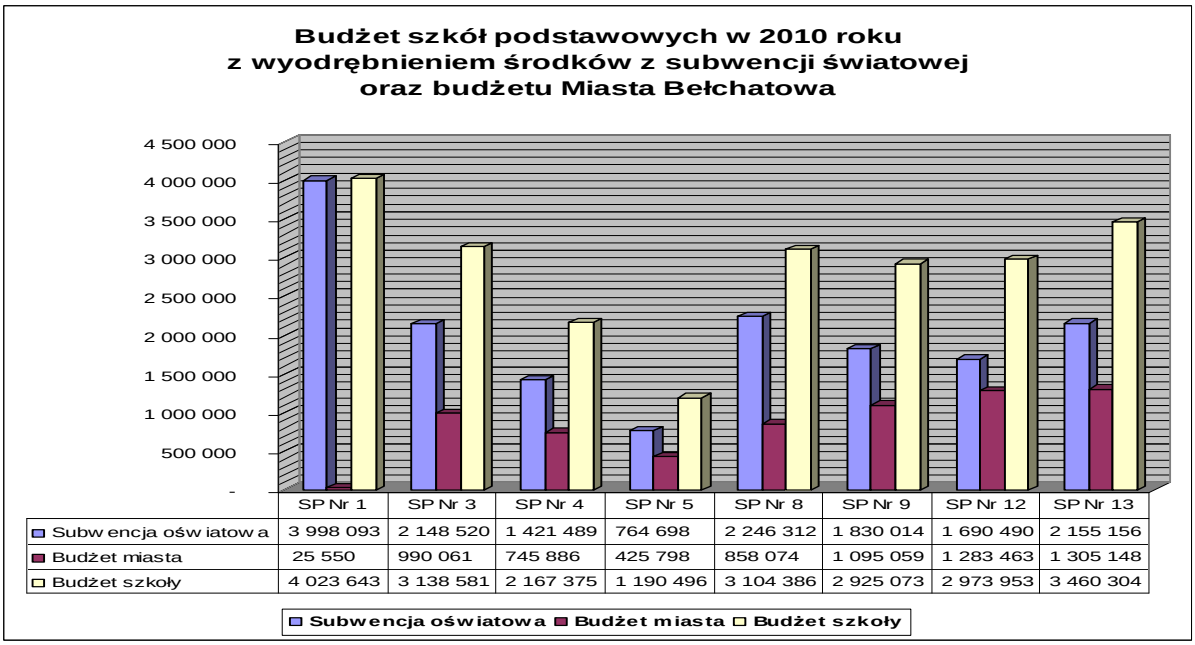

	SP Nr 1	SP Nr 3	SP Nr 4	SP Nr 5	SP Nr 8	SP Nr 9	SP Nr 12	SP Nr 13
Subwencja oświatowa	3 998 093	2 148 520	1 421 489	764 698	2 246 312	1 830 014	1 690 490	2 155 156
Budżet miasta	25 550	990 061	745 886	425 798	858 074	1 095 059	1 283 463	1 305 148
Budżet szkoły	4 023 643	3 138 581	2 167 375	1 190 496	3 104 386	2 925 073	2 973 953	3 460 304

Wykres nr II. 19.

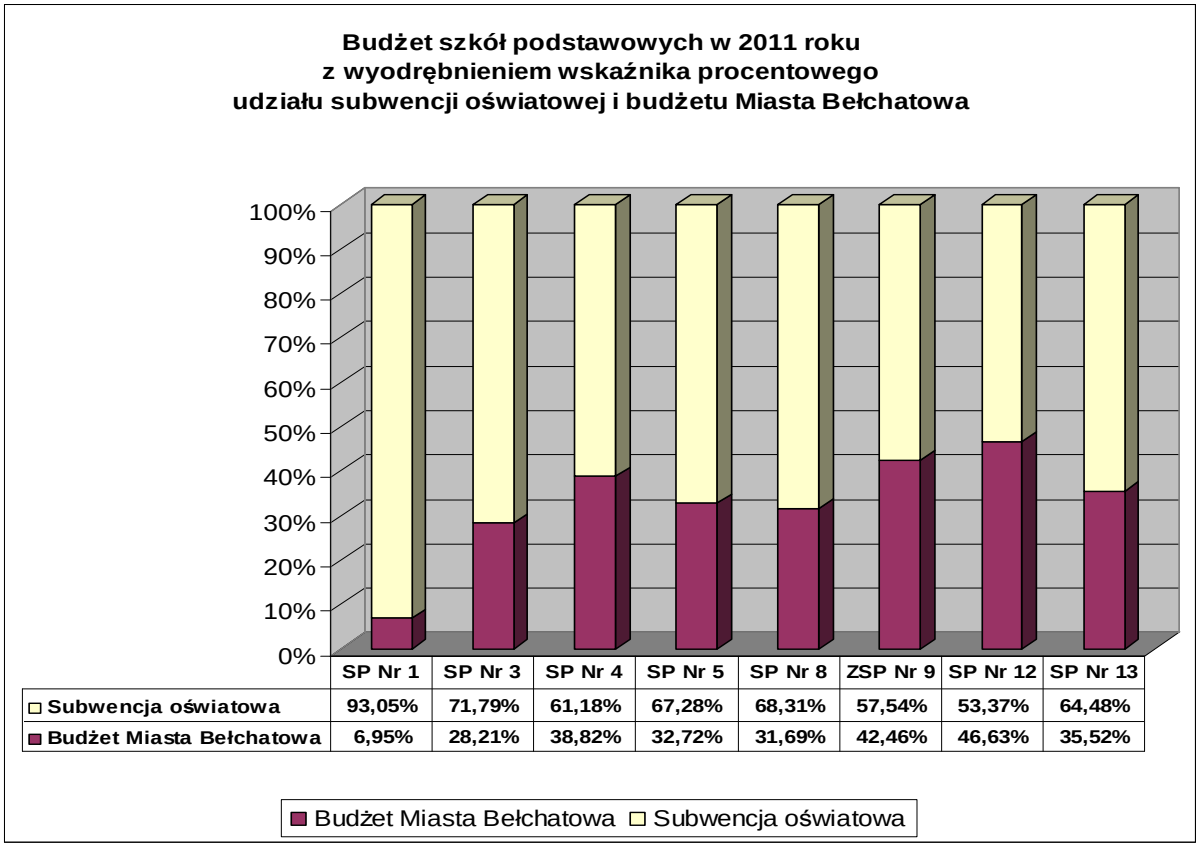

	SP Nr 1	SP Nr 3	SP Nr 4	SP Nr 5	SP Nr 8	ZSP Nr 9	SP Nr 12	SP Nr 13
Subwencja oświatowa	93,05%	71,79%	61,18%	67,28%	68,31%	57,54%	53,37%	64,48%
Budżet Miasta Bełchatowa	6,95%	28,21%	38,82%	32,72%	31,69%	42,46%	46,63%	35,52%

Wykres nr II. 20.

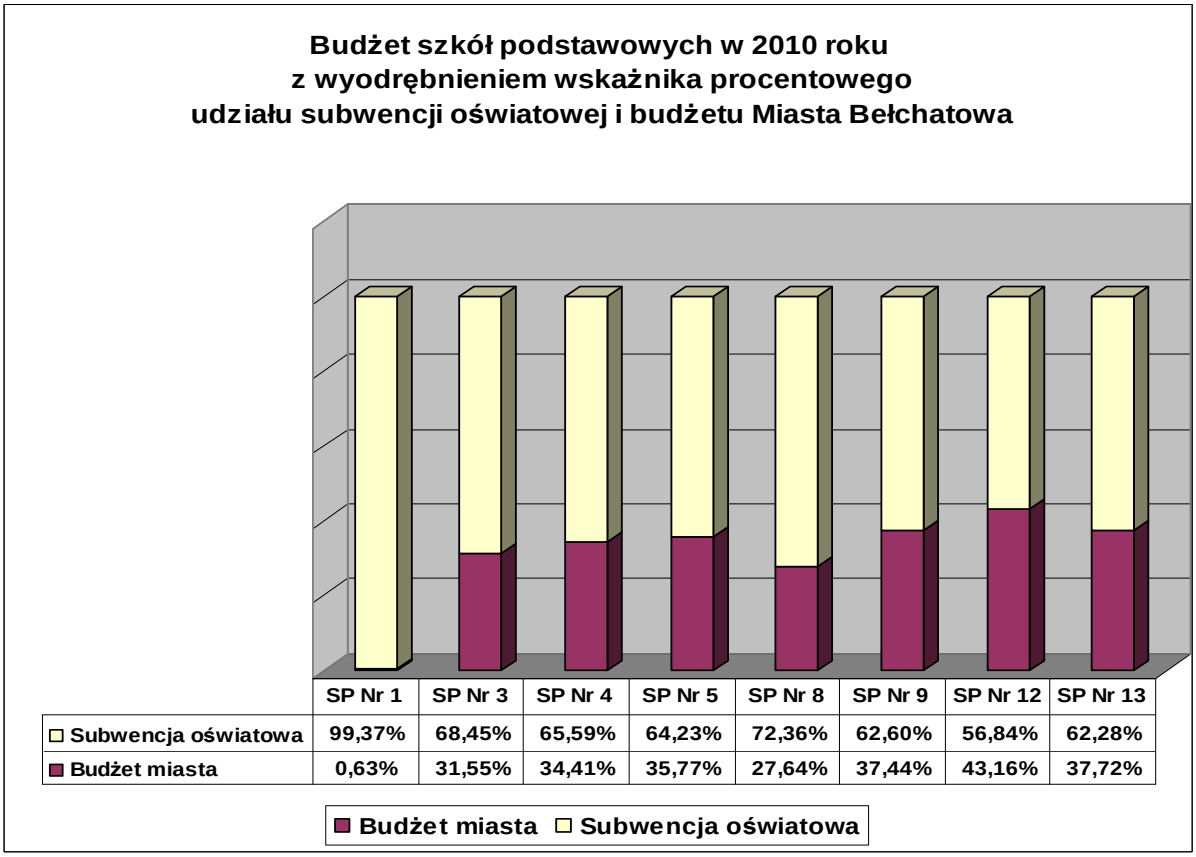

	SP Nr 1	SP Nr 3	SP Nr 4	SP Nr 5	SP Nr 8	SP Nr 9	SP Nr 12	SP Nr 13
Subwencja oświatowa	99,37%	68,45%	65,59%	64,23%	72,36%	62,60%	56,84%	62,28%
Budżet miasta	0,63%	31,55%	34,41%	35,77%	27,64%	37,44%	43,16%	37,72%

Wykres nr II. 21.

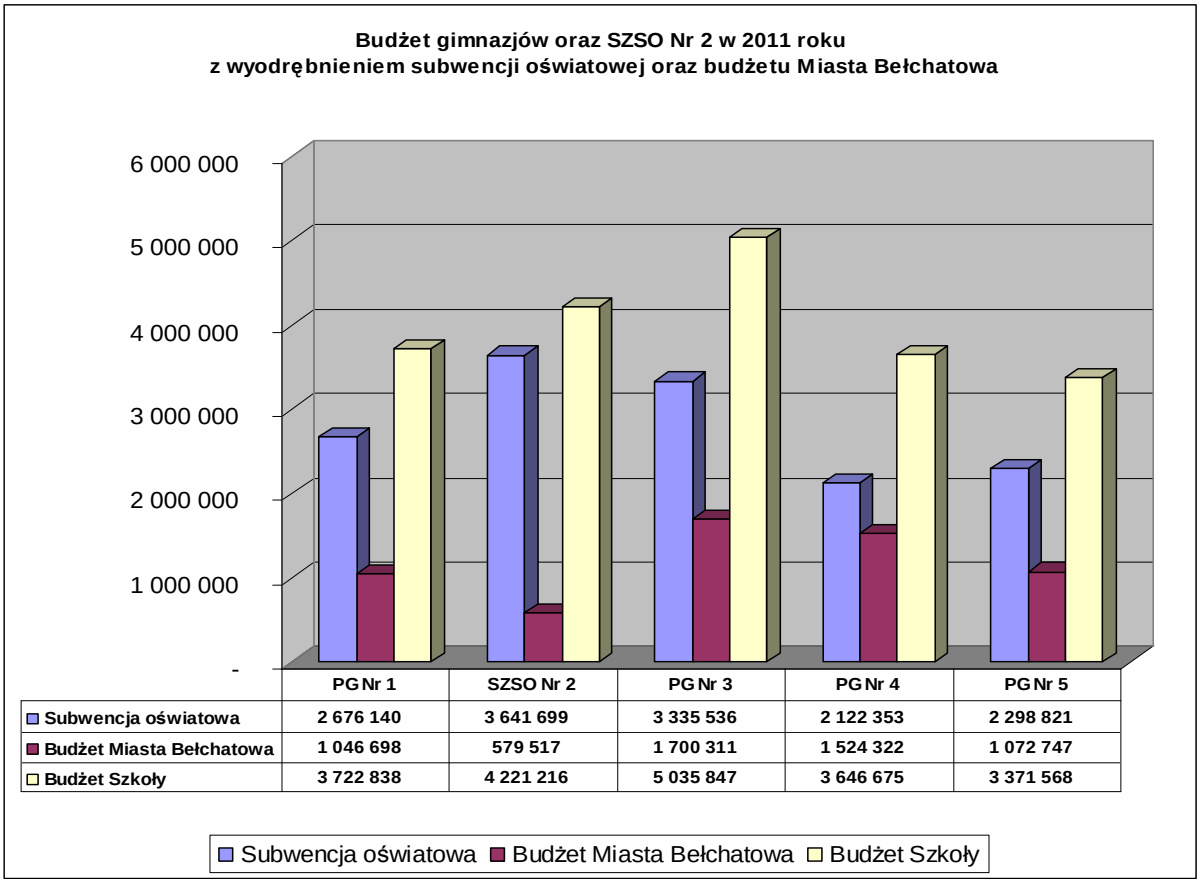

	PG Nr 1	SZSO Nr 2	PG Nr 3	PG Nr 4	PG Nr 5
Subwencja oświatowa	2 676 140	3 641 699	3 335 536	2 122 353	2 298 821
Budżet Miasta Bełchatowa	1 046 698	579 517	1 700 311	1 524 322	1 072 747
Budżet Szkoły	3 722 838	4 221 216	5 035 847	3 646 675	3 371 568

Wykres nr II. 22.

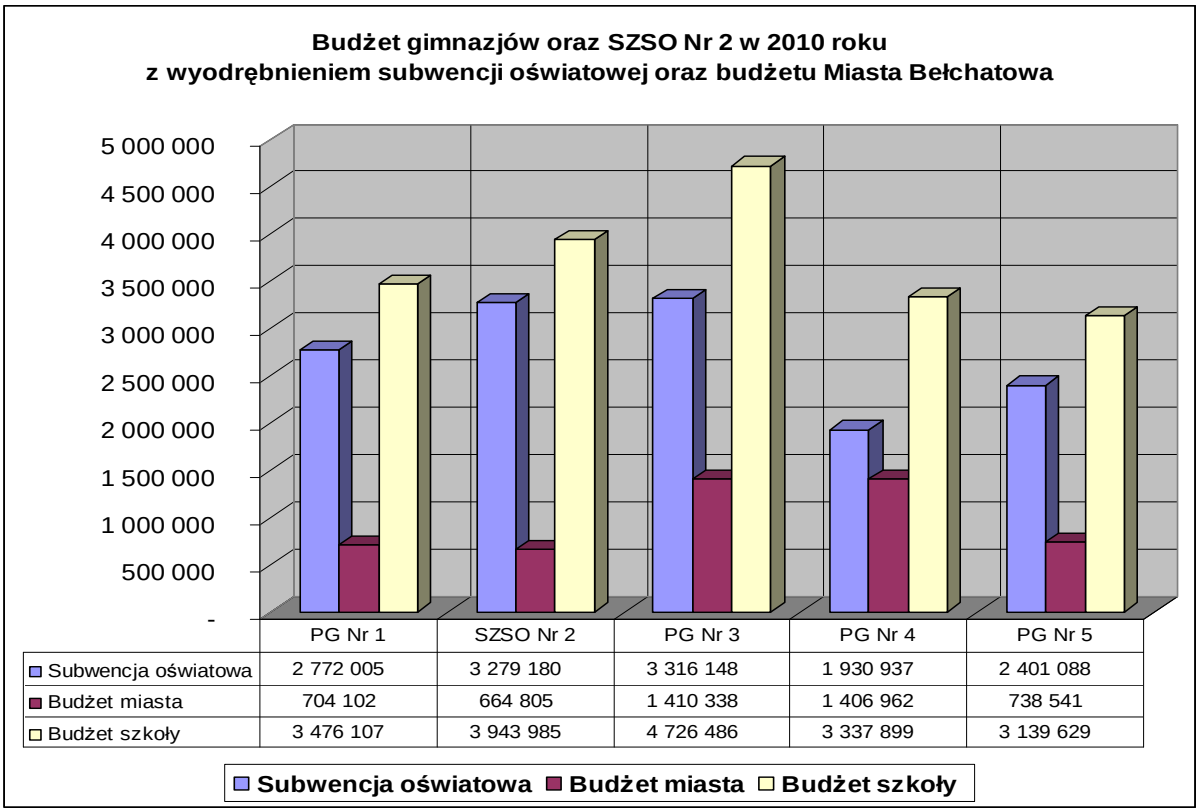

	PG Nr 1	SZSO Nr 2	PG Nr 3	PG Nr 4	PG Nr 5
Subwencja oświatowa	2 772 005	3 279 180	3 316 148	1 930 937	2 401 088
Budżet miasta	704 102	664 805	1 410 338	1 406 962	738 541
Budżet szkoły	3 476 107	3 943 985	4 726 486	3 337 899	3 139 629

Wykres nr II. 23.

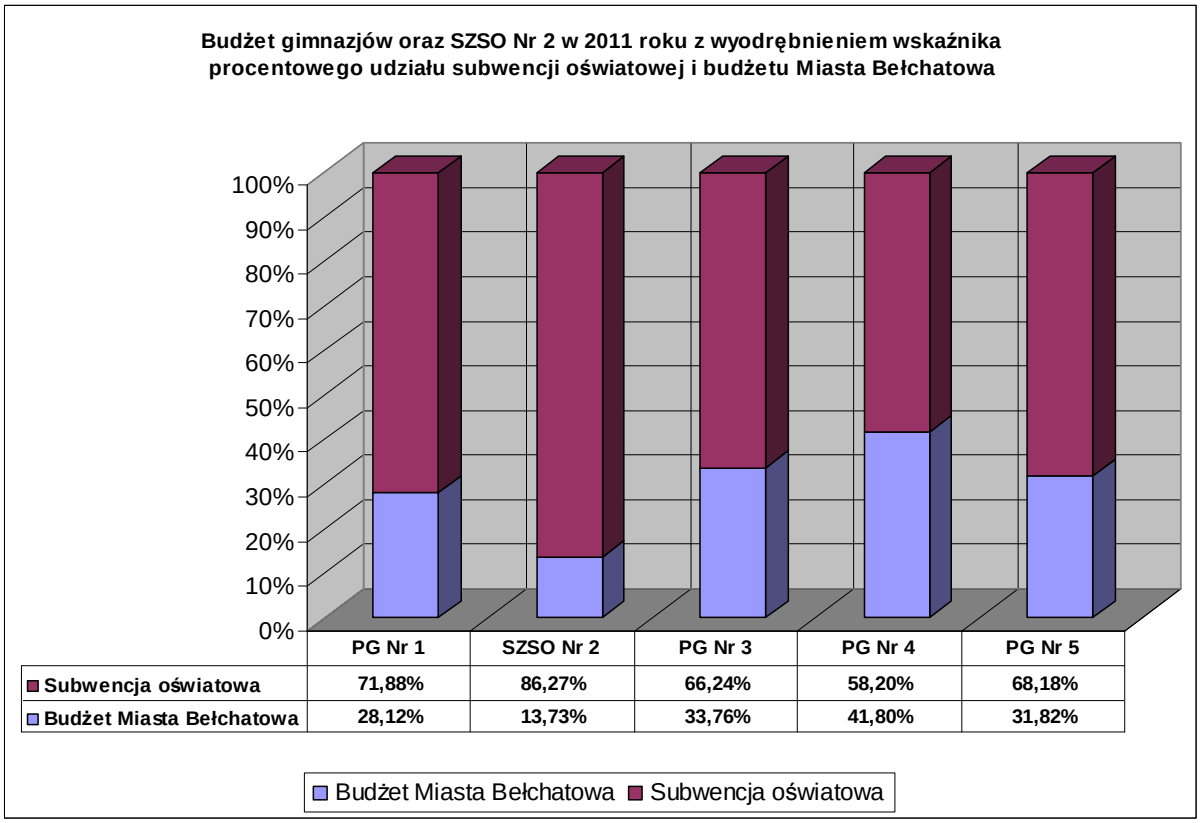

	PG Nr 1	SZSO Nr 2	PG Nr 3	PG Nr 4	PG Nr 5
Subwencja oświatowa	71,88%	86,27%	66,24%	58,20%	68,18%
Budżet Miasta Bełchatowa	28,12%	13,73%	33,76%	41,80%	31,82%

Wykres nr II. 24.

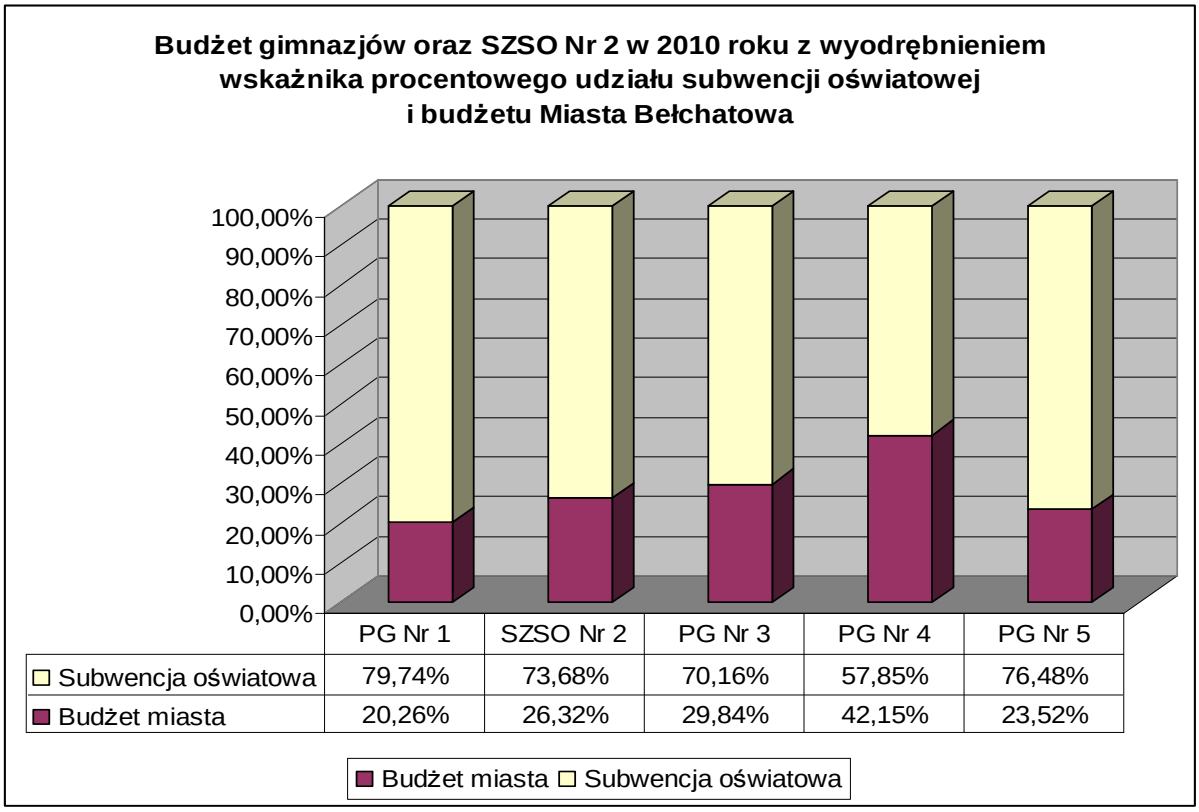

	PG Nr 1	SZSO Nr 2	PG Nr 3	PG Nr 4	PG Nr 5
Subwencja oświatowa	79,74%	73,68%	70,16%	57,85%	76,48%
Budżet miasta	20,26%	26,32%	29,84%	42,15%	23,52%

Przedstawione powyżej relacje subwencji oświatowej do środków z budżetu Miasta Bełchatowa przekładają się bezpośrednio na dynamikę wzrostu wydatków na utrzymanie ucznia w szkołach w kolejnych latach. Ustalając koszt utrzymania ucznia w szkole, analizie poddano wszystkie wydatki bieżące łącznie z wydatkami na prowadzenie oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych (za wyjątkiem wydatków majątkowych).

Zauważyć należy, iż w roku ubiegłym wzrost ten stanowił 12,02% to jest o 835,00 zł więcej niż koszt utrzymania ucznia w roku 2010.

Dla porównania w roku 2010 koszt utrzymania ucznia był wyższy od kosztów z roku 2009 o 8,29% to jest o kwotę 532,00 zł. Przy czym okresie 2005 – 2009 zanotowano wzrosty kosztów utrzymania ucznia zbliżone do roku 2011 (największy wzrost kosztów utrzymania ucznia w stosunku do roku poprzedniego zanotowano w roku 2008 - 15,9%).

Natomiast dynamika wzrostu subwencji oświatowej przypadającej na jednego ucznia w 2011 roku w proporcji 7,24% (332,00 zł) utrzymała się na poziomie wzrostu zbliżonym do roku 2010 (w stosunku do roku 2009), kiedy to wskaźnik wzrostu wynosił 7,17% (359,00 zł) oraz roku 2009 (w stosunku do roku 2008), kiedy to wskaźnik wzrostu wynosił 8,03% (332,00 zł).

Dla zobrazowania tej problematyki, poniżej przedstawiono tabelaryczne /*Tabela nr II. 12./* zestawienie obejmujące wydatki poniesione na utrzymanie 1 ucznia oraz wysokość subwencji oświatowej w przeliczeniu na 1 ucznia od 2005 roku do 2011 roku w zakresie wydatków bieżących realizowanych w szkołach, dla których Miasto Bełchatów jest organem prowadzącym oraz graficznie */Wykres nr II. 25./* udział środków z budżetu miasta w finansowaniu 1 ucznia w latach 2001-2011.

Wydatki poniesione na utrzymanie 1 ucznia w latach 2005-2011
w szkołach prowadzonych przez Miasto Bełchatów
wraz ze wskaźnikiem wzrostu tychże wydatków

Tabela nr II. 12.

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Wydatki poniesione na utrzymanie 1 ucznia	3.995,00	4.400,00	4.955,00	5.743,00	6.417,00	6.949,00	7.784,00
Wzrost w stosunku do roku poprzedniego	**12,44%**	**10,14%**	**12,61%**	**15,90%**	**11,17%**	**8,29%**	**12,02%**
Subwencja oświatowa w przeliczeniu na 1 ucznia	2.924,00	3.157,00	3.626,00	4.283,00	4.627,00	4.959,00	5.318,00
Wzrost w stosunku do roku poprzedniego	**0,83%**	**7,97%**	**14,85%**	**18,12%**	**8,03%**	**7,17%**	**7,24%**
Udział budżetu miasta w finansowaniu 1 ucznia	**1.071,00** **26,81%**	**1.243,00** **28,25%**	**1.329,00** **26,82%**	**1.460,00** **25,42%**	**1.790,00** **27,89%**	**1.990,00** **28,64%**	**2.466,00** **31,68%**

Wykres nr II. 25.

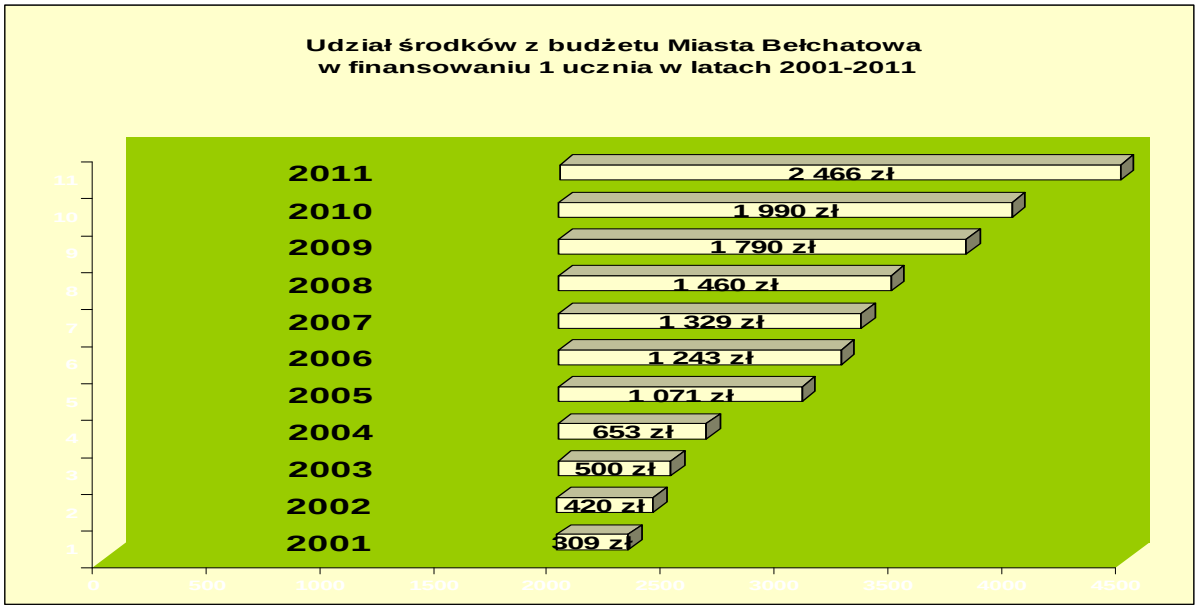

Prowadzona na przestrzeni kilku lat analiza wydatków z tytułu kształcenia ucznia w poszczególnych szkołach pokazuje znaczną dysproporcję pomiędzy jednostkami.
Dla zobrazowania rozbieżności pomiędzy poszczególnymi szkołami w zakresie utrzymania ucznia poniżej przedstawiono *Wykres nr II. 26.* wskazujący na wydatki poniesione na jednego ucznia w szkołach prowadzonych przez Miasto Bełchatów w 2011 roku w odniesieniu do wydatków ponoszonych na ucznia szkołach Miasta Bełchatowa (7.784,00 zł) oraz *Wykres nr II.27.*, który z kolei przedstawia wydatki poniesione przez Miasto Bełchatów na 1 ucznia w szkole w perspektywie kilkuletniej obejmującej okres lat 2008-2011.

Wykres nr II. 26.

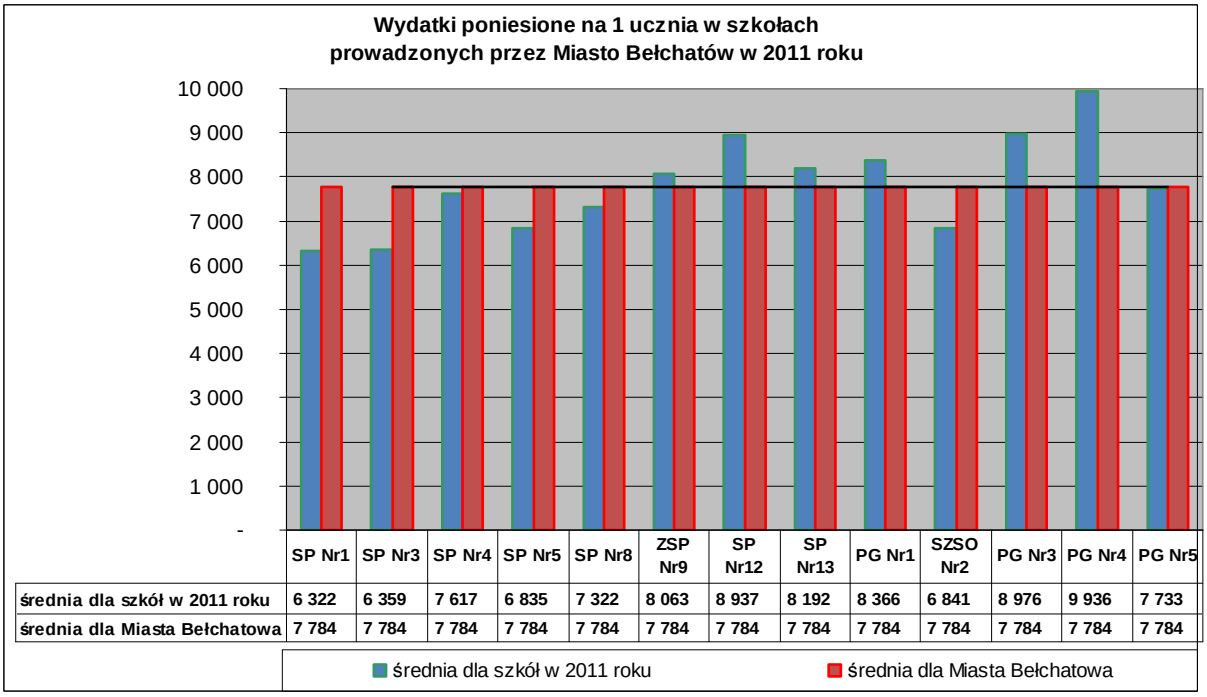

	SP Nr1	SP Nr3	SP Nr4	SP Nr5	SP Nr8	ZSP Nr9	SP Nr12	SP Nr13	PG Nr1	SZSO Nr2	PG Nr3	PG Nr4	PG Nr5
średnia dla szkół w 2011 roku	6 322	6 359	7 617	6 835	7 322	8 063	8 937	8 192	8 366	6 841	8 976	9 936	7 733
średnia dla Miasta Bełchatowa	7 784	7 784	7 784	7 784	7 784	7 784	7 784	7 784	7 784	7 784	7 784	7 784	7 784

Wykres nr II. 27.

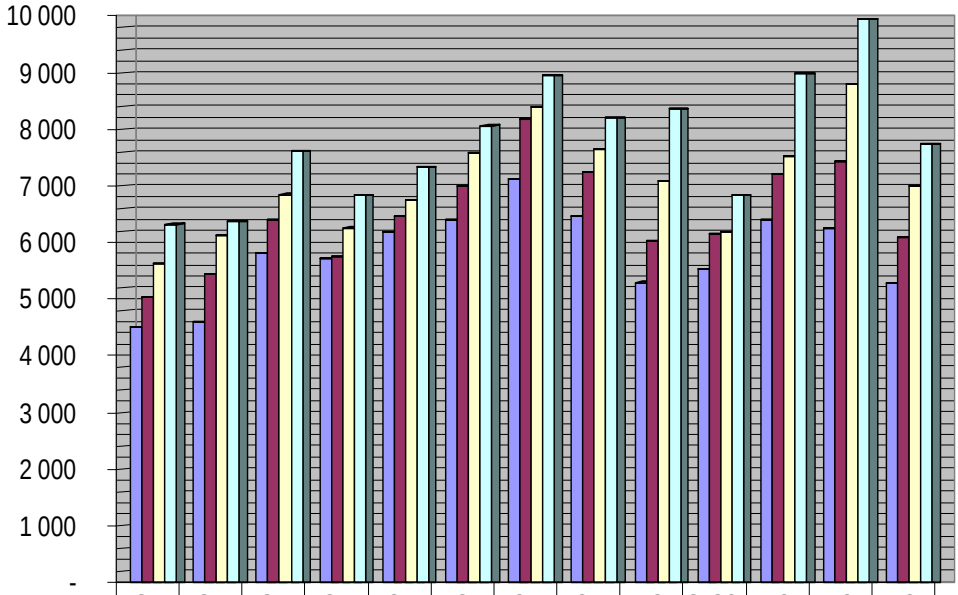

	SP Nr1	SP Nr3	SP Nr4	SP Nr5	SP Nr8	ZSP Nr9	SP Nr12	SP Nr13	PG Nr1	SZSO Nr2	PG Nr3	PG Nr4	PG Nr5
2008 rok	4 509	4 603	5 807	5 713	6 191	6 394	7 122	6 453	5 294	5 519	6 412	6 247	5 278
2009 rok	5 043	5 427	6 389	5 737	6 459	6 985	8 184	7 242	6 016	6 151	7 220	7 419	6 082
2010 rok	5 615	6 116	6 849	6 258	6 740	7 571	8 395	7 652	7 080	6 182	7 514	8 784	6 992
2011 rok	6 322	6 359	7 617	6 835	7 322	8 063	8 937	8 192	8 366	6 841	8 976	9 936	7 733

2008 rok 2009 rok 2010 rok 2011 rok

Jak wynika z przeprowadzonych analiz do szkół, w których na przestrzeni ostatnich kilku lat notowany jest największy koszt utrzymania jednego ucznia zaliczyć należy Publiczne Gimnazjum Nr 4, gdzie w roku ubiegłym koszt kształcenia 1 ucznia wynosił 9.936,00 zł, Publiczne Gimnazjum Nr 3 (8.976,00 zł), Szkołę Podstawową Nr 12 (8.937,00 zł), Publiczne Gimnazjum Nr 1 (8.366,00 zł), Szkołę Podstawową Nr 13 (8.192,00 zł) i Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 9 – wcześniej Szkoła Podstawowa Nr 9 (8.063,00 zł), gdzie koszt ten w roku ubiegłym oscylował w przedziale 8.000,00 zł - 9.000,00 zł.
Tendencja większych niż w pozostałych szkołach, kosztów kształcenia ucznia dotyczy również Publicznego Gimnazjum Nr 5 (7.733,00 zł), Szkoły Podstawowej Nr 4 (7.617,00 zł), Szkoły Podstawowej Nr 8 (7.322,00 zł) - przedział pomiędzy 7.000,00 zł a 8.000,00 zł.

Na uwagę zasługuje też fakt, że od lat najniższe koszty kształcenia ucznia występują w Szkole Podstawowej Nr 1 i Szkole Podstawowej Nr 3.

Na znaczące wysokie koszty utrzymania ucznia wpływ ma przede wszystkim czynnik demograficzny, który determinuje liczebność klas. Wzrost kosztów dotyczy również tych placówek, gdzie występują ze znacznym nasileniem wydatki z tytułu urlopów dla poratowania zdrowia, odpraw emerytalnych, nauczania indywidualnego, bądź też nauczyciele podnoszą swój stopień awansu zawodowego. Nie bez znaczenia dla kosztów kształcenia ucznia jest też powierzchnia szkoły oraz dodatkowe zadania, które jednostka wykonuje (dodatkowe zakupy, wynagrodzenie pracowników związków zawodowych, doradcy metodycznego, trenerów środowiskowych na boisku „Orlik" itp.). Ponadto wydatki szkół ulegają zwiększeniu z tytułu wykonywanych w danym roku remontów bieżących, czy innych dodatkowych zadań.

II.13. Struktura dochodów i wydatków przedszkoli prowadzonych przez Samorząd Miasta Bełchatowa

Strukturę procentową budżetów poszczególnych przedszkoli w 2011 roku obrazuje *Wykres nr II. 28.* Widoczna jest tutaj znaczna dysproporcja, największy budżet w ubiegłym roku posiadało Przedszkole Samorządowe Nr 5 - 19,44% ogólnych środków przeznaczonych na przedszkola (1.639.459,00 zł) oraz Integracyjne Przedszkole Samorządowe Nr 3 - 15,17% (1.279.912,00 zł). Natomiast najmniejsze budżety posiadały: Przedszkole Samorządowe Nr 8 - 8,71% (735.128,00 zł) oraz Przedszkole Samorządowe Nr 4 - 10,12% (853.356,00 zł).

Wykres nr II. 28.

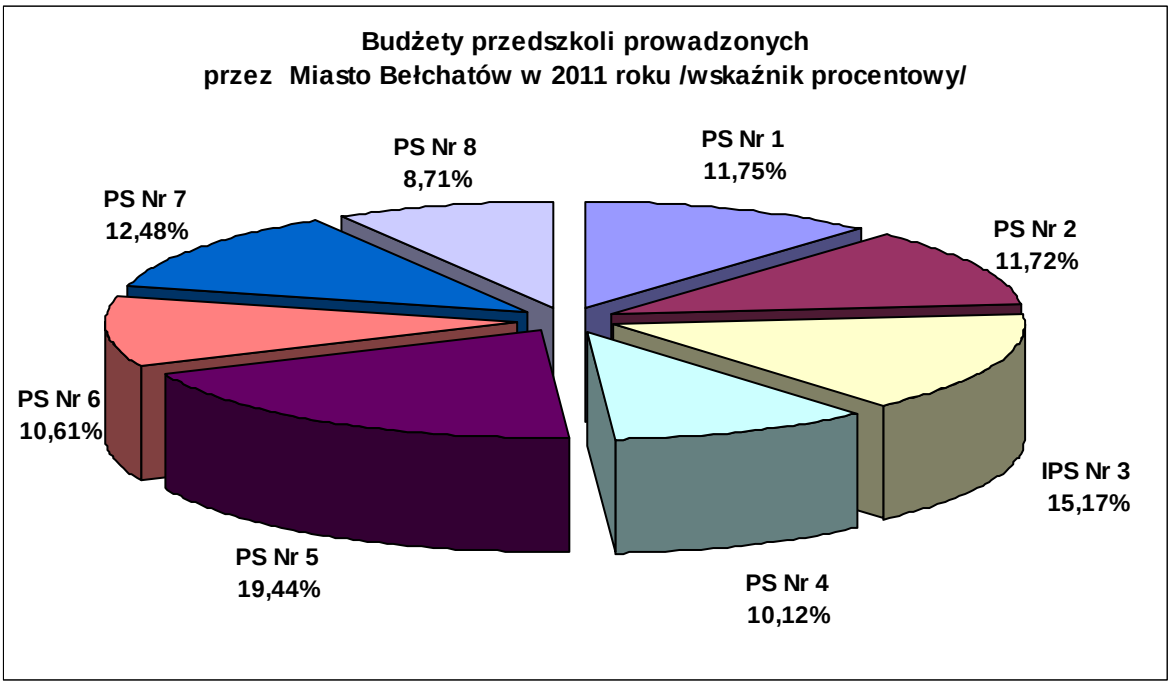

W roku 2011 Samorząd Miasta Bełchatowa prowadził również poza ośmioma przedszkolami samorządowymi Przedszkole Samorządowe Nr 9, którego budżet wynosił 153.899,00 zł oraz Przedszkole w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 9 z budżetem w wysokości 85.331,72 zł. Przy czym budżety tych dwóch jednostek nie obejmowały całego roku budżetowego. PS Nr 9 rozpoczęło bowiem swoją działalność z dniem 12 lipca 2011 r. i funkcjonowało do końca października 2011 r., a następnie z dniem 1 listopada 2011 r. weszło w skład ZSP Nr 9.

W roku 2011 na prowadzenie przedszkoli samorządowych przeznaczono ze środków budżetu Miasta Bełchatowa kwotę 8.546.446,35 zł. Ponadto ze środków pozyskanych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na programy ekologiczne w przedszkolach przeznaczono kwotę 106.159,46 zł. Oprócz tych dwóch źródeł, przedszkola finansowano ze środków rodziców dzieci na kwotę 1.227.831,49 zł, w tym: tytułem żywienia (1.001.556,72 zł) oraz zajęć dodatkowych (226.274,77 zł). Jednocześnie dochód miasta tytułem odpłatności rodziców za świadczenia w zakresie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki wynosił 1.266.885,58 zł.

Poniżej w *Tabeli nr II. 13.* przedstawiono dane tabelaryczne dotyczące wysokości środków przeznaczonych na prowadzenie przedszkoli samorządowych Miasta Bełchatowa wraz

ze wskazaniem kwoty wpływów do budżetu z tytułu odpłatności rodziców na przestrzeni lat 2009-2011. Dla zobrazowania przedmiotowych danych zamieszczono również *Wykres nr II. 29.* który graficznie przedstawia omawianą problematykę oraz *Wykres nr II. 30.* obrazujący jak kształtowała się odpłatność rodziców w latach 2006-2011.

Środki na prowadzenie przedszkoli samorządowych Miasta Bełchatowa oraz wpływy do budżetu z tytułu odpłatności rodziców na przestrzeni lat 2009-2011.

Tabela nr II.13.

WYDATKI	2009 r.	2010 r.	2011 r.
Środki własne Miasta Bełchatowa	**7.926.456,77**	**8.353.654,09**	**8.546.446,35**
Wzrost w stosunku do okresu poprzedniego	-	*105,38%*	*102,30%*
w tym:			
- wynagrodzenia	6.611.591,54	7.018.827,56	7.277.808,23
- jednorazowy dodatek uzupełniający	-	98.074,00	140.769,96
-dokształcanie nauczycieli	34.258,40	39.064,61	39.253,49
-Nagrody Prezydenta Miasta Bełchatowa z okazji Dnia Edukacji Narodowej	23.863,00	27.088,00	42.314,40
-odpis na ZFŚS dla nauczycieli	23.351,00	26.763,00	28.059,00
-pozostałe wydatki budżetowe z zakresu oświaty*	1.233.392,83	1.143.836,92	1.018.241,27
WFOŚiGW	**48.998,79**	**106.556,30**	**118.548,21**
Żywienie	**1.038.040,13**	**1.056.083,52**	**1.001.556,72**
Zajęcia dodatkowe	**211.821,53**	**224.644,84**	**226.274,77**
Ogółem:	**9.225.317,22**	**9.740.938,75**	**9.892.826,05**
Odpłatność rodziców za świadczenia w zakresie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki	**1.625.272,42**	**1.361.393,38**	**1.266.885,58**
Wzrost w stosunku do okresu poprzedniego	-	***83,76%***	***93,06%***

*W pozostałych wydatkach budżetowych z zakresu oświaty uwzględniono wydatki związane z realizacją zadań statutowych w tym m.in.: odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych pracowników przedszkoli (§ 4440) oraz zakup energii (§4260).

Wykres nr II. 29.

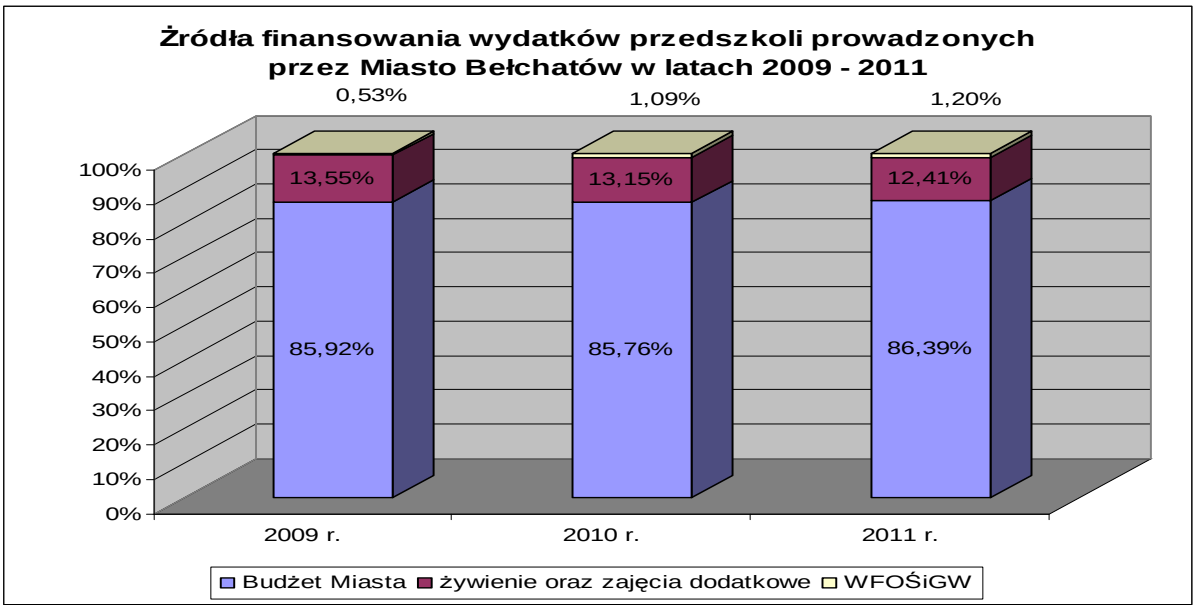

Wykres nr II. 30.

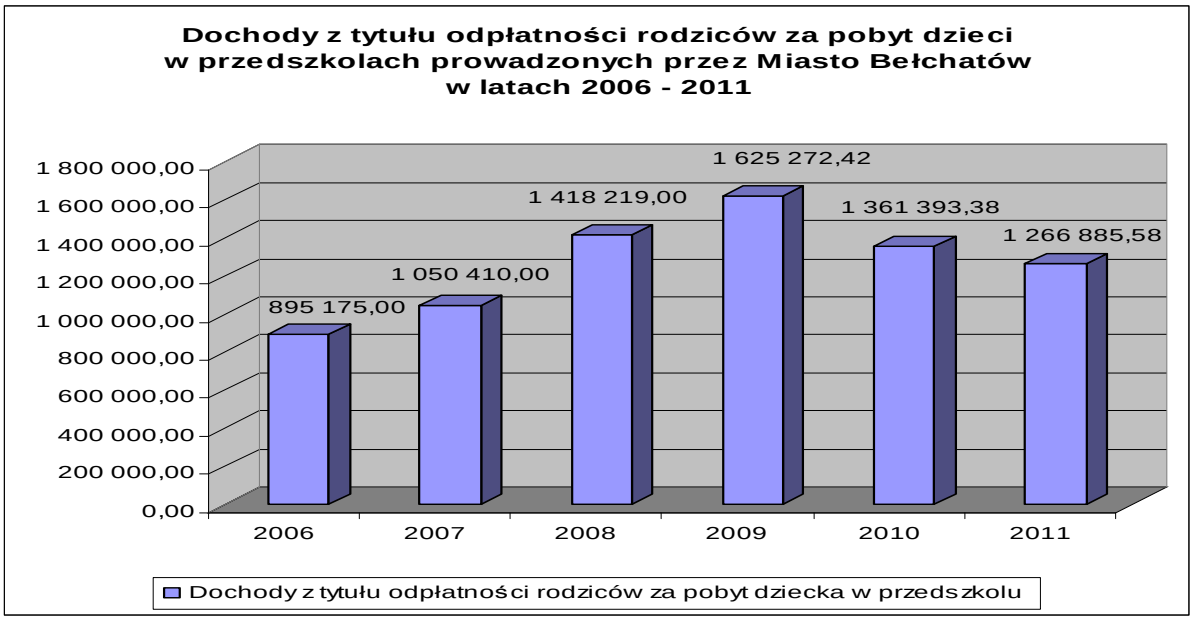

W roku 2011 dochody z tytułu odpłatności rodziców za świadczenia w zakresie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki kształtowała (do dnia 31.08.2011 r.) *uchwała Nr XXXVI/251/09 Rady Miejskiej w Bełchatowie z dnia 26 marca 2009 roku* na mocy, której odpłatność rodziców za 1 godzinę świadczeń przedszkoli w zakresie realizacji podstawy programowej wynosiła 2,77 zł. Stanowiło to 0,20% minimalnego wynagrodzenia za pracę wynoszącego w 2011 r. 1.386,00 zł.
Uchwała nr XIV/102/11 Rady Miejskiej w Bełchatowie z dnia 4 października 2011 r. w sprawie ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w przedszkolach publicznych Miasta Bełchatowa oraz opłat za świadczenia realizowane ponad ten czas, obowiązująca od dnia 1 września 2011 r., uzależnia odpłatność rodziców za 1 godzinę zrealizowanych świadczeń w czasie przekraczającym wymiar zajęć bezpłatnych od wysokości średniego miesięcznego dochodu brutto na osobę w rodzinie liczonego z ostatnich trzech miesięcy jako % minimalnego wynagrodzenia za pracę.
Ja przedstawiono w *Tabeli nr II. 14.* w okresie wrzesień – grudzień 2011 roku opłaty za każdą godzinę zrealizowanych świadczeń przedszkoli przekraczających czas zajęć bezpłatnych wynosiły odpowiednio:

Tabela nr II.14.

Lp.	**Średni miesięczny dochód brutto na osobę w rodzinie liczony z ostatnich trzech miesięcy jako % minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2002 r. Nr 200, poz. 1679 z późn. zm.) /1.386,00 zł/**		**Wysokość opłat za 1 godzinę świadczeń przedszkoli przekraczających czas zajęć bezpłatnych wskazanych w § 1 stanowiąca % kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2002 r. Nr 200, poz. 1679 z późn. zm.)**	
1	Do 50% włącznie	do 693 zł	0,10 %	1,39 zł
2	Powyżej 50 % do 100% włącznie	694 zł - 1 386 zł	0,15 %	2,08 zł
3	Powyżej 100 % do 150% włącznie	1 387 zł - 2 079 zł	0,20 %	2,77 zł
4	Powyżej 150 %	Powyżej 2 079 zł	0,25 %	3,47 zł

Zgodnie z danymi finansowymi przedstawionymi powyżej na *Wykresie nr II. 30.* w latach 2006-2011 dochód miasta Bełchatowa z tytułu odpłatności rodziców za pobyt

dziecka w przedszkolu wzrastał w stosunku do roku poprzedniego: w roku 2007 (1.050.410,00 zł) o 17,34%, w roku 2008 (1.418.219,00 zł) o 35,01%, w roku 2009 (1.625.272,42 zł) o 14,6%. Natomiast od roku 2010 widoczne jest zmniejszenie dochodów miasta z tytułu odpłatności rodziców za pobyt dziecka w przedszkolu.
W roku 2010 (1.361.393,38 zł) dochód ten stanowił 83,76% dochodów uzyskanych w roku poprzednim. W roku 2010 odpłatność rodziców za 1 godzinę świadczeń przekraczających podstawę programową wychowania przedszkolnego stanowiła 0,20% minimalnego wynagrodzeniu za pracę tj. 1.317,00 zł i wynosiła 2,63 zł .
Natomiast w roku 2011 dochody miasta z tytułu odpłatności rodziców za pobyt dziecka w przedszkolu stanowiły (1.266.885,58 zł) 93,06% dochodów roku 2010.
Jeżeli odniesiemy kwotę dochodów uzyskanych w roku ubiegłym z tytułu odpłatności rodziców za pobyt dziecka w przedszkolu do dochodów uzyskanych z tego tytułu w roku 2009 to jest ona niższa o 358.386,84 zł i stanowi 77,95% wykonania roku 2009.

Na zmniejszenie dochodów Miasta Bełchatowa z tytułu odpłatności rodziców za pobyt dziecka w przedszkolu w roku 2010 i 2011 wpływ miała zmiana sposobu naliczania opłat.
W roku 2011 największą grupę (33,96% - 359 osób) stanowili rodzice, których średni miesięczny dochód brutto na osobę w rodzinie liczony z ostatnich trzech miesięcy wynosił od 694,00 zł do 1.386,00 zł.
Wartość jednej godziny świadczeń przedszkoli przekraczających czas zajęć bezpłatnych w tej grupie dochodów wynosiła - 2,08 zł.

16,65% - 176 osób to rodzice, których średni miesięczny dochód brutto na osobę w rodzinie liczony z ostatnich trzech miesięcy nie przekroczył kwoty 693,00 zł.
Wartość jednej godziny świadczeń przedszkoli przekraczających czas zajęć bezpłatnych w tej grupie wynosiła - 1,39 zł.

28,48% - 301 osób to rodzice, których średni miesięczny dochód brutto na osobę w rodzinie liczony z ostatnich trzech miesięcy wynosił od 1.387,00 zł do 2.079,00 zł.
Wartość jednej godziny świadczeń przedszkoli przekraczających czas zajęć bezpłatnych w tej grupie wynosiła - 2,77 zł.
Należy przy tym podkreślić, iż odpłatność w kwocie 2,77 zł była równa odpłatności jaką ponosili rodzice za świadczenia w zakresie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki do dnia 31.08.2011 r. na podstawie *uchwały Nr XXXVI/251/09 Rady Miejskiej w Bełchatowie z dnia 26 marca 2009 roku* (0,20% minimalnego wynagrodzenia za pracę wynoszącego w 2011 r. 1.386,00 zł).

20,91% - 221 osób to rodzice, których średni miesięczny dochód brutto na osobę w rodzinie liczony z ostatnich trzech miesięcy przekroczył kwotę 2.079,00 zł.
Wartość jednej godziny świadczeń przedszkoli przekraczających czas zajęć bezpłatnych w tej grupie wynosiła - 3,47 zł.

Ponadto na zmniejszenie dochodów z tytułu odpłatności rodziców za pobyt dziecka w przedszkolu wpłynęło skrócenie czasu przebywania dzieci w przedszkolach średnio o 1-2 godziny. Tym samym znacznemu zmniejszeniu uległa liczba dzieci korzystających ze świadczeń przedszkoli przekraczających czas zajęć bezpłatnych (5 godzin dziennie).

Analizując natomiast wkład poszczególnych przedszkoli w kwotę dochodu miasta z tytułu odpłatności rodziców za pobyt dziecka w przedszkolu wskazać należy, iż największy udział w kwocie dochodu Miasta Bełchatowa z tego tytułu w roku ubiegłym miało PS Nr 5 (262.699,00 zł). Ponieważ Przedszkole to do 12 lipca 2011 roku w 11 grupach, sprawowało średnio miesięcznie opiekę nad 250 dziećmi. Natomiast najmniejszy wpływ tytułem odpłatności rodziców za pobyt dziecka w przedszkolu zanotowało IPS Nr 3 (96.065,00 zł). Miało to związek z obecnością w tym przedszkolu 16 dzieci realizujących, w ramach podstawy programowej, pięciogodzinny czas zajęć.
Należy jednocześnie zaznaczyć, iż dochód uzyskany przez PS Nr 9 (28.175,00 zł) obejmuje okres od 12 lipca do 31 października 2011 roku, a dochód uzyskany przez ZSP Nr 9 (16.229,00 zł) obejmuje okres od 1 listopada do 31 grudnia 2011 roku.

Poniżej przedstawiono *Wykres nr II. 31.* obrazujący wkład poszczególnych przedszkoli w kwotę dochodu miasta z tytułu odpłatności rodziców za pobyt dziecka w przedszkolu w roku 2011.

Wykres nr II. 31.

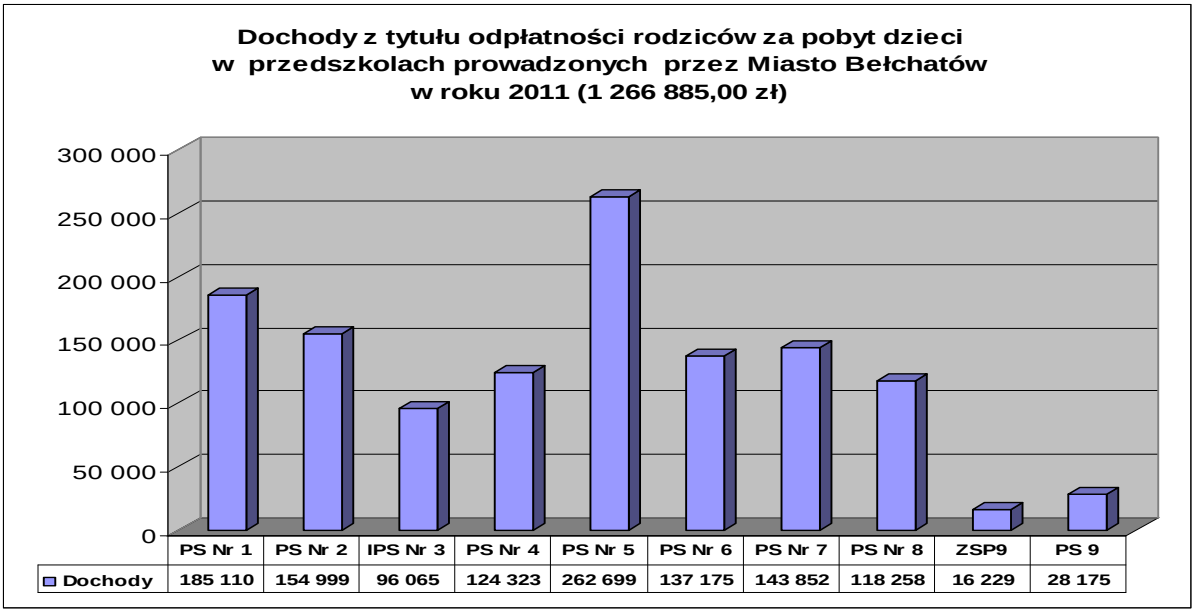

II.14. Wydatki ponoszone na utrzymanie dziecka w przedszkolach prowadzonych przez Samorząd Miasta Bełchatowa

Z prowadzonych analiz wydatków ponoszonych przez Miasto Bełchatów na utrzymanie dziecka w bełchatowskich przedszkolach wynika, iż na przestrzeni ostatnich lat jest on w miarę stabilny.

Dla zobrazowania jak kształtował się koszt utrzymania dziecka w przedszkolu na przestrzeni ostatnich kilku lat, poniżej zamieszczono *Tabelę nr II. 15.* zawierającą zestawienie wydatków z tytułu utrzymania jednego dziecka w przedszkolach w latach 2008-2011 z wyodrębnieniem źródeł finansowania tych wydatków tj. budżetu miasta, odpłatności rodziców za żywienie i zajęcia dodatkowe oraz środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi oraz *Wykres nr II. 32.*, który graficznie przedstawia omawianą problematykę.

Koszt utrzymania 1 dziecka w latach 2008-2011w przedszkolach prowadzonych przez Miasto Bełchatów z wyodrębnieniem odpłatności rodziców

Tabela nr II. 15.

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011
Środki z budżetu miasta	5.230,00	5.726,00	6.122,00	6.685,00
Środki z WFOŚiGW	23,00	45,00	94,00	109,00
Żywienie oraz zajęcia dodatkowe	1.271,00	1.221,00	1.291,00	1.260,00
Całkowity koszt utrzymania dziecka w przedszkolu	**6.524,00**	**6.992,00**	**7.507,00**	**8.054,00**
Wskaźnik procentowy kosztów utrzymania 1 dziecka w przedszkolu w stosunku do roku poprzedniego	**-538,00**	**+468,00** 7,17%	**+515,00** 7,37%	**+547,00** 7,29%
Odpłatność rodziców	**1.395,00**	**1.477,00**	**1.196,00**	**1.163,00**

Wykres nr II. 32.

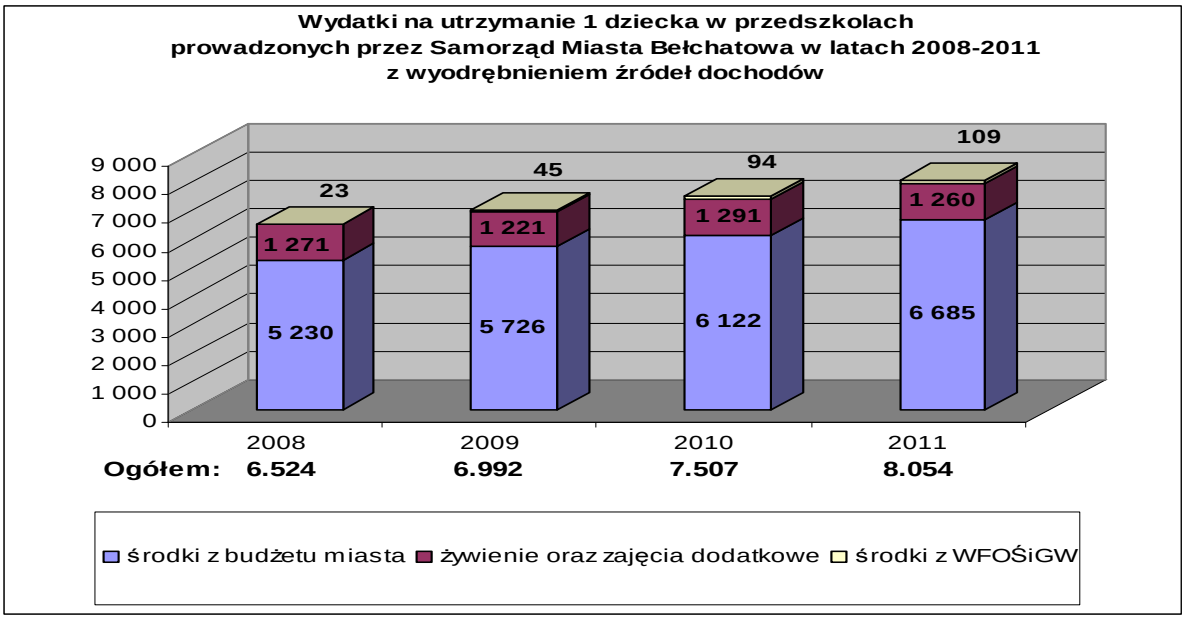

Tak jak pokazano w *Tabeli nr II. 15.* wydatki z tytułu utrzymania dziecka w przedszkolach zwiększyły się w roku 2011 w stosunku do roku 2010 o 547,00 zł (+7,29%). Wpływ na to miał niewątpliwie wzrost wynagrodzeń nauczycieli. Większe były również wydatki na zakup pomocy naukowych i dydaktycznych oraz książek (współfinansowane przez WFOŚiGW). Wzrost wydatków na utrzymanie dziecka w przedszkolu w 2011 roku o 7,39% jest porównywalny do sytuacji z roku 2010 (w stosunku do roku 2009), gdzie wydatki z tytułu utrzymania dziecka wzrosły o 515,00 zł (7,37%).

Poniżej przedstawiono koszt utrzymania dziecka w poszczególnych przedszkolach w roku 2011 z wyodrębnieniem źródeł finansowania *(Wykres nr II. 33.)*.

Wykres nr II. 33.

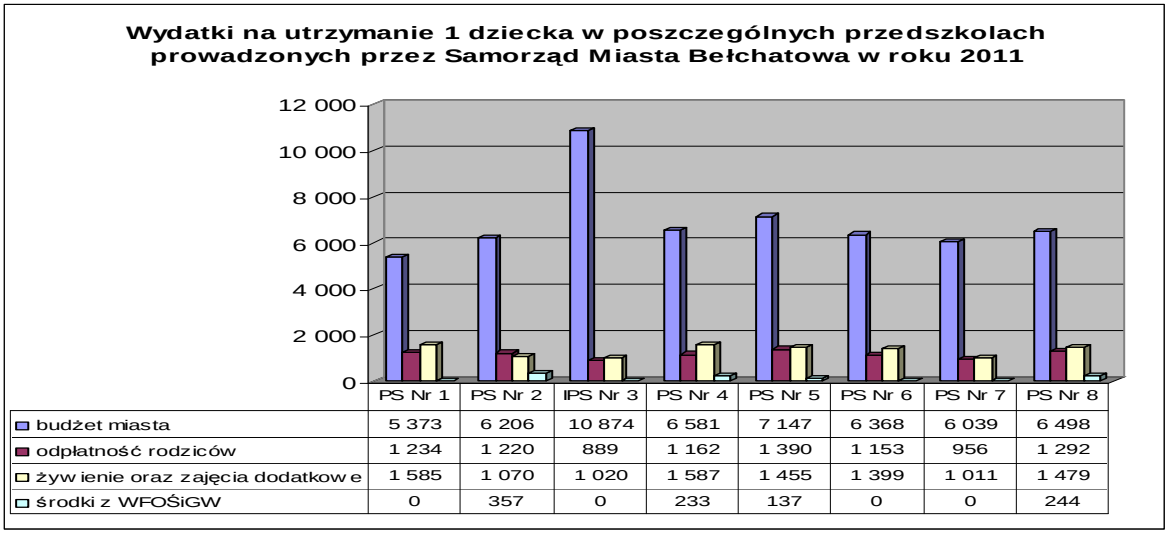

	PS Nr 1	PS Nr 2	IPS Nr 3	PS Nr 4	PS Nr 5	PS Nr 6	PS Nr 7	PS Nr 8
budżet miasta	5 373	6 206	10 874	6 581	7 147	6 368	6 039	6 498
odpłatność rodziców	1 234	1 220	889	1 162	1 390	1 153	956	1 292
żywienie oraz zajęcia dodatkowe	1 585	1 070	1 020	1 587	1 455	1 399	1 011	1 479
środki z WFOŚiGW	0	357	0	233	137	0	0	244

Jak wykazano na prezentowanym powyżej wykresie najwyższy koszt utrzymania dziecka występuje w Integracyjnym Przedszkolu Samorządowym Nr 3. Ma to związek ze specyfiką tego przedszkola. Jest to bowiem przedszkole integracyjne, w konsekwencji czego zwiększone jest zatrudnienie nauczycieli raz personelu obsługowego (15 nauczycieli, 11 pracowników obsługowych na 5 oddziałów przedszkolnych), przy czym 2 nauczycieli w ramach nadgodzin realizuje zajęcia z zakresu logopedii i pedagogiki. Ponadto Przedszkole zatrudnia, w formie umowy-zlecenia, specjalistę z zakresu rehabilitacji.

Wyższy od pozostałych jest również koszt utrzymania dziecka w Przedszkolu Samorządowym Nr 5, wynikający z faktu zatrudniania w tej placówce 5 pracowników Komórki Finansowo-Księgowej obsługi przedszkoli. W siedmiu przedszkolach koszt utrzymania dziecka kształtuje się na zbliżonym poziomie i waha się od 5.373,00 zł w PS Nr 1 do 6.498,00 zł w PS Nr 8.

Dla porównania przedmiotowych danych z rokiem poprzednim, poniżej przedstawiono *(Wykres nr II. 34.* obrazujący koszt utrzymania dziecka w poszczególnych przedszkolach w roku 2010 z wyodrębnieniem źródeł finansowania.

Wykres nr II. 34.

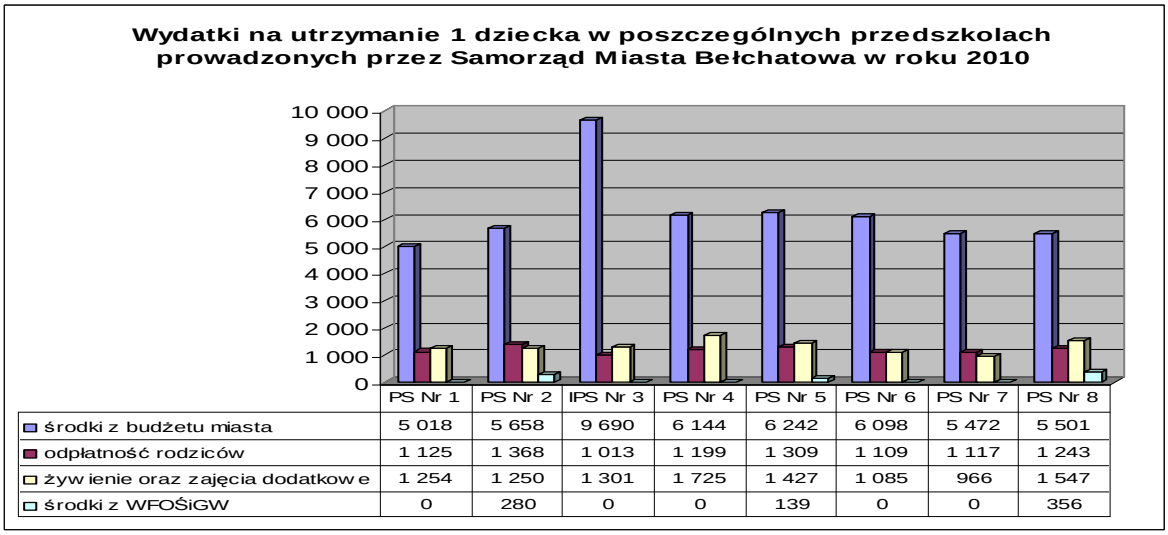

	PS Nr 1	PS Nr 2	IPS Nr 3	PS Nr 4	PS Nr 5	PS Nr 6	PS Nr 7	PS Nr 8
środki z budżetu miasta	5 018	5 658	9 690	6 144	6 242	6 098	5 472	5 501
odpłatność rodziców	1 125	1 368	1 013	1 199	1 309	1 109	1 117	1 243
żywienie oraz zajęcia dodatkowe	1 254	1 250	1 301	1 725	1 427	1 085	966	1 547
środki z WFOŚiGW	0	280	0	0	139	0	0	356

III. Podsumowanie

Analiza działań Miasta Bełchatowa związanych z zaspokojeniem potrzeb w zakresie edukacji publicznej pokazuje, że zadania nałożone na Miasto w ustawie z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty i uszczegółowione w „Strategii rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2009-2015" realizowane są w sposób odpowiedzialny, rzetelny, na wysokim poziomie. Dzięki konsekwentnym działaniom Władz Samorządowych możliwe było osiągnięcie atutów edukacji publicznej, takich jak:

1. Wyremontowane, dobrze wyposażone, równomiernie na terenie Bełchatowa rozmieszczone budynki szkół i przedszkoli tworzące sieć, dzięki której Miasto, niezależnie od sytuacji demograficznej, w pełni realizuje zadania oświatowe.
2. Nauka w mało licznych oddziałach.
3. Zaspokajanie specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów i wychowanków.
4. Zapewnianie pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom i wychowankom.
5. Pełne zaspokojenie potrzeb w zakresie wychowania przedszkolnego.
6. Prowadzenie nauczania, wychowania i opieki przez wykwalifikowaną, doświadczoną kadrę pedagogiczną.

Tak wysoki, wszechstronny poziom realizowania przez Miasto Bełchatów zadań z zakresu edukacji publicznej wiązał się i wiąże z dużym obciążeniem dla budżetu Miasta. Fakt ten jednak obecnie, w sytuacji, gdy obowiązek zapewnienia warunków do edukacji przedszkolnej nie jest objęty subwencją oświatową a „Strategia" nakłada obowiązek „Poprawy warunków edukacji oraz wychowania dzieci i młodzieży" (co oznacza m.in. mało liczne oddziały), nie jest możliwy do wyeliminowania. Analiza, bowiem, struktury wydatków za 2011 rok jednoznacznie wskazuje, że aż 75,09% wszystkich wydatków oświatowych stanowiły środki wydatkowane na wynagrodzenia i pochodne nauczycieli, administracji i obsługi zatrudnionych w szkołach i przedszkolach Miasta Bełchatowa. 61,45% ogólnych wydatków oświatowych to środki wydatkowane na wynagrodzenia i pochodne nauczycieli. Poziom tych wynagrodzeń, podobnie jak uprawnienia pracownicze typu urlopy dla poratowania zdrowia czy przebieg awansu zawodowego, jest kształtowany przez zapisy ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela. Rola samorządu polega na zagwarantowaniu realizacji zapisów ustawowych. Osiągnięcie, w takich warunkach, wymiernych oszczędności możliwe jest poprzez zwiększenie liczebności oddziałów szkolnych i ograniczenie zatrudnienia nauczycieli. Zauważyć przy tym należy, że dane zawarte w części I niniejszego opracowania nie wskazują na korelację, w szkołach podstawowych, między liczebnością oddziałów szkolnych w granicach 20,1 – 26,5 i wynikami osiągniętymi na sprawdzianach zewnętrznych, a w gimnazjach między liczebnością oddziałów w granicach 20,8 – 27,6 i wynikami uczniów na egzaminach zewnętrznych. Może się jednak zdarzyć, że bardziej liczne oddziały przyczynią się do większej anonimowości uczniów, pogorszenia relacji w grupie rówieśniczej, powstania zagrożeń niekontrolowanych, nieformalnych oddziaływań na uczniów.